

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

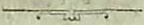
Adapt — remix, transform, and build upon the material

2655

ԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԵՒ

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

ՊՐԱԿ Բ

ԵՐՐՈՐԳ ՏԱՐԻ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԱՄՐՈՂԶ ԵՒ ԱՆՈՒՑԱԿԱՆ ԹՈՒՆԵՐՈՎ
ՀԱԶԱՐԻ ՇԲՋԱՆՈՒՄ

ՄՈՍԿ. ԲԱՂ. ԴՊՐ. ՈՒՍՈՒՅԻՉՆԵՐԻ

Փոխադրեց

Ա.Ր. ՍՊԱՐԱՊԵՏԵԱՆՑ

ԵՐԿՐՈՐԳ ԽՊՊՈՒԹԻՒՆ

ԹԻՓԼԻՍ

ՏՊԱՐԱՆ ՅՐ. Կ. ԱՂԱՆԱՆԵՐ, ՊՐԵՍԵՍՏԱԿԱՆ 7.

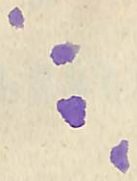
(6)

ԳԻՆՆ Է 30 ԿՈՊ.

11(076)
7-87

7726

18.04.2013

19.04.2013

ՕԷ -

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

22 SEP 2006
20 MAY 2010

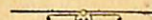
511(076)

ԵԻ

Բ-88

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

43 510
867 ՍՊ

ՊՐԱԿ Բ

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԱՄՐՈՂՋ ԵՒ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒՆԵՐՈՎ
ՀԱԶԱՐԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1002
9244

ՄՈՍԿ. ԲԱՂ. ԴՊՐ. ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ

Փոխադրեց

Ա.Ր. ՍՊԱՐԱՊԵՏԵԱՆՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԽԱՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

ՏՊԱՐԱՆ ՕՐ. Ն. ԱՂԱՆԵԱՆՑԻ, ՊՈԼԻՏԵՏՍԿԱՅԱ. 7.

1906 (6)

Խ Ն Դ Ի Բ Ն Ե Ր Հ Ա Ջ Ա Ր Ի Շ Ր Ջ Ա Ն Ո Ւ Մ

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն

1. Գրքերի պահարանում ա-ին դարագի վրայ դար-սած է 135 գիրք, երկրորդի վրայ 170, իսկ երրորդի վր-րայ 155: Ընդամենը քանի գիրք կայ այդ պահարանում:
2. Ճանապարհորդը նաևով ճանապարհորդեց 280 վերստ, երկաթուղով 340 վերստ, իսկ ձիաներով՝ նաևով զնացածից 75 վերստ աւելի: Նա ընդամենը քանի վերստ անցաւ:
3. Փայտի պահեստում 90 սաժէն կեչի փայտ կայ, 180 սաժէն հացի փայտ և կեչի ու հացի փայտի չափ հաճարի փայտ: Պահեստում քանի սաժէն փայտ կայ:
4. Երկու ճանապարհորդ երկու իրար հանդէպ գրա-նուած քաղաքներից դուրս եկան իրար դէմ: Նրանցից մէ-կը մինչև միւսին հանդիպելը անցել էր 360 վերստ, իսկ միւսը 85 վերստով նրանից աւելի: Ո՞րքան է այդ քա-ղաքների միջի տարածութիւնը:
5. Վաճառականը ապրանքին վճարել էր 365 մանէթ. մինչև խանութ հասցնելը ճանապարհածախսի տուել էր 59 մանէթ: Ի՞նչքանով պիտի ծախի նա այդ ապրանքը, որ մէջն աշխատի 36 մանէթ:
6. Գինեվաճառը ծախեց 265 շիշ կարմիր գինի և 354 շիշ սպիտակ գինի: Իրանցից յետոյ իրան մնաց 85 շիշ կարմիր և 75 շիշ սպիտակ գինի: Ընդամենը ի՞նչքան շիշ գինի է ունեցել գինեվաճառը:

7. Մի մարդ իւր ունեցած ապրանքի մի մասը ծախեց 475 մանէթով, իսկ միւս մասը 268 մանէթով: Այդպէս ծախելով նա բոլորի մէջ փաստուեց 57 մանէթ: Ո՞րքանով էր առել նա այդ ապրանքը:

8. Վաճառականը առաւ 218 մանէթի ցորեն և 175 մանէթի գարի. ցորենի մէջ նա աշխատեց 67 մանէթ, իսկ գարու մէջ 45 մանէթ: Ի՞նչքան փող ստացաւ վաճառականը այդ ցորենի և գարու վաճառումից:

9. Գիւղում ուսումնարան շինեցին: Շինութեան փայտեղէնը պատրաստելու համար ծախսուեց 340 մանէթ, հիւանդներին վճարեցին 260 մանէթ, իսկ ներսի սարք ու կարգի համար ծախսուեց 140 մանէթով աւելի, քան ինչ որ վճարուում էր հիւանդներին: Ո՞րքան նստեց այդ ուսումնարանը:

10. Չրադացը առաջին տարի օգուտ տուեց 180 մանէթ, երկրորդ տարին 175 մանէթ, իսկ երրորդ տարին այնքան, որքան առաջին և երկրորդ տարին միասին: Ո՞րքան արդիւնք է տուել այդ Չրադացը բոլոր երեք տարիներում:

Հ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

11. Մի մարդ 870 մանէթ փող ունէր. դրանից 380 մանէթով պարտքը վճարեց, 260 մանէթ տանը ծախսեց. էլի ի՞նչքան փող մնաց նրան:

12. Վաճառականը 315 մանէթի ալիւր առաւ: Ծախելով այդ ալիւրը, նա 28 մանէթ փաստ արաւ: Ի՞նչքանով ծախեց նա այդ ալիւրը:

13. Երկու վաճառական փոխեցին իրենց ապրանքները. մէկը տուեց 435 մանէթի թէյ, իսկ միւսը 264 մանէթի մահուդ: Դրանցից ո՞րը քանի մանէթ պիտի վճարի միւսին, որ հաշիւները ուղիղ լինին:

14. Մանրավաճառը ծախեց իր բոլոր ունեցած ձէթը

213 մանէթով: Ո՞րքան փող վաստակեց դրա մէջ, եթէ ինքը այդ ձէթին վճարել էր 168 մանէթ:

15. Կապալառուն յանձն առաւ շինելու մի փայտէ շինութիւն 895 մանէթով: Շինութեան ընթացքում նա մաս մաս ստացել էր 225 մանէթ, երբոր շինութիւնը վերջացաւ, ստացաւ 375 մանէթ, իսկ մնացած փողը նա ստացել էր առաջուց իբրև բէհ: Նա քանի մանէթ բէհ էր ստացել:

16. Կալուածատէրը ունէր 213 չետ. ցորեն և 265 չետ. գարի: Նա ծախեց 120 չետ. ցորեն և 85 չետ. գարի: Ի՞նչքան ցորեն մնաց նրա մօտ և ի՞նչքան գարի, և մնացածից որը քանի չետովերտով աւելի էր միւսից:

17. Չարչին մի գոյգ ձին ուզում էր ծանել 530 մանէթով, բայց 65 մանէթով պակաս տուեց և էլի մէջն աշխատեց 78 մանէթ: Նա ի՞նչ էր տուել այդ ձիաներին:

18. Մի մարդ 3 ամսուայ ընթացքում վճարեց 1000 մանէթ պարտք. առաջին ամիսնա վճարեց 560 մանէթ, երկրորդ ամիս 295 մանէթով պակաս, իսկ մնացածը տուեց երրորդ ամսին: Երրորդ ամսին քանի մանէթ վճարեց:

19. Պղնձգործը ուզում էր առնել հին ինքնաեռներ, որի համար պահանջում էին 380 մանէթ, բայց նա տեսաւ, որ 195 մանէթ իրեն պակասում է: Այդ ժամանակ նա միտքը փոխեց և առաւ մի կտոր պղինձ, որի արժէքը վճարելուց յետոյ իրեն մօտ էլի մնաց 75 մանէթ: Նա ի՞նչքան փող ունէր և ի՞նչ վճարեց պղնձի կտորին:

20. Չուլարանում 260 մանէթի չուզուեռ ունէին: Այդ չուզուեռից ձուլած իրերը ծախեցին 715 մանէթով: Ո՞րքան աշխատեց գործարանը, եթէ ձուլելու համար ծախսուած է չուզուեռի արժէքից 88 մանէթ պակաս:

Բ Ա Չ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ի Մ Ն

21. Արշինը 16 վերջով ունի: Քանի վերջով ունի 12, 18, 20, 25, 30, 40, 50 արշինը:

22. Մշակը օրական աշխատում է 25 կոպ.: Ի՞նչքան փող կ'աշխատի նա՝ 8, 15, 18, 24, 36, 40, 58, 60 օրում:

23. Անիւի շրջապատը 5 արշին է. ո՞րքան տարածութիւն կ'անցնի նա, եթէ պտօցյա գայ 18, 24, 38, 45, 60, 75 անգամ:

24. Քանի մանէթ պիտի վճարենք 12 թոփ մահուդին, եթէ իւրաքանչիւր թոփն արժէ 15 մանէթ:

25. Երկու ճանապարհորդ դուրս եկան իրար հանդէպ զանազան քաղաքներից և միմիանց պատահեցին 16 ժամից յետոյ. նրանցից մէկը մի ժամուս անցնում էր 9, իսկ միւսը 13 վերստ: Ո՞րքան է այդ քաղաքների հեռավորութիւնը իրարից:

26. Երկու մանրավաճառ իրար հետ փոխեցին իրենց ապրանքները. մէկը տուեց 35 արշ. ժապաւէն, արշինը 20 կոպէկանոց, իսկ միւսը՝ 75 արշ. չիթ, արշինը 12 կոպէկանոց: Դրանցից ո՞րը ո՞րքան փող պիտի վճարի միւսին:

27. 32 զրվանքայ ալիւրից դուրս է գալիս մի փութ հաց: 19 փութ հաց ստանալու համար քանի զրվանքայ ալիւր է հարկաւոր:

28. Ո՞րքան պիտի վճարել երկուս ու կէս փութ ջաքարին, եթէ զրվանքան արժէ 12 կոպ.:

29. Հասարակ տարուայ փետրուար ամսին քանի վերստ կանի ճանապարհորդը, եթէ օրական նա ճանապարհ է գնում 7 ժամ և իւրաքանչիւր ժամում անցնում է 5 վերստ:

30. Գիւղացին 6 կթի կով ունի: Ամեն մի կովը օրական տալիս է 2 վեդրո կաթ: Այդ կաթից ի՞նչքան իւղ կը-

պատրաստի նա յուլիս ամսին, եթէ մի վեդրո կաթից դուրս է գալիս 2 զրվանքա կարագ:

31. Կառապանը շաբաթական իւրաքանչիւր ձիու տալիս է 2 չեովերիկ գարի: Ո՞րքան գարի կը գործածի նա մի տարուայ ընթացքում 8 ձի կերակրելու համար:

32. Վաճառականը 12 արշին մահուդ ծախեց և 4 անգամ աւելի թաւիշ: Մահուդի արշինը նա ծախում էր 4 մանէթով, իսկ թաւիշը 2 անգամ աւելի: Ինքը ո՞րքան է վճարել այդ ծախած մահուդին և թաւիշին, եթէ ծախելուց յետոյ դուս աշխատանք ստացել է 45 մանէթ:

33. Կալուածատէրը 25 դեսեադին հող ցանեց, իւրաքանչիւր դեսեատինում 12 փութ գարի: Նա ի՞նչքան փութ գարի հաւաքեց այդ ցանքսից, եթէ ստացաւ մէկին 4:

Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

34. Մի կտոր թաւշի վճարեցին 275 մանէթ: Քանի արշին էր այդ կտորը, որի 27 արշինը արժէ 135 մանէթ:

35. Աւագանում մտնում է 840 վեդրո ջուր: Կամենալով դատարկել այդ աւագանը, բաց արին նրա մի խողովակը, որից 27 ըոպէում դուրս է թափւում 324 վեդրո ջուր: Ո՞րքան ժամանակում կը դատարկուի աւագանը:

36. Մի մարդ 5 ամսում տան քրէն է տալիս 200 մանէթ. տունը վարձելու ժամանակ նա վճարեց 480 մանէթ: Նա քանի՞ ամսուայ քրէն է առաջուց վճարել:

37. Վաճառականն առաւ մի արկղ 6-անոց և մի արկղ 8-անոց մոմ: Քանի անգամ մի արկղը ծանր է միւսից. եթէ մէկի մէջ կայ 960 վեցանոց, իսկ միւսի մէջ 640 8-անոց մոմ:

38. Չարչին իւրաքանչիւր 28 ոչխարը առնում էր 168 մանէթով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր 75 հատը ծախում էր 600 մանէթով: Նա քանի ոչխար է ծախել, եթէ բո-

լորի մէջ աշխատել է 196 մանէթ:

39. Մի պահեստում 45 սաժէն փայտը արժի 360 մանէթ, իսկ միւս տեղ 75 սաժ. նոյն տեսակի փայտը արժի 525 մանէթ: Որտեղ է ձեռնտու առնելը և ինչքան է տարբերութիւնը:

40. 16 հատ նոյնանման լապտերում 18 օրուայ ընթացքում այրւում է 864 գրվ. նաւթ: Օրական սրճան նաւթ է այրւում մի լապտերում:

41. Քանի օրում կ'արտագրեն 2 գրագիրը 360 թերթ ձեռագիրը, եթէ այդ գործը մէկը կարող է վերջացնել 72 օրում, իսկ միւսը՝ 90 օրում:

42. Առաջին անիւր շրջապատը 16 վերջուկ է և նա 48 շրջան կատարեց: Ո՞րքան շրջան կ'անի այդ ժամանակ յետևի անիւրը, եթէ նրա շրջապատը 24 վերջուկ է:

43. Մի փուլ ձէթը առնում էին 6 մանէթով, իսկ իրենք գրվանքան ծախում 17 կոպէկով: Քանի փուլ ձէթ է ծախուել, եթէ բոլորի մէջ աշխատել են 20 մանէթ:

44. Կալուածատէրը 35 չետ. գարի ցանեց և ստացաւ 280 չետ.: Նա մէկին քանի ստացաւ:

45. 15 դեսետաին տեղ ցորեն ցանեցին, իւրաքանչիւր դեսետաինում 9 փուլ և ստացան 945 փուլ: Ստացածը մէկին քանի է գալիս:

46. Իմանալ՝ քանի դեսետաին է եղել ցանքսը, եթէ իւրաքանչիւր դեսետաինում 12 փուլ ցորեն ցանելով և մէկին 15 ստանալով 900 փուլ ցորեն է ստացուած:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՉՈՐՄ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

47. Մի դիւժին ոսկի ժամացոյցն արժէ 840 մանէթ: Ո՞րքան պիտի վճարել 7 հատին:

48. Տանտէրը իւր տանից տարեկան 960 մանէթ արդիւնք է ստանում: Ո՞րքան կը ստանայ 7 ամսում:

49. Մանրավաճառը ապրանք առաւ և վճարեց 6 հատ

25 մանէթանոց թղթադրամ և 17 հատ 5 մանէթանոց ոսկի: Նա ինչքան մանէթի ապրանք էր առել:

50. Կալուածատէրը 860 մանէթի անտառ առաւ: 9 դեսետաինից իւրաքանչիւրին նա վճարեց 60 մանէթ. իսկ մնացածի դեսետաինին վճարեց 80 մանէթ: Ընդամենը քանի դեսետաին անտառ առաւ կալուածատէրը:

51. Գիւղացին 720 մանէթ փող ունէր. սկզբումը նա ծախսեց այդ փողի կէսը, յետոյ մնացածի չորրորդ մասը: Ո՞րքան փող մնաց նրան:

52. 15 դիւժին շալին վճարեցին 400 մանէթ: Ինչքան փող կարելի է աշխատել այդ շալերի մէջ, եթէ հատը ծախուի 3 մանէթով:

53. 720 մանէթը բաժանեցին 3 մարդու մէջ այնպէս, որ երկրորդը 3 անգամ, իսկ երրորդը 2 անգամ աւելի ստացաւ առաջինից: Քանի մանէթ ստացաւ ամէն մէկը:

54. Կալուածատէրը ծախեց 11 դեսետաին վարելահող 363 մանէթով և մի քանի դեսետաին արօտատեղի 540 մանէթով: Նա քանի դեսետաին արօտատեղի ծախեց, եթէ արօտատեղիի դեսետաինը 27 մանէթ թանգ արժէ վարելահողից:

55. Վաճառականը առաւ արշինը 5 մանէթանոց 4 թուփ մահուդ և վճարեց 840 մանէթ: Առաջին թուփը 35 արշին էր, երկրորդը 65 արշին, իսկ երրորդը 51 արշին: Քանի արշին էր չորրորդ թուփը:

56. 18 մշակը աշխատեց 144 մանէթ. նրանք քանի օր են բանել, եթէ ամեն մէկը օրական ստանում էր 50 կոպէկ:

57. Գիւղացին 476 մանէթ փող ունէր, այդ փողով նա ուզում էր առնել 5 կով, հատը 27 մանէթով և 7 ձի, հատը 45 մանէթով. կը բաւականանար այդ փողը:

58. 30 արշին մահուդը առել էին 180 մանէթով, իսկ իրանք ծախեցին 270 մանէթով. սրճան փող աշխատեցին իւրաքանչիւր արշինի մէջ:

59. Խանութպանը իւրաքանչիւր 20 փութ իւղը առնում էր 220 մանէթով, իսկ ինքը, իւրաքանչիւր 8 փութը ծախում էր 120 մանէթով: Քանի փութ իւղ ունէր նա, եթէ բոլորը ծախելուց յետոյ աշխատեց 320 մանէթ:

60. Երկու վաճառական փոխեցին իրանց ապրանքները. մէկը տուեց 50 փութ իւղ, փութը 12 մանէթով և դրա փոխարէն ստացաւ 60 փութ շաքար, փութը 6 մանէթով, և մահուդ, որի արշինը արժէր 5 մանէթ: Քանի արշին մահուդ ստացաւ առաջին վաճառականը:

61. Վաճառականն առաւ 62 չեա. ցորեն, չեավերար 8 մանէթով, և 90 չեա. գարի: Ի՞նչքան փող ծախսեց վաճառականը, եթէ 50 չեա. ցորենին վճարում էր այնքան, ինչքան 80 չեա. գարուն:

62. Երկրագործը ցանեց 42 չեա. ցորեն և 32 չեա. գարի. ցորենը տուեց մէկին 5, իսկ գարին մէկին 8: Նա սրբան ցորեն և գարի ստացաւ:

63. Կալուածատէրը 342 չեա. ցորեն ստացաւ և 525 չեա. գարի: Նա ի՞նչքան էր ցանել, եթէ ցորեն ստացել էր 1—9-ը իսկ գարի՝ 1—7:

64. Գիւղացին ունէր 36 չեա. ցորեն. նա մի հողում ցանեց բոլոր ցորենի երկու երրորդ մասը, իսկ միւսում մնացածը: Առաջին հողը տուեց 1—6, իսկ երկրորդը 1—7: Բոլոր ստացած ցորենը նա ծախեց չեա. 4 մանէթով: Ո՞րքան փող ստացաւ:

65. Մի մարդ ուղում էր ծախել 46 փութ ձէթը 276 մանէթով և աշխատել 92 մանէթ: Ի՞նչ էր նստել իրան ձէթի փութը:

66. Երկու արկղում 902 մանէթ փող կայ. երբոր մէկից հանեցին 175 մանէթ, այդ ժամանակ առաջին արկղում 7 անգամ աւելի շատ փող մնաց քան երկրորդում: Սկզբում ի՞նչքան փող կար իւրաքանչիւր արկղում:

67. 16 արշին հաստ մահուդը կամենում են փոխել մի քանի արշին բարակ մահուդի հետ. քանի արշին բա-

րակ մահուդ պիտի ստանայ, եթէ հաստ մահուդի արշինը արժէ 12 մանէթ, իսկ բարակինը 8 մանէթ:

68. Վաճառականը 36 մարդու վրայ ծախեց 840 գրվ. թէյ. նրանցից 6-ը վերցրին բոլոր թէյի եօթերորդ մասը, իսկ մնացած թէյը բաժանեցին իրար մէջ հաւասարապէս մնացած 30 մարդը: Քանի գրվ. ստացաւ վերջիններից ամեն մէկը:

69. Վաճառականը 26 գրվ. 3 մանէթանոց թէյ խառնեց 18 գրվ. 2 մանէթանոց թէյի հետ: Նա ի՞նչքան կաշխատի, եթէ խառնուրդի գրվանքան ծախի 5 մանէթով:

70. Ուսումնարանի համար 4 օգմայ թուղթ առան: Ո՞րքան վճարեցին այդ բոլոր թղթին, եթէ իւրաքանչիւր 8 թերթին տուին 3 կոպ., իսկ օգման ունի 480 թերթ:

71. Վաճառականը իւրաքանչիւր 14 սաժ. փայտը առնում էր 84 մանէթով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր 25 սաժէնը ծախում էր 200 մանէթով: Ո՞րքան փող կ'աշխատի նա, եթէ ծախի 320 սաժ. փայտ:

72. Չարչին առաւ 8 ձի, իւրաքանչիւրը 40 մանէթով, ու մի քանի ոչխար, իւրաքանչիւրը 4 մանէթով, և բոլորին վճարեց 440 մանէթ: Քանի ոչխար առաւ նա:

73. Աւազանում 560 վեդրո շուր է մանում: Մի խողովակով մի ժամում այդտեղից դուրս է թափւում 60 վեդրո շուր: 8 ժամից յետոյ սրբան շուր կը մնայ աւազանում:

74. 920 մանէթով առան 25 դեսեատին վարելահող և 5 դեսեատին անտառ: Անտառի դեսեատինը 3 անգամ աւելի արժի վարելահողի դեսեատինից: Ի՞նչ արժի հողի և ի՞նչ անտառի դեսեատինը:

75. Գիւղացին 85 չեա. գարի ծախեց, չեավերար 6 մանէթով, և 55 չեա. ցորեն, չեավերար 8 մանէթով: Ստացած փողով առաւ 5 հատ հաւասար արժողութեան ձի: Նա սրբան էր վճարել մի ձիուն:

76. Գործարանատէրը 6 սայլով քաղաք ուղարկեց

բուրդ : Իւրաքանչիւր սայլում բարձեց 5 հակ, իսկ իւրաքանչիւր հակը քաշում էր 4 փուլ: Նա քանի մանէթի բուրդ էր ուղարկել, եթէ բրդի փուլը արժէր 8 մանէթ:

77. Մրգավաճառը 12 սեխը առնում էր 5 մանէթով, իսկ ինքը հատը ծախում էր 50 կոպէկով. ինչքան փող կ'աշխատի նա եթէ ծախի 720 հատ սեխ:

78. Մի մարդ ուզում է 90 արշին մահուդ առնել, արշինը 4 մանէթանոց, բայց ունի միայն այդ բոլորի արժողութեան երրորդ մասը. ինչքան փող էր պակասում:

79. Կովը միջին հաշուով ամսական տալիս է 12 վեգրո կաթ: Ո՞րքան իւղ կարելի է պատրաստել 3 ամսուայ ընթացքում ունենալով 10 կով, եթէ իւրաքանչիւր 5 վեգրո կաթից ստացւում է 3 գրվ. կարագ:

80. Վաճառականը կամենում է 75 մանէթ փողը մանրացնել և ստանալ աբասանոցներ և 5 կոպէկանոցներ: Նա քանի հատ աբասանոց և քանի հատ հինգ կոպէկանոց կը ստանայ, եթէ փողի երրորդ մասը նա ստացաւ 5 կոպէկանոցներով:

81. Մանրավաճառը 30 գրվ. մորի առաւ 2 մանէթ 40 կոպէկով և այդ ծախելով այնքան վրասուեց, ինչքան որ ինքը վճարել էր 8 գրվանքային: Ի՞նչքանով ծախեց նա բոլոր մորին:

82. Երկու տեսակ ծխախոտից 430 մանէթ գումարի խառնուրդ կազմեցին. առաջին տեսակից խառնուրդի համար վերցրել են 90 գրվ. 3 մանէթանոց. ինչ գումարի ծխախոտ է վերցրած խառնուրդի համար երկրորդ տեսակից:

83. Առևտրականը 630 մանէթի ցորեն առաւ և այդ ծախելով վրասուեց բոլորի արժողութեան իններորդ մասը. ինչքանով ծախեց նա այդ ցորենը:

84. Խանութում 6 արկղ նարինջ առան. իւրաքանչիւր արկղում կար 120 հատ: Յետ դարսելու ժամանակ

երևաց, որ բոլոր նարինջների 12-երորդ մասը փչացած է: Քանի հատ կար լաւը:

85. Փայտի պահեստում առան 475 մանէթի հաճարի փայտ, սաժէնը 5 մանէթով. 39 սաժէն ստանալուց յետոյ խնդրեցին որ մնացած գումարով ուղարկեն հացի փայտ, որի սաժէնը արժէր 7 մանէթ: Քանի սաժէն հացի փայտ պիտի ուղարկէին:

86. Տանտիկինը առաւ 6 արկղ 5-անոց մում, ամեն մի արկղում 20 գրվ.: Քանի շաբաթ կը բաւականանայ մումի այդ պաշարը, եթէ շաբաթական գործ ածեն 15 մում:

87. 3 արկղ 4-անոց մում առան և վճարեցին 9 մանէթ 36 կ. ամեն մի արկղում կար 13 գրվ. մում: Ի՞նչ արժէր ամեն մի մումը:

88. Մի մարդ ուզում էր 1000 մանէթ պարտքը վճարել 3 նուազ. առաջին անգամ բոլոր պարտքի 5-երորդ մասը, երկրորդ անգամ մնացածի երեք չորրորդական մասը, մնացածն էլ երրորդ անգամ: Երրորդ անգամ նա ռքքան պիտի վճարէր:

89. Գիւղացին 13 դեսեսատին հող~~ից~~ ստացաւ 832 փուլ ալիւր: Քանի չետ. ցորեն է վերցրած ամեն մի դեսեսատինից, եթէ մի չետ. ցորենը տալիս է 8 փ. ալիւր:

90. Կայրուածատէրը վարձեց մի ծառայ տարեկան 116 մանէթով. տարի ու կէս ծառայելուց յետոյ նա ստացաւ 90 մանէթ փող և 14 չետ. ցորեն: Հաշուի ժամանակ ռքքան էին գնահատել ցորենի չետվերտը:

91. Խանութում 18 փուլ շաքար առան. փուլը 6 մանէթով: Առնողը տուեց 5 հատ 25 մանէթանոց թղթադրամ: Ո՞րքան աբասի պիտի յետ ստանար:

92. 10 մշակ իրենց աշխատութեան վարձ ստացան 19 մանէթ շահանոցներով: Քանի շահի ընկաւ ամեն մէկին:

93. Սայլապանը երկաթուղու կայարանից յանձն առաւ տեղափոխելու ապրանք: Նա մտադիր էր բոլոր ապրանքը փոխադրել 15 սայլով իւրաքանչիւրի վրայ 30 փուլ

բարձելով, բայց յետոյ այդքան սայլ չգտաւ և այդ պատճառով ստիպուած եղաւ իւրաքանչիւր սայլի վրայ 50 փութ: բարձելու: Քանի սայլով տեղափոխեց նա այդ ապրանքը:

94. Գիւղական ամբարում կար 1000 փութ ցորեն: Առաջին անգամ զիւղացոց բաժանելու համար հանեցին այդ ցորենի ութերորդ մասը, երկրորդ անգամ 3 անգամ աւելի, իսկ երրորդ անգամ առաջին և երկրորդ անգամ հանածից 225 փութ պակաս: Էլի ի՞նչքան ցորեն մնաց ամբարում:

95. Սնանութպանը 443 փութ ալիւր ունէր ածած երկու ամբարի մէջ, երբոր մի ամբարից ծախեց 85 փութ, իսկ միւսից 168 փութ, այդ ժամանակ ամբարներում մնաց հաւասար քանակութեամբ: Քանի փութ ալիւր կար իւրաքանչիւր ամբարում:

96. Վաճառականը 564 մանէթի մահուղ առաւ, արշինը 6 մանէթով, բոլոր մահուղի կէսը նա ծախեց արշինը 8 մանէթով: Ի՞նչքան փող ստացաւ:

97. Մի խանութում 36 արշինանոց թոփ մետաքսի կտորի համար պահանջում են 216 մանէթ, իսկ միւսում՝ նոյն ապրանքից 42 արշինանոց թոփի համար ուզում են 336 մանէթ: Ո՞րտեղ է ձեռնտու առնելը և ի՞նչքանով:

98. Մի զիւղացի միւսին առաջարկում է 18 չեա. հասարակ ցորեն, չեավերտը 7 մանէթանոց և 42 մանէթ փող. դրա փոխարէն նա կամենում է ստանալ չեավերտը 12 մանէթանոց լաւ ցորեն: Քանի չեավերտ ցորեն պիտի ստանայ առաջին զիւղացին երկրորդից:

99. Կալուածատէրը ծախեց 25 չեա. ցորեն և 18 չեա. գարի: Ընդամենը քանի չեավերտ ցորեն և ի՞նչքան գարի ունէր նա, եթէ ծախած ցորենը կազմում է նրա բոլոր ունեցածի ութերորդ մասը, իսկ ծախած գարին՝ բոլոր գարու եօթներորդ մասը:

100. Հողատէրը իւր հողերից ժողովեց 840 չեա. ցորեն, այդ բոլոր ցորենի երրորդ մասը ինքը գործածեց,

մնացածի չորրորդ մասը ծախեց, իսկ վերջին մնացորդի կէսը ցանելով ստացաւ մէկին 4: Նա ի՞նչքան նոր ցորեն ստացաւ:

101. Երկու մրգավաճառ միասին 920 ձմերուկ ունէին. երբ որ նրանցից իւրաքանչիւրը ծախեց 250 հատ, այդ ժամանակ առաջինի մօտ 6 անգամով աւելի ձմերուկ մնաց: Քանի ձմերուկ ունէր իւրաքանչիւր մրգավաճառ:

102. Կալուածատէրն ունէր 30 դեսեատին մարգագետին: իւրաքանչիւր դեսեատինից ստացաւ 8 սայլ խոտ և ամեն մի սայլը ծախեց 4 մանէթով: Նա քանի մանէթ գումար դրէինք ստացաւ, եթէ իւրաքանչիւր դեսեատինի խոտը հարելու համար վճարել էր 8 ֆանէթ:

103. Պարտիզպանը 9 դեսեատին տեղ վերցրեց կապալով իւրաքանչիւր դեսեատինին վճարելով 7 մանէթ և 72 փութ գետնախնձոր ցանեց, իւրաքանչիւր 6 փութ գետնախնձորին վճարելով 2 մանէթ: Նա ստացաւ մէկին վեց և ստացած բոլոր գետնախնձորը ծախեց փութը 50 կողէկով: Նա ի՞նչքան փող ստացաւ իր աշխատութեան համար:

104. Գինեվաճառը 420 վեդրօ գինի ունէր. նա իր մօտ մնացածից 6 անգամ աւելի ծախեց: Ի՞նչքան փող ստացաւ գինեվաճառը, եթէ իւրաքանչիւր 5 վեդրօն ծախում էր 9 մանէթով:

105. Միկնոյն կտորից առան 2 թոփ և վճարեցին 600 մանէթ: Ո՞րքան արժէր իւրաքանչիւր թոփը, եթէ մէկը 68 արշին էր, իսկ միւսը 32 արշին:

106. Վաճառականը 62 չեա. ցորեն առաւ, չեավերտը 8 մանէթով, և 90 չեա. գարի: Նա այդ բոլորին ի՞նչքան փող տուեց, եթէ 40 չեա. ցորենը նոյնքան արժէ որքան 64 չեա. գարին:

ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԴԱՍԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ

Տեւալ 1

107. Մի մարդ ունէր 135 մանէթ, իսկ միւսը 75 մանէթով նրանից աւելի: Քանի մանէթ ունէր երկրորդ մարդը:

108. Չարչին առաւ ձի, կով և ոչխար, ձիուն տուեց 215 մանէթ, կովին 95 մանէթով ձիուց պակաս, իսկ ոչխարին 113 մանէթով կովից պակաս: Քանի մանէթ տուեց ոչխարին:

109. Այգեպանը քաղեց 85 հատ խնձոր, խնձորներից 30-ով աւելի տանձ և խնձոր ու տանձից 78-ով պակաս դեղձ: Նա քանի դեղձ քաղեց:

110. Գործարանում միևնոյն ընտանիքից բանում է մի մարդ, մի կին և մի երեխայ: Մարդը տարեկան ստանում է 275 մանէթ, կինը 95 մանէթով մարդուց պակաս, իսկ երեխան 90 մանէթով կնոջից պակաս: Ո՞րքան է ըստանում այդ ընտանիքը գործարանից:

111. Վաճառականը տօնավաճառի առաջին օրը առևտուր արաւ 245 մանէթի, հետևեալ օրերին—օրական 88 մանէթով աւելի էր ծախում նախորդ օրից: Նա ի՞նչ գումարի ապրանք ծախեց այդտեղ, եթէ տօնավաճառը շարունակուեց 3 օր:

112. Երկրագործը ստացաւ 96 չեռ. ցորեն, դրանից 48 չեռվերտով աւելի գարի և ցորեն ու գարուց 65 չեռվերտով պակաս կտուահատ: Նա ի՞նչքան կտուահատ ստացաւ:

113. Ծառուղու մի շարքում տնկած է 75 հատ լորենի, իսկ միւս շարքում 3 անգամ դրանից աւելի: Ընդամենը քանի լորենի կայ այդ ծառուղում:

114. Երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 6 անգամ աւելի է քաղաքի և գիւղի մէջ եղած տարածութիւնից:

Քանի վերստ է մի քաղաքից մինչև միւս քաղաքը, եթէ գիւղից մինչև քաղաքը 78 վերստ է:

115. Մի գիւղ ունէր 840 գլուխ տաւար. միւսը 7 անգամ պակաս, իսկ երրորդը՝ այդ երկու գիւղի տաւարից 8 անգամ պակաս: Քանի գլուխ տաւար ունի երրորդ գիւղը:

116. Գիւղացին առաջին օրը կալսեց 520 խուրձ, երկրորդ օրը դրանից 4 անգամ պակաս, իսկ երրորդ օրը՝ 3 անգամ աւելի երկրորդ օրից: Քանի խուրձ կալսեց նա երրորդ օրը:

117. Մրգավաճառը առաջին օրը ծախեց 150 սեխ, երկրորդ օրը նրանից 5 անգամ պակաս: Քանի սեխ ունէր նա ընդամենը, եթէ մնացած սեխերը 95-ով պակաս է ծախուած սեխերից:

118. Ուխտաւորը Թիֆլիզից գնում էր Ս. Էջմիածին: 98 վերստ անցնելուց յետոյ նա իմացաւ, որ իր գնացածից էլի 3 անգամ աւելի ճանապարհ է մնում անցնելու: Քանի վերստ է Թիֆլիզից մինչև Ս. Էջմիածին:

119. Երկու մարդ համեմատում են իրենց ունեցած փողերը. առաջինը 85 մանէթ ունէր. եթէ նրա ունեցածը շատացնենք 8 անգամ և պակասացնենք 5 անգամ, կը ստանանք երկրորդի ունեցածը: Նրանցից ո՞րը աւելի փող ունէր և ի՞նչքանով:

119

120. 9 ձի 5 օր կերակրելու համար 900 գրվ. խոտ: Քանի գրվանքայ խոտ է հարկուած 4 ձի մի շաբաթ կերակրելու համար:

121. 30 արշին չիին վճարեցին 12 մանէթ: Ո՞րքան պիտի վճարել 70 արշ. շալ կտորին, որի արշինը 5 անգամ թանգ է չիի արշինից:

122. 5 ջրմուղի օգնութեամբ 4 ժամուայ ընթացքում

Ջրհորից հանեցին 980 վեղբո շուր: Ո՞րքան շուր կարելի է հանել 3 շրմուղով 5 ժամուայ ընթացքում:

123. Վեց վարպետ, 5 օրում օրական 8 ժամ աշխատելով գործեցին 720 արշ. կտոր: Նոյն կտորից քանի արշին կը գործեն 8 վարպետը 3 օրում, եթէ օրական աշխատեն 5 ժամ:

124. 12 բանուոր 15 օրում, օրական 5 ժամ աշխատելով, սղոցեցին 450 սաժ. փայտ: Քանի բանուոր է հարկաւոր, որ 15 օրում, օրական 8 ժամ աշխատելով, կարողանան սղոցել 240 սաժ. փայտ:

125. 8 գրագիր 10 օրում, օրական 5 ժամ աշխատելով վաստակեցին 80 մանէթ: Օրական քանի ժամ պիտի աշխատեն 5 գրագիրը, որ 5 օրում վաստակեն 40 մանէթ:

126. 5 հնձուոր 3 օրում, օրական 6 ժամ աշխատելով, հնձեցին 900 խուրձ: Նոյն գործը քանի օրում կարող են կատարել 6 հնձուորը, եթէ օրական աշխատեն 3 ժամ:

127. Տասնուամէկ մշակ մի գործ վերջացնում են 14 օրում: Նոյն գործը քանի օրում կը վերջացնեն 7 մշակը, եթէ աշխատելու լինեն նոյն արագութեամբ:

128. 12 բանուորի համար 25 օրուայ հացի պաշար պատրաստեցին: Մակայն բանուորների թիւը աւելացաւ, այդ պատճառով հացի պաշարը բաւականացաւ միայն 15 օր: Քանի բանուոր էին:

129. 18 հիւան 15 օրում մի տուն շինեցին: 30 հիւանը քանի օրում կը շինեն 8 անգամ այդ տնից մեծ տունը:

130. 30 որմնադիր 12 օրում մի լաւ վառարան շինեցին: 36 որմնադիրը քանի օրում կը վերջացնեն մի հասարակ վառարան, եթէ հասարակ վառարանը կարելի է 2 անգամ աւելի արագ շինել:

131. Վեց մշակ 10 օրում, օրական 12 ժամ աշխա-

տելով փորեցին մի արխ: Քանի օրում կը փորեն նոյնանման մի արխ 9 մշակը, եթէ օրական աշխատեն 8 ժամ:

Տեսակ III

132. 125 փութ կանաչ խոտը չորանալով ստացւում է 30 փութ չոր խոտ: Քանի փութ չոր խոտ կը ստանայ գիւղացին, եթէ հարելու լինի 1000 փութ կանաչ խոտ:

133. 36 գրվանքայ կտուհատի սերմից ստացւում է 8 գրվ. ձէթ: Ո՞րքան ձէթ կարելի է ստանալ 2 չկ. կըտուհատից, եթէ չետվերիկը քաշում է 72 գրվ.:

134. Քանի փութ ձակնդեղ է հարկաւոր 255 գրվ. շաքար ստանալու համար, եթէ իւրաքանչիւր 51 գրվ. շաքարի համար գնում է 18 փութ ձակնդեղ:

135. Տան համար առան մի փութ 6-անոց մոմ: Քանի օր կը բաւականանայ այդ մոմը, եթէ շաքաթական գործածեն 8 մոմ:

136. Կարուածատէրն աղաց 600 փութ ցորեն և իւրաքանչիւր 3 չետվերտից ստացաւ 20 փութ ալիւր: Բոլոր ալիւրը նա ծախեց՝ տոպրակը 3 մանէթ 50 կով: Ո՞րքան փող ստացաւ նա, եթէ իւրաքանչիւր տոպրակը քաշում էր 5 փութ:

137. Չուլարանում 9 հաւասար քաշի թնդանօթ ձուլելու համար պատրաստեցին մի զանգուած, որի մէջ 360 փութ պղինձ էր և մի քանի փութ անագ: Զանգուածը պատրաստելու համար իւրաքանչիւր 60 փութ պղնձին վերցնում էին 15 փութ անագ: Ի՞նչքան էր քաշում իւրաքանչիւր թնդանօթը:

138. Մահուղ ծախողը իր ունեցած բոլոր մահուղը ծախեց և մէջն աշխատեց 210 մանէթ: Նա քանի արշին մահուղ ունէր, եթէ իւրաքանչիւր 15 արշ. մահուղին աշխատում էր 7 մանէթ:

139. Հայրը իր ընտանիքը կերակրելու համար առաւ

12 փութ ալիւր: Այդ ընտանիքը իւրաքանչիւր 5 օրում ուտում է 24 գրվանքայ թխած հաց: Քանի օր կը բաւականանայ նրանց այդ ալիւրի պաշարը, եթէ իւրաքանչիւր 8 գրվ. ալիւրից դուրս է գալիս 12 գրվ. թխած հաց:

Տէսակ IV

140. Եթէ գումարելու լինենք հօր և որդու տարիները, կը ստանանք 116 տարի. այն էլ յայտնի է, որ հայրը որդուց 28 տարով մեծ է: Քանի տարեկան է նրանցից իւրաքանչիւրը:

141. Քոյր ու եղբայր միասին ունեն 530 մանէթ. երբ որ եղբայրը քրոջը տուեց 150 մանէթ, այն ժամանակ նրանց փողը հաւասարուեց: Քանի մանէթ ունի նրանցից իւրաքանչիւրը:

142. 3 երկաթի աւազան միասին կշռում են 473 փութ. առաջին աւազանը ծանր է երկրորդից 28 փութով, իսկ երկրորդը ծանր է երրորդից 65 փութով: Իմանալ նրանցից իւրաքանչիւրի քաշը:

143. Մի մարդ կառքը, ձին և ձիու սարքը միասին ծախեց 526 մանէթով: Կառքը 56 մանէթով թանգ էր սարքից, իսկ ձին 39 մանէթով թանգ էր կառքից: Ի՞նչքան արժէ նրանցից ամեն մէկը առանձին-առանձին:

144. Երեք կողովում միասին դարսեցին 825 հատ խնձոր, բայց այնպէս, որ առաջինում 30-ով պակաս զրին երկրորդից, իսկ երրորդում 45-ով աւելի առաջինից: Քանի խնձոր զրին ամեն մի կողովում:

145. Այդում 747 պողատու ծառ կայ. սարըրիները տանձենիներից 50-ով պակաս են, իսկ տանձենիները 47-ով պակաս են խնձորենիներից: Իւրաքանչիւր տեսակից քանի ծառ կայ այնտեղ:

146. Երեք խմբում 920 բանուոր կայ. երկրորդ խմբում 52 մարդով աւելի կայ առաջինից, իսկ երրորդում

150-ով աւելի երկրորդից: Քանի մարդ կայ իւրաքանչիւր խմբում:

147. Գիւղացին հարեց 800 փութ խոտ և այդ խոտից 3 դէզ դրեց: Երկրորդ դէզում 100 փթով պակաս էր առաջինից, իսկ երրորդում 50 փթով պակաս երկրորդից: Քանի փութ էր իւրաքանչիւր դէզը:

148. 25 չետ. ցորենին և 15 չետ. գարուն վճարեցին 210 մանէթ: Ի՞նչ արժէ ցորենի և ի՞նչ գարու չետվերտը, եթէ ցորենի չետվերտը 2 մանէթով թանգ է գարու չետվերտից:

149. Անտառում դարսած է 46 սաժ. դաժի փայտ և 30 սաժէն հաճարի փայտ: Այդ բոլոր փայտն արժէ 318 մանէթ: Ի՞նչ արժէ ամեն մի տեսակ փայտի սաժէնը, եթէ դաժի փայտի սաժէնը 3 մանէթով աւելի արժէ հաճարի փայտի սաժէնից:

150. Խանութում 35 արշին հաստ մահուղը և 50 արշ. բարակ մահուղը ծախեցին 580 մանէթով: Ի՞նչ արժէր հաստի և ի՞նչ բարակ մահուղի արշինը, եթէ հաստ մահուղի արշինը 2 մանէթով թանգ է բարակ մահուղի արշինից:

151. Պղնձգործը 18 կաթսային և 25 ինքնաեռի տուեց 272 մանէթ. իւրաքանչիւր կաթսան 4 մանէթով պակաս արժէր մի ինքնաեռից: Ի՞նչ արժէր մի կաթսան և ի՞նչ մի ինքնաեռը:

152. Մի զօրաբաժին կերակրելու համար 8 ամսուայ հացի պաշար էր պատրաստուած. բայց որովհետև իւրաքանչիւր ամիս 10 փութ հաց պակաս հարկաւորուեց, քան ինչքան սկզբում հաշուել էին, այդ պատճառով այդ հացը բաւականացաւ մի տարի: Ո՞րքան հաց էին պատրաստել զօրքի համար:

153. Դերձակուհին 8 թոփ չթից կամենում էր կարել 48 վերնաշոր, բայց յետոյ միտքը փոխեց և կարեց 18 դէյրա, իւրաքանչիւր դէյրի համար 15 արշին աւելի բանացնելով, քան ինչքան հարկաւոր էր վերնաշորի համար: Ամեն մի թոփը քանի արշին էր:

154. Ոսկերիչը առաւ մի կտոր արծաթ, և այդ արծաթից կամենում էր շինել 64 հատ հաւասար քաշի թէյաման: Բայց յետոյ միտքը փոխեց և շինեց 16 մատուցարան, որոնցից իւրաքանչիւրը 6 գրվանքով աւելի էր քաշում մի թէյամանից: Քանի գրվանքա արծաթ առաւ նա:

Տե՛սէ՛ V

155. Դերձակն առաւ, 28 արշ. մահուդ, արշինը 6 մանէթով. այդ մահուդից նա կարեց 7 շոր, որոնցից իւրաքանչիւրը ծախեց 27 մանէթով: Նա ի՞նչքան փող վաստակեց:

156. Չարչին 12 ձի առաւ մէկը 35 մանէթով, իսկ ինքը ամեն մի 3 ձին ծախեց 100 մանէթով: Ի՞նչքան փնասուեց:

157. Մանրավաճառը 15 փութ իւղ առաւ և ծախելով՝ փթում 4 մանէթ աշխատեց: Բոլոր իւղը ծախելուց յետոյ նա 180 մանէթ փող ստացաւ: Քանի մանէթ էր առել նա բոլոր իւղին և քանիսով էր առել մի փութը:

158. Մրգավաճառը ծախեց 10 հատ դուդմայ 7 մանէթ 34 կոպէկով և դրա մէջ փնաս արաւ 66 կոպ.: Ի՞նչքանով էր առել նա իւրաքանչիւր դուդման:

159. Վաճառականը 30 արշ. քաթան առաւ արշինը 9 կոպէկով և ծախելով մէջն աշխատեց 60 կոպէկ: Ի՞նչքանով ծախեց նա քաթանի արշինը:

160. Մանրավաճառը 60 արշին ժապաւէն առաւ արշինը 12 կոպէկով և ծախելով բոլորի մէջ փնաս արաւ 1 մանէթ 80 կոպ.: Քանիսով ծախեց նա ժապաւէնի արշինը:

161. Պատրաստի շոր ծախողը ինքը մի վերարկուն առել էր 27 մանէթով և ծախել 35 մանէթով: Ունեցած բոլոր վերարկուները ծախելով վաստակեց 560 մանէթ: Քանի վերարկու էր ծախել նա:

162. Գործարանում 36 արշինանոց թոփ կտորը արժէ 24 մանէթ, իսկ խանութում նոյն կտորի 20 արշինանոց թոփը ծախում են 18 մանէթով: Ո՞րքան կաշխատի խանութպանը, եթէ այդ կտորից ծախի 180 արշին:

163. Վաճառականը 75 չեա. գարի ծախեց, իւրաքանչիւր 5 չեովերտը 36 մանէթով: Բոլոր գարին ծախելով փնաս արաւ 60 մանէթ: Ո՞րքանով էր առել ինքը գարու չեովերտը:

164. Մսավաճառը իւրաքանչիւր 6 փութ միսը առնում էր 25 մանէթով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր 8 փութը ծախում էր 42 մանէթով: Ի՞նչքան կաշխատի նա, եթէ ծախի 72 փութ միս:

165. 720 մանէթով մի քանի տոպրակ լաւ ալիւր առան, իւրաքանչիւր տոպրակը 9 մանէթով: Տեղափոխելու ժամանակ ալիւրի չորրորդ մասը թրջուեց և չծախուեց: Ի՞նչքանով պիտի ծախել մնացած ալիւրի տոպրակը, որ բոլորի մէջ կարելի լինի աշխատել 60 մանէթ:

166. Վաճառականը մի քանի փութ իւղ առաւ փութը 12 մանէթով: Այդ իւղից 3 փութը փչացաւ և չծախուեց: Մնացած իւղի փութը ծախելով 15 մանէթով, ծածկեց իր փնասը և էլի աշխատեց 90 մանէթ: Նա քանի փութ իւղ էր առել:

167. Եթէ սիսեռի չեովերտը ծախի 6 մանէթով, վաճառականը կաշխատի 236 մանէթ, իսկ եթէ չեովերտը ծախի 9 մանէթով, կաշխատի 320 մանէթ: Քանի չեովերտ սիսեռ ունէր վաճառականը:

168. Վաճառականը հաշուեց, որ եթէ իր ունեցած

շաքարի փուլը ծախի 7 մանէթով, կ'աշխատի 406 մանէթ, իսկ եթէ փուլը ծախի 5 մանէթով, փաս կ'անի 120 մանէթ: Նա քանի փուլ շաքար ունէր:

169. Մահուդ ծախողը հաշիւ արաւ, որ եթէ իր ունեցած մահուդի արշինը ծախի 3 մանէթ 80 կոպէկով, փաս կ'անի 56 մանէթ, իսկ եթէ ծախի 4 մանէթ 20 կոպէկով, կ'աշխատի 16 մանէթ: Նա քանի արշին մահուդ ունէր.

Տեսակ VI

170. Գործարանում աշխատում են հասակաւորներ և երեխաներ. հասակաւորներին օրական վճարում են 60 կոպ. իսկ երեխաներին 20 կոպ.: Ո՞րքան հասակաւոր և ո՞րքան երեխաներ էին աշխատում, եթէ օրական նրանք ստանում էին 40 մանէթ և եթէ երկուսիցն էլ հաւասար թուով էին:

171. Փայտի պահեստում հաւասար չափով առան դաժի և հաճարի փայտ և վճարեցին 840 մանէթ: Ո՞րքան սաժէն փայտ առան մէկ և միւս տեսակից, եթէ դաժի սաժէնը արժէ 6 մանէթ, իսկ հաճարինը 4 մանէթ:

172. 405 մանէթով առան հաւասար կշռի երեք արկղ ծխախոտ, բայց զանազան գների. առաջին արկղի ծխախոտի գրվ. արժէ 6 մանէթ, երկրորդ արկղի ծխախոտը 5 մանէթ, իսկ երրորդինը 4 մանէթ: Քանի գրվանքայ ծխախոտ կար ամեն մի արկղում:

173. Երկու խումբ բանւորներին մի գործ շինելու համար վճարեցին 420 մանէթ: Քանի օր բանեց ամեն մի խումբը, եթէ մէկը նրանցից օրական ստանում էր 30 մանէթ, իսկ միւսը 25 մանէթ և եթէ առաջին խումբը 3 օր առաջ սկսեց բանել երկրորդից:

174. Այգեպանը իր տնկարանից ծախեց 31 մանէթի մի քանի խնձորենի և տանձենի. ամեն մի տանձենին

ծախւում էր 20 կոպէկով, իսկ խնձորենին 30 կոպէկով: Ո՞րքան ծառ ծախեց այգեպանը մէկ կամ միւս տեսակից, եթէ խնձորենին 30-ով պակաս էր տանձենիներից:

175. Կարուածատէրը 539 մանէթի ցորեն և գարի ծախեց՝ ցորենի չեա. 7 մանէթով, իսկ գարունը 5 մանէթով: Նա քանի չեա վերա ցորեն և քանի չեա. գարի է ծախել, եթէ գարին 5 չեա. աւելի է ծախել ցորենից:

Տեսակ VII

176. Երեք խումբ մշակներ աշխատեցին 940 մանէթ և այդ փողը բաժանեցին համեմատ իրանց աշխատած օրերի. առաջին խումբը բանել էր 20 օր, երկրորդը 12, իսկ երրորդը 15 օր: Ի՞նչքան ստացաւ իւրաքանչիւր խումբը:

177. Երեք հարևան գիւղեր վեր եկան 955 մանէթ և մի կտոր անտառ առան. այդ փողը նրանք վճարեցին համեմատ իւրաքանչիւր գիւղի ընակիչներին: Ո՞րքան վճարեց իւրաքանչիւր գիւղ, եթէ առաջինում ապրում է 72, երկրորդում 54, իսկ երրորդում 65 հոգի:

178. Երկու վնճառական փող վեր եկան միասին արուտուր անելու համար. մէկը վեր եկաւ 600 մանէթ, իսկ միւսը նրա բերածի երկու երրորդական մասը: Տարուայ վերջը նրանք աշխատեցին 300 մանէթ: Ո՞րքան կ'ընկնի այդ աշխատանքից ամեն մէկին: (Հաշուել հարիւրական երով):

179. Ճանապարհորդը 3 օրում անցաւ 385 վերստ: Օրական նա քանի վերստ է անցել, եթէ առաջին օրը ման է եկել 9 ժամ, երկրորդ օրը 18 ժամ, իսկ երրորդ օրը 8 ժամ:

Տեսակ VIII

180. Գտնել 135-ի ²/₅ մասը, 240-ի ³/₅ մասը, 560-ի ³/₈ մասը, 720-ի ⁵/₆ մասը, 720-ի ⁷/₁₂ մասը:

181. Մի գրվանքայ թէյը արժէ 4 մանէթ 80 կոպ. Ո՞րքան պիտի վճարել $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ գրվանքային:

182. 3 գիւղում 800 բնակիչ կայ. մէկում բոլոր թուի $\frac{3}{4}$ մասն է, երկրորդում $\frac{3}{16}$ մասը, իսկ մնացածը երրորդում: Քանի բնակիչ կայ երրորդ գիւղում:

183. Գործարանում 360 բանուոր կայ, դրանց վեց-երորդ մասը բացակայ էր, մնացածի մի մասը աշխատում է ցերեկը, իսկ միւս մասը գիշերը: Ո՞րքան բանուոր է աշխատում ցերեկով և ո՞րքան գիշերով, եթէ ցերեկը բանում է բանուորների $\frac{3}{5}$ մասը:

184. Գիւղացին երկու հողում ցանեց 87 չեռ. ցորեն. մէկում այդ բոլորի $\frac{2}{3}$ մասը, իսկ մնացածը՝ միւսում: Առաջին հողից նա ստացաւ մէկին-հինգ, իսկ միւսից մէկին-եօթը: Քանի չեռովերս ցորեն ստացաւ իւրաքանչիւր հողից:

185. Վաճառականը 840 մանէթ փող ունէր: Այդ փողի $\frac{5}{12}$ մասով մի ձի առաւ և ինչ որ մնաց նրա $\frac{3}{7}$ մասով ցորեն առաւ: Էլի ի՞նչքան փող մնաց նրան:

186. Երեք եղբայր միասին աշխատեցին 490 մանէթ: Մեծ եղբայրն աշխատեց բոլոր փողի $\frac{3}{7}$ մասը: Միջնակ եղբայրը մեծ եղբօր աշխատածի $\frac{5}{7}$ մասը, իսկ մնացածը աշխատեց փոքր եղբայրը Քանի մանէթ աշխատեց փոքր եղբայրը:

187. Գտնել այն թիւը, որի $\frac{2}{3}$ մասը 360 է, որի $\frac{3}{4}$ 180 է, որի $\frac{4}{9}$ մասը 240, որի $\frac{3}{5}$ մասը 270 է, որի $\frac{5}{6}$ մասը 450 է, որի $\frac{7}{12}$ մասը 490 է:

188. Երեք քառորդ գրվանքայ թէյին վճարեցին 1 մանէթ 50 կոպ. ինչ արժէ այդ թէյի գրվանքան:

189. Գիւղացին ծախեց իր ունեցած բոլոր խոտի $\frac{3}{5}$ մասը և էլի իրեն մօտ մնաց 250 փութ: Նա քանի փութ խոտ ունէր և քանի փութ ծախեց:

190. Երեք թուի չիթը 186 արշին է: Երկրորդ թուիը 2 անգամ, իսկ երրորդ թուիը երեք անգամ շատ է առաջին թուիից: Քանի արշին չիթ կայ ամեն մի թուիում:

191. Առան մի կով, մի ձի և ձիու սարք և բոլորին վճարեցին 720 մանէթ: Կովը երեք անգամ, իսկ ձին հինգ անգամ աւելի արժէր սարքից: Ո՞րքան է վճարած առանձնապէս ամեն մէկին:

192. Երկու գրպանումս 455 մանէթ կայ: Եթէ մի գրպանից հանեմ 20 մանէթ և դնեմ միւս գրպանս, այն ժամանակ երկրորդ գրպանում 6 անգամ աւելի փող կըլինի առաջի գրպանից: Ի՞նչքան փող կայ ամեն մի գրպանումս:

193. Երեք զանգակ միասին կշռում են 875 փութ: Երկրորդ զանգակը 6 անգամ ծանր էր քաշում առաջինից, իսկ երրորդը 3 անգամ ծանր է երկրորդից: Ո՞րքան է քաշում իւրաքանչիւր զանգակը:

194. Վաճառականն առաւ 4 թուի մետաքսի կտորներ զանազան արժողութեան և բոլորին վճարեց 612 մանէթ: Ո՞րքան արժէ իւրաքանչիւր թուիը, եթէ առաջինը երկու անգամ թանգ է երկրորդից, երկրորդը 3 անգամ թանգ է երրորդից, իսկ երրորդը 5 անգամ թանգ է չորրորդից:

195. Երեք օրավար հողից կալուածատէրը ստացաւ 800 փութ բամբակ: Ո՞րքան բամբակ ստացաւ նո իւրաքանչիւր օրավարից, եթէ երկրորդից 3 անգամ պակաս, իսկ երրորդից 2 անգամ աւելի ստացաւ առաջին օրավարից:

196. Երեք եղբայր իրար մէջ բաժանեցին 780 մանէթը հետևեալ կերպով. փոքրը 3 անգամ պակաս ստացաւ միջնակից, իսկ միջնակը 3 անգամ պակաս մեծ եղբօրից: Ի՞նչքան փող ընկաւ իւրաքանչիւր եղբօրը:

197. Երկու մրգավաճառ միասին 844 հատ ձմերուկ ունէին: Երբ որ առաջին մրգավաճառը ծախեց 180 հատ, այդ ժամանակ նրա ունեցած ձմերուկները 7 անգամ պակաս էր երկրորդից: Քանի ձմերուկ ունէր ամեն մի մրգավաճառ:

198. Վաճառականը 3 շաբաթում ծախեց 8 փութ թէյ: Առաջին շաբաթին 12 անգամ աւելի ծախեց երկրորդ շաբաթից, իսկ երկրորդ շաբաթին 3 անգամ պակաս երրորդ շաբաթից: Ի՞նչքան թէյ ծախեց նա իւրաքանչիւր շաբաթում:

Տեսակ X

199. 3 գիւղում ապրում են 630 հոգի: Առաջին գիւղում 80 հոգով աւելի են երկրորդից, իսկ երկրորդում 5 անգամ աւելի երրորդից: Քանի հոգի կայ իւրաքանչիւր գիւղում:

200. Պահարանում 800 գիրք կայ: Այդ գրքերը տեղաւորուած են երեք դարագների վրայ հետևեալ կարգով. երկրորդ դարագի վրայ 2 անգամ աւելի գիրք կայ առաջին դարագից, իսկ երրորդ դարագի վրայ 150 գրքով աւելի երկրորդ դարագից: Քանի գիրք կայ իւրաքանչիւր դարագի վրայ:

201. Երեք արկղում 659 գրվ. թէյ կայ: Երկրորդ արկղում առաջինից 3 անգամ աւելի կայ, իսկ երրորդում 123 գրվանքով աւելի կայ, քան առաջին 2 արկղներում միասին: Քանի գրվանքայ թէյ կայ իւրաքանչիւր արկղում:

202. Դերձակը երեք կտոր մահուզին վճարեց 111 մանէթ. առաջին կտորին վճարեց 2 անգամ պակաս, քան մնացած երկու կտորներին, իսկ երկրորդին 16 մանէթով պակաս, քան երրորդ կտորին: Քանի մանէթ վճարեց նա մահուզի իւրաքանչիւր կտորին:

203. 3 Մրգավաճառ միասին առան 265 փութ խրնձոր և այդ բաժանեցին իրենց մէջ հետևեալ կերպով. առաջինը երկրորդից 35 փութ աւելի ստացաւ, իսկ երրորդը առաջինից 3 անգամ աւելի: Քանի փութ խնձոր ընկաւ նրանցից իւրաքանչիւրին:

204. Ոսկերիչը ծախեց 410 մանէթով մի ոսկի ժամացոյց, շղթայ և մատանի: Մատանին 50 մանէթով պակաս արժէր շղթայից, իսկ շղթան 2 անգամ պակաս ժամացոյցից: Ո՞րքան արժէր շղթան, ժամացոյցը և մատանին:

Տեսակ XI

205. Մի մարդ առաւ 54 արշին հաստ մահուզ և 45 արշին բրդի կտոր և բոլորին վճարեց 207 մանէթ: Ի՞նչ արժէ մէկի և միւսի արշինը, եթէ մահուզը 3 անգամ թանգ է բրդի կտորից:

206. 45 սաժ. հացի փայտը և 69 սաժ. հաճարի փայտը ծախեցին 636 մանէթով: Ի՞նչքանով էին ծախել մէկ և միւս տեսակ փայտի սաժէնը, եթէ հացի փայտը 2 անգամ աւելի արժէ հաճարի փայտից:

207. 13 փութ պղինձին և 29 փութ երկաթին վճարեցին 486 մանէթ: Ի՞նչ արժէ պղինձի և ի՞նչ երկաթի փութը, եթէ վերջինը չորս անգամ աժան է առաջինից:

208. 20 գրվ. թէյին և 28 փութ շաքարին վճարեցին 228 մանէթ: Շաքարի փութը 2 անգամ թանգ է թէյի գրվանքայից, ի՞նչ արժէ թէյի գրվանքան և ինչ շաքարի փութը:

209. Կալուածատէրը ծախեց 24 չեա. գարի և 15 չեա. ցորեն 324 մանէթով: Ի՞նչքանով է ծախել ցորենի և ի՞նչքանով գարու չեավերտը, եթէ ցորենը 2 անգամ թանգ է գարուց,

210. Վաճառականը իր ունեցած 750 մանէթ փողով առաւ 84 արշին մահուզ և 80 արշին լաւ տեսակի քաթան:

Ի՞նչ արժէ մահուղի և ի՞նչ քաթանի արշինը, եթէ մահուղը 5 անգամ թանգ է քաթանից:

211. Չատկական տօների պատճառով գործարանատէրը իր գործակատարներին և բանուորներին 832 մանէթ բաժանեց իբրև ընծայ: Գործակատարները 5 հոգի էին, իսկ բանուորները 84: Ի՞նչքան կը ստանայ ամեն մի գործակատար և մի բանուոր, եթէ մի գործակատարը 4 անգամ աւելի է ստանում մի բանուորից:

212. Տան վերանորոգութեան համար 9 հիւանի, 4 նաղջքարի և 5 որմնադրի վճարեցին 420 մանէթ: Իւրաքանչիւր հիւան 2 անգամ, իսկ իւրաքանչիւր նաղջքար 3 անգամ աւելի պիտի ստանար մի որմնադրից: Նրանցից ամեն մէկը սրբան է ստացել իբր աշխատութեան վարձ:

213. 12 արշ. մահուղին, 9 արշ. մետաքսի կտորին և 14 արշ. թաւշին վճարեցին 218 մանէթ: Ի՞նչ արժէ ամեն մի կտորի արշինը, եթէ թաւիշը 2 անգամ թանգ է մետաքսի կտորից, իսկ մահուղը 3 անգամ թանգ թաւիշից:

214. Խանութում 12 փութ սուրճը և 28 փութ շաքարը ծախեցին 504 մանէթով: Ո՞րքանով ծախեցին սուրճի և շաքարի փութը, եթէ 14 փութ շաքարը արժէ նոյնքան, ինչքան 3 փութ սուրճը:

215. Գործարանում 25 կինմարդի և 46 տղամարդու վճարեցին 305 մանէթ: Ո՞րքան ստացաւ իւրաքանչիւր տղամարդ և իւրաքանչիւր կինմարդ, եթէ 5 կինմարդը ստանում է նոյնքան որքան 3 տղամարդը:

216. Մի խանութից թաւիշ և մահուղ առան և բութրին վճարեցին 850 մանէթ: Թաւիշի արշինը արժէ 8 մանէթ, իսկ մահուղի արշինը 3 մանէթ: Ո՞րքան արշին թաւիշ է առնուած, եթէ նրա չափը 3 անգամ պակաս էր մահուղի չափից:

217. Աւազանում մտնում է 480 վեղրօ ջուր. նա ունի երկու խողովակ. առաջին խողովակից մի ըոպէյում դուրս է թափւում 12 վեղրօ ջուր, իսկ երկրորդ խողովակից մի ըոպէյում դուրս է թափւում 8 վեղրօ: Քանի ըոպէյում կը դատարկուի բոլոր աւազանը, եթէ միանգամից բաց անենք երկու խողովակն էլ

218. Աւազանը երկու խողովակ ունի. առաջին խողովակով մի ժամում թափւում է 5 վեղրօ ջուր, իսկ երկրորդ խողովակով 7 վեղրօ ջուր: Քանի ժամանակում կըլցուի աւազանը, եթէ առաջին խողովակը 6 ժամ առաջ բաց արին երկրորդ խողովակից, և եթէ աւազանում մտնում է 390 վեղրօ ջուր:

219. Աւազանում մտնում է 930 տակառ ջուր և ունի երեք խողովակ. մի խողովակով այդ աւազանը լըցւում է 6 ժամում, միւսով 10 ժամում, իսկ երրորդով 15 ժամում: Քանի ժամում կըլցուի աւազանը, եթէ միաժամանակ բաց անենք բոլոր երեք խողովակը:

220. 990 վեղրօ պարունակող ջրամբարը ունի 3 խողովակ. մի խողովակով նա լցւում է 15 ժամում, իսկ երկրորդով 9 ժամում, բայց եթէ բաց անենք բոլոր երեք խողովակները, նա կըլցուի 5 ժամում: Քանի ժամում կարող է լցնել միայն երրորդ խողովակը

221. Աւազանում մտնում է 840 վեղրօ և ունի երեք խողովակ. մի խողովակով մի ժամում ներս է թափւում 18 վեղրօ ջուր, երկրորդ խողովակով մի ժամում դուրս է թափւում 48 վեղրօ, իսկ երրորդ խողովակով մի ժամում ներս է թափւում 22 վեղրօ: Քանի ժամում կը դատարկուի աւազանը, եթէ բոլոր խողովակները միաժամանակ բանանք:

222. Ջրամբարում մտնում է 630 վեղրօ ջուր և

ունի երկու խողովակ. մի խողովակով ջրամբարը լցում է 10 ըոպէյում, իսկ միւս խողովակով նա դատարկում է 30 ըոպէյում: Ի՞նչքան ջուր կը լինի այնտեղ, եթէ 13 ըոպէ բանանք 2 խողովակն էլ:

Տեսակ XIII

223. Երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 900 վերստ է. այդ քաղաքներից իրար հանդէպ միաժամանակ դուրս եկան երկու գնացք. մէկը մի ժամում անցնում էր 27, իսկ միւսը 18 վերստ: Քանի ժամից յետոյ կը հանդիպեն դրանք իրար:

224. Երկու մարդ գնում են իրար հանդէպ. մէկը օրական անցնում է 28 վերստ, իսկ միւսը 35 վերստ: Քանի օրից յետոյ կը հանդիպեն նրանք իրար և հանդիպելուց յետոյ էլի քանի վերստ կը մնայ անցնելու նրանցից իւրաքանչիւրին, եթէ նրանց սկզբնական հեռաւորութիւնը 315 վերստ է:

225. Երկու գիւղացի իրար հանդիպեցին 18 ժամից յետոյ. առաջինը մի ժամում անցնում էր 6 վերստ, իսկ միւսը 8 վերստ: Ո՞րքան է նրանց դուրս եկած տեղերի հեռաւորութիւնը իրարից:

226. Երկու իրար հանդէպ գտնուած կայարաններից դուրս եկան երկու գնացքներ և 20 ժամից յետոյ իրար հանդիպեցին. գնացքներից մէկը մի ժամում անցանում էր 25 վերստ: Ո՞րքան էր անցնում մի ժամում միւս գնացքը, եթէ կայարանների միջի տարածութիւնը 900 վերստ է:

227. Երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 840 վերստ է: Մի ճանապարհորդ այդ տարածութիւնը կարող է անցնել 6 օրում, իսկ միւսը 12 օրում: Քանի օրից յետոյ կը հանդիպեն իրար այդ ճանապարհորդները, եթէ միաժամանակ դուրս գան այդ իրար հանդէպ քաղաքներից:

228. Երկու նաւահանգիստների միջի տարածութիւնը

456 վերստ է: Այդ նաւահանգիստներից իրար հանդէպ դուրս եկան երկու շոգենաւ և իրար պատահեցին 12 ժամից յետոյ: Ո՞րքան է անցնում մի ժամում իւրաքանչիւր նաւը և որքան ճանապարհ կը լինի անցած նրանցից իւրաքանչիւր մինչև միւսին պատահելը, եթէ նրանցից մէկը մի ժամում 8 վերստով աւելի էր անցնում միւսից,

229. Երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 484 վերստ է: Զանազան ժամանակներ իրար հանդէպ դուրս եկան երկու գնացքներ. մարդատար գնացքը մի ժամում անցնում էր 28 վերստ, իսկ արագընթացը 32 վերստ: Երբ արագընթաց գնացքը 288 վերստ անցաւ, այդ ժամանակ նա պատահեց մարդատար գնացքին: Նրանցից որն աւելի շուտ էր դուրս եկել և որքանով:

Տեսակ XIV

230. Խառնուրդի համար վերցրին 25 գրվ. լաւ տեսակի՝ գրվանքան 8 կոպէկանոց ալիւր և 35 գրվ. ցածր տեսակի՝ գրվանքան 6 կոպէկանոց ալիւր: Խառնուրդի գրվանքան ի՞նչքանով պիտի ծախեն, որ աշխատեն 1 մանէթ 30 կոպ.:

231. Վաճառականը 15 գրվ. գրվանքան 3 մանէթանոց թէյը խառնեց 18 գրվ. 6 մանէթանոց թէյի հետ և ծախելով ֆրաս արաւ 21 մանէթ: Խառնուրդի գրվանքան ի՞նչքանով ծախեց նա:

232. Գինեվաճառը առաւ 180 վեդրօ օղի և իւրաքանչիւր 3 վեդրօ օղուն տուեց 10 մանէթ: Այդ օղու հետ նա խառնեց 10 վեդրօ ջուր: Ի՞նչքանով պիտի ծախի նա խառնուրդի վեդրօն, որ աշխատի 160 մանէթ:

233. Մանրավաճառը 35 գրվ. գրվանքան 7 կոպէկանոց բրնձը խառնեց 25 գրվ. գրվանքան 11 կոպէկանոց բրնձի հետ: Ի՞նչքան կ'աշխատի նա, եթէ խառնուրդի փութը ծախի 4 մանէթ 40 կոպէկով:

234. Արծաթագործը 5 գրվանքա 70 յարգի (պրօբի) արծաթ հալեց 10 գրվ. 52 յարգի արծաթի հետ. ի՞նչ յարգի խառնուրդ ստացաւ նա:

235. Վաճառականը գրվանքան 2 և 3 մանէթանոց ծխախոտը խառնեց իրար հետ: Բոլոր խարնուրդը նա ծախեց 221 մանէթով. ոչ աշխատեց և ոչ էլ վնաս արաւ: Քանի գրվանքա էր վերցրած խառնուրդի համար լաւ տեսակի ծխախոտը՝ եթէ ցածր տեսակից վերցրել էին 25 գրվանքա:

236. Վեդրօն 5 մանէթանոց 24 վեդրօ գինու հետ խառնեցին 18 վեդրօ ուրիշ տեսակի գինի: Բոլոր խառնուրդը ծախեցին 292 մանէթով և 28 մանէթ վաստակեցին: Ո՞րքան արժէր միւս տեսակ գինու վեդրօն:

237. Խառնուրդ կազմելու համար վերցրին 38 գրվ. գրվանքան 5 մանէթանոց թէյ և մի քանի գրվանքա՝ գրվանքան 3 մանէթանոց թէյ: Բոլոր խառնուրդը ծախեցին 370 մանէթով և 30 մանէթ վաստակեցին: Երկրորդ տեսակ թէյից քանի գրվանքա էր վերցրած խառնուրդի համար:

238. Վաճառականը 20 փութ՝ փութը 75 կոպէկնոց ալիւրին խառնեց 5 փութ թեփ. խառնուրդի փութը ծախեց 80 կոպէկով և մէջն աշխատեց 3 մանէթ: Ի՞նչ արժէր թեփի փութը:

239. Վաճառականը երկու տակառ քունջութի ձէթ ունէր. մի տակառում կար 18 փութ՝ փութը 4 մանէթանոց, իսկ միւս տակառում մի քանի փութ՝ փութը 6 մանէթանոց. բոլոր ձէթը խառնելով նա խառնուրդի փութը ծախեց 5 մանէթով և վնաս արաւ 12 մանէթ: Քանի փութ ձէթ կար միւս տակառում:

240. 6 գրվանքա 82 յարգի արծաթը ձուլեցին 2

գրվանքա ուրիշ արծաթի հետ և խառնուրդն ստացուեց 80 յարգի: Քանի յարգի էր միւս արծաթը:

241. Երկու տեսակ շաքարաւազից, որի մի տեսակի գրվ. 12 կոպէկանոց էր, իսկ միւսինը՝ 17 կոպ. գրվ. 16 կոպէկանոց խառնուրդ կազմեցին: Երկրորդ տեսակից քանի գրվանքա պիտի վերցնեն առաջին տեսակի մի գրվանքի հետ, որ ծախելու ժամանակ ոչ օգուտ ստանան և ոչ վնաս:

242. Վաճառականը գրվանքան 15 և 19 կոպէկանոց բրինձից՝ գրվանքան 16 կոպէկանոց խառնուրդ կազմեց և այդ խառնուրդը ծախեց առանց վնասի և աշխատանքի: Նա քանի գրվանքա լաւ բրինձ էր վերցրել խառնուրդի համար, եթէ ցածր տեսակից վերցրել էր 120 գրվանքա:

243. Կալուածատէրը կամենում էր անցեալ տարուանից մնացած 18 չետվերտ հին ցորենը ծախել, որի հետ խառնեց մի քանի չետվերտ նոր ցորեն և խառնուրդի չետվերտը ծախեց 11 մանէթով: Նա քանի չետվերտ ցորեն է ծախել, եթէ հին ցորենի չետվերտը արժէր 8 մանէթ, իսկ նորինը 13 մանէթ:

244. Լուացած ցորենի չետվերիկը քաշում է 54 գրվ., իսկ անլուայ ցորենի չետվերիկը՝ 49 գրվ.: Երբ լուացած ցորենը խառնեցին անլուայի հետ, ստացուեց 360 չկ. խառնուրդ, որի չետվերիկը քաշում էր 52 գրվ.: Քանի չետվերիկ էր վերցրած լուացած և քանի չետվերիկ անլուայ ցորեն՝ խառնուրդի համար:

245. Վաճառականը խառնեց իրար հետ գրվանքան 80 և 60 կոպէկանոց սուրճ. խառնուրդի գրվանքան ծախեց 75 կոպէկով և ստացաւ 45 մանէթ: Քանի գրվանքա էր վերցրել խառնուրդի համար մէկ և միւս տեսակ սուրճից:

246. Ոսկերիչը իրար հետ հալեց 96 և 84 յարգի երկու կտոր ոսկի և ստացաւ 88 յարգի խառնուրդ: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր կտորը, եթէ ամբողջ խառնուրդը քաշում էր 2 գրվանքա:

Տեսակ XV

247. Վաճառականը երկու թուփ նոյանման մեծ քսի կտոր գնեց. առաջին թուփը 58 արշին էր, իսկ երկրորդը 42. առաջին թուփին 32 մանէթով աւելի վճարեց երկրորդ թուփից: Ո՞րքան արժէր իւրաքանչիւր թուփը:

248. Պղնձգործը ինքնաեռներ շինելու համար գործածեց 450 գրվ. պղինձ, իսկ կաթսաների համար 630 գրվ.: Նա քանի կաթսայ և քանի ինքնաեռ է շինել, եթէ կաթսաները 18-ով աւելի էին ինքնաեռներից և նրանք միատեսակ քաշ ունէին:

249. 25 փութ շաքարին և 15 գրվ. թէյին վճարեցին 180 մանէթ. երկրորդ անգամ միևնոյն գնով առան 45 գրվ. թէյ և 25 փութ շաքար և վճարեցին 240 մանէթ: Ի՞նչ արժէ շաքարի փութը և թէյի գրվանքան:

250. Գործարանի համար առաջին անգամ առան 15 սաժէն կէշի և 45 սաժէն հացի փայտ, և բոլորին վճարեցին 330 մանէթ. երկրորդ անգամ նոյն գնով առան 15 սաժէն կէշի և 30 սաժէն հացի փայտ և վճարեցին 255 մանէթ: Ի՞նչ արժէ մէկ և միւս տեսակ փայտի սաժէնը:

251. Վաճառականը ծախեց 60 արշին մահուզ և 100 արշին շալ կտոր ու 55 մանէթ աշխատեց. նոյն գնով նա ծախեց 80 արշին շալ կտոր և 60 արշին մահուզ, ու 50 մանէթ աշխատեց: Ի՞նչքան էր աշխատում նա 1 արշին մահուզի և 1 արշին շալ կտորի մէջ:

252. Վաճառականը ուզում էր մահուզը փոխել զբը-

վանքան 4 մանէթանոց թէյի հետ և առաջարկում էր ըստանալ մի քանի արշին՝ արշինը 5 մանէթանոց մահուզ և 120 մանէթ փող. կամ նոյնքան արշին՝ արշինը 8 մանէթանոց մահուզ առանց փողի: Քանի գրվ. թէյ էր կամենում ստանալ նա և ի՞նչքան արշին մահուզ պիտի տար:

253. Կալուածատէրը ի հաշիւ իր պարտքի առաջարկում էր մի քանի դեսեսատին անտառ՝ դեսեսատինը 130 մանէթով և 200 մանէթ փող, կամ նոյնքան դեսեսատին վարելահող՝ դեսեսատինը 70 մանէթով, և 500 մանէթ փող: Ո՞րքան էր նրա պարտքը:

254. Վաճառականը հաշուեց, որ եթէ առնելու լինի 46 տոպրակ բրնձ, նրան կը պակասի 130 մանէթ, իսկ եթէ առնի 16 տոպրակ նոյն բրնձից, նրան կ'աւելանայ 230 մանէթ: Ո՞րքան արժէր բրնձի տոպրակը և ի՞նչքան փող ունէր:

255. Փայտավաճառը կամենալով գնել մի անտառ, ուզում էր ծախել մի քանի սաժէն փայտ և հաշուեց, որ եթէ իր ունեցած փայտի սաժէնը ծախի 35 մանէթով, անտառն առնելու համար կը պակասի 410 մանէթ, իսկ եթէ ծախի 44 մանէթով, այն ժամանակ իրան կը պակասի միայն 275 մանէթ: Ի՞նչ արժէ անտառը:

256. Գործարանատէրը հաշուեց, որ եթէ իր ունեցած շալ կտորի թուփը ծախի 55 մանէթով, վրաս կ'անի 74 մանէթ, իսկ եթէ ծախի 63 մանէթով, 46 մանէթ կը աշխատի: Քանի թուփ կտոր ունէր գործարանատէրը և ի՞նչքան արժէր մի թուփը:

257. Ոսկերիչը ծախեց մի քանի արծաթի և երկու ոսկի շխթայ: Ո՞րքան արժէ ամեն մի արծաթի և ոսկի շղթան, եթէ 10 հատ արծաթի շղթան արժան է ոսկուց 30 մանէթով, իսկ 25 արծաթինը թանգ է ոսկուց 150 մանէթով:

258. Գործարանում ձուլեցին 3 զանգակ և մի քանի

հատ հաւասար ծանրութեան թնդանօթ: Ո՞րքան է քաշում ամեն մի զանգակը և թնդանօթը, եթէ 7 թնդանօթը զանգակներից թեթև են 95 փթով, իսկ 16 թնդանօթը ծանր են նոյն զանգակներից 130 փթով:

Տէսուի XVI

259. Կայրուածատէրը 810 սայլ խոտ հաւաքելու համար վարձեց 12 մարդ, որոնցից իւրաքանչիւրը օրական կարող էր հաւաքել 6 սայլ: 5 օրից յետոյ նա վարձեց էլի 3 մարդ, որոնք աշխատում էին առաջինների նման: Քանի օրում հաւաքեցին խոտը:

260. Մի զօրագունդ 9 օր կերակրելու համար առան 900 գրվ. հաց, հաշուելով իւրաքանչիւր զինուորի համար օրական 2 գրվանքա: 3 օրից յետոյ այդ գնդից պակասեց 25 մարդ: Քանի օր կը բաւականանայ այդ հացի պաշարը:

261. Կառապանը 32 օր իր ձիաները կերակրելու համար առաւ 768 զարնց գարի այն հաշուով, որ իւրաքանչիւր ձի օրական կ'ուտի 3 զարնց: 15 օրից յետոյ նա իր ունեցած ձիաների կէսը ծախեց: Քանի օր կը բաւականանայ գարու պաշարը:

262. Հորում 1000 վեգրօ ջուր կար: Այդ ջուրը դուրս հանելու համար դրին երկու ջրհան մեքենայ, որոնցից իւրաքանչիւրը մի ըոպէյում հանում էր 15 վեգրօ ջուր: 5 ըոպէից յետոյ դրին երրորդ ջրհան մեքենան, որ մի ըոպէյում հանում էր 20 վեգրօ: Քանի ըոպէից յետոյ կը գատարկուի ջրհորը:

263. 432 թերթ թուղթ արտագրելու համար սկզբում 14 գրագիր հրաւիրեցին, իսկ 2 օրից յետոյ էլի 6 մարդ: Քանի օրում կը վերջացնեն այդ գործը, եթէ նրանցից ամեն մէկը օրական արտագրում է 4 թերթ:

264. 305 սաժ. փայտը նաւի վրայ բարձելու համար 25 բանուոր վարձեցին: Յետոյ, երբ որ դեռ ևս 230 սա-

ժէն մնում էր բարձելու, գործը արագացնելու համար վարձեցին էլի մի քանի մարդ և մնացած փայտը բարձեցին 5 ժամում: Քանի մարդ վարձեցին երկրորդ անգամ և քանի ժամում բարձեցին բոլոր փայտը:

Տէսուի XVII

265. Սուրհանդակը դուրս եկաւ առաւօտեան 7 ժամին և ամեն մի ժամում անցնում էր 12 վերստ: Կէս օրից երկու ժամ անց նրա ետեից դուրս եկաւ երկրորդ սուրհանդակը, որ մի ժամում անցնում էր 15 վերստ: Քանի ժամից յետոյ և երբ երկրորդ սուրհանդակը կը հասնի առաջինին:

266. Ճանապարհորդը դուրս եկաւ քաղաքից և մի ժամում գնում էր 13 վերստ: 10 ժամ նրա դուրս գալուց յետոյ նրա հետքով դուրս եկաւ երկրորդ ճանապարհորդը, որ մի ժամում անցնում էր 18 վերստ: Քանի ժամից յետոյ և որքան ճանապարհ անցած՝ երկրորդ ճանապարհորդը կը հասնի առաջինին:

267. Յերեկուայ 12 ժամին նաւահանգստից դուրս եկաւ մի շոգենաւ, որ մի ժամում անցնում էր 16 վերստ: Երեկոյեան 7 ժամին նրա գնացած ուղղութեամբ դուրս եկաւ մի ուրիշ շոգենաւ, որ 8 ժամից յետոյ հասաւ առաջին շոգենաւին: Երկրորդ շոգենաւը քանի վերստ էր անցնում մի ժամում:

268. Գիւղացին քաղաքից դուրս եկաւ առաւօտեան 4 ժամին և ամեն մի ժամում անցնում էր 7 վերստ. ցերեկուայ 12 ժամին նոյն ճանապարհով դուրս եկաւ մի կառապան, որ մի ժամում անցնելով 11 վերստ, հասաւ գիւղացուն: Ե՞րբ և քաղաքից քանի վերստ անցած կառապանը հասաւ գիւղացուն:

269. Կէս օրից 2 ժամ անց կայարանից դուրս եկաւ ապրանքատար գնացքը, իսկ նոյն օրը երեկոյեան 9 ժամին

նոյն կայարանից դուրս եկաւ մարդատար գնացքը, որ մի ժամուժ անցնելով 36 վերստ, առաւօտեան 2 ժամին հասաւ ապրանքատար գնացքին: Մի ժամուժ քանի վերստ էր անցնում ապրանքատար գնացքը:

270. Նաւահանգստից առաւօտեան 6 ժամին ճանապարհ ընկաւ մի լաստ, որ մի ժամուժ անցնում էր 6 վերստ. մի քանի ժամից յետոյ նոյն նաւահանգստից դուրս եկաւ մի մակոյկ, որ մի ժամուժ անցնում էր 9 վերստ, և 12 ժամից յետոյ հասաւ լաստին: Ե՞րբ և քանի ժամ լաստից յետոյ ճանապարհ ընկաւ մակոյկը:

271. Գիւղից դէպի քաղաք զանազան ժամանակներ դուրս եկան երկու գիւղացի. առաջինը մի ժամուժ անցնում էր 4 վերստ, իսկ երկրորդը 5 վերստ և 120 վերստ անցնելուց յետոյ երկրորդը հասաւ առաջինին: Առաջինից քանի ժամ յետոյ դուրս եկաւ երկրորդ գիւղացին:

272. Առաւօտեան 7 ժամին գիւղից դուրս եկաւ մի սայլ, որ մի ժամուժ անցնում էր 8 վերստ. ճաշից յետոյ ժամը 3-ին նոյն ճանապարհով դուրս եկաւ մի ձիաւոր, որ երեկոյեան 11 ժամին հասաւ սայլին: Մի ժամուժ քանի վերստ էր անցնում ձիաւորը:

Տեսա՛յ XVIII

273. Գործարանատէրը վարձեց մի փականագործ այն պայմանով, որ իւրաքանչիւր բանած օրուայ համար պիտի վճարի նրան 2 մանէթ, իսկ չբանած օրուայ համար պիտի նրանից հանի 1 մանէթ 25 կոպէկ: 30 օրից յետոյ փականագործը հեռացաւ այդ տեղից և ստացաւ միայն 43 մանէթ 75 կոպէկ: Նա քանի օր չէր բանել:

274. Բանուորը օրական ստանում էր 70 կոպէկ, չբանած օրուայ համար նրանից հանում էին 80 կոպէկ: 18 օրից յետոյ նա հեռացաւ և ստացաւ միայն 3 մանէթ 60 կոպ.: Բանի օր էր բանել նա:

275. Հայրը առաջարկեց որդուն վճուել 16 խնդիր և խոստացաւ ճիշտ վճուած իւրաքանչիւր խնդրի համար տալ նրան 15 կոպ., իսկ չվճուած ամեն մի խնդրի համար նրանից յետ պահել 10 կոպէկ: Ո՞րքան փող տուեց հայրը որդուն, եթէ վերջինս չկարողացաւ վճուել 7 խնդիր:

276. Մի նախըջբար վարձեցին՝ օրական 1 մանէթ 30 կոպէկով, և պայմանաւորուեցին, որ չբանած օրերի համար նրանից կը հանեն օրական 70 կոպ.: 30 օրում վերջացնելով իր գործը, նաղջբարը ստացաւ 19 մանէթ: Նա քանի օր էր բանել և քանի օր չէր բանել:

277. 100 հատ յաղճապակեայ ծաղկանօթ տեղափոխելու համար մի սայլ վարձեցին այն պայմանով, որ իւրաքանչիւր ծաղկանօթի տեղափոխութեան համար նա կը ստանայ 85 կոպէկ, բայց եթէ կոտրի, ամեն մի կոտրածի համար նրանից կը հանեն 1 մանէթ 65 կոպէկ: Նա քանի ծաղկանօթ անփլաս տեղ հասցրեց, եթէ ստացաւ ընդամենը 65 մանէթ:

278. Ատաղծագործին պատուիրեցին շինելու 80 հատ սեղան, հատը 5 մանէթ 25 կոպէկով այն պայմանով, որ եթէ ժամանակին չհասցնի պատուէրը, նրանից՝ իւրաքանչիւր չյանձնուած սեղանի համար կը հանեն 2 մանէթ 25 կոպ.: Չկարողանալով ժամանակին պատուէրը կատարել, ստացաւ 345 մանէթ: Նա քանի սեղան պատրաստեց:

279. Միջնորդը (կօմիսիօներ) յանձն առաւ ծախելու նշանակած գնով 296 փութ բուրդ այն պայմանով, որ իւրաքանչիւր ծախած փթի համար իր օգտին պիտի վերցնէր 50 կոպէկ, իսկ մնացած չծախածի իւրաքանչիւր փութին պիտի վճարէր 70 կոպէկ: Վերջնական հաշուի ժամանակ նա իր աշխատութեան համար ստացաւ միայն 52 մանէթ: Նա քանի փութ բուրդ էր ծախել:

Տէսալ XIX

280. Դաշտային աշխատանքների համար 50 օրամշակ վարձեցին, որոնցից մի մասը տղամարդիկ էին, իսկ միւս մասը կանայք: Իւրաքանչիւր տղամարդ շաբաթական ստանում էր 7 մանէթ, իսկ իւրաքանչիւր կին 4 մանէթ: Մի շաբաթուայ աշխատանքի վարձ նրանք բոլորը միասին ըստացան 320 մանէթ: Քանի տղամարդ և քանի կին էին վարձել:

281. Երկաթուղու կայարանում ծախեցին առաջին և երկրորդ կարգի 50 հատ տոմսակ 260 մանէթի: Առաջին կարգի տոմսակն արժէր 6 մանէթ, իսկ երկրորդ կարգինը, 4 մանէթ: Քանի հատ առաջին և քանի երկրորդ կարգի տոմսակ էր ծախուած:

282. Բարեգործական ընկերութիւնը, ուսումնարան հիմնելու համար, 11 անձնաւորութիւններից, որոնցից մի մասը տղամարդիկ էին, միւս մասը կանայք, ստացաւ 1000 մանէթ. իւրաքանչիւր տղամարդ նուիրեց 140 մանէթ, իսկ իւրաքանչիւր կին 50 մանէթ: Քանի հոգի էին նուիրատու տղամարդ և քանի կին:

283. Մի տուն շինելու համար 32 հիւսն ու որմնադիր վարձեցին: Իւրաքանչիւր հիւսն շաբաթական ստանում էր 8 մանէթ, իսկ որմնադիրը 5 մանէթ: Քանի հիւսն էին վարձել և քանի որմնադիր, եթէ բոլորը միասին 3 շաբաթուայ համար ստացան 642 մանէթ:

284. Վաճառականն ունէր երկու թոփ քաթան՝ ընդամենը 90 արշին: Մի թոփի արշինը արժէր 12 կոպէկ, իսկ միւս թոփի արշինը 9 կոպէկ: Նա բոլոր քաթանը 10 մանէթով ծախեց և 70 կոպէկ աշխատեց: Քանի արշին էր ամեն մի թոփը:

285. Վաճառականը ունէր 55 տոպրակ 2 տեսակի ալիւր: Մի տեսակի տոպրակն արժէր 4 մանէթ. 50 կոպ., իսկ միւս տեսակինը 6 մանէթ: Նա բոլոր ալիւրը ծախեց 249 մանէթով և 39 մանէթ վնաս արաւ: Քանի տոպրակ ունէր նա մէկ և քանի միւս տեսակ ալիւրից:

286. Խանութում ունէին մի արկղ՝ գրվանքան 3 մանէթանոց և մի արկղ՝ գրվանքան 8 մանէթանոց թէյ: Երկու արկղի թէյի քաշը միասին փութ ու կէս էր: Այդ բոլոր թէյի գրվանքան ծախեցին 5 մանէթով և աշխատեցին 45 մանէթ: Ամեն մի արկղում քանի գրվանքա թէյ կար:

287. Քաղաք տարան ծախելու 100 հատ հնդկահաւ և սագ. հնդկահաւի հատն արժէր 1 մանէթ 10 կոպէկ, սագի հատը 80 կոպէկ: Այդ բոլորը իրար վրայ ծախեցին՝ հատը 85 կոպէկով և 14 մանէթ 50 կոպ. վնաս արին: Քանի հատ էր հնդկահաւը և քանի սագը:

288. 35 արշին կապոյտ և 46 արշին սև մահուղին վճարել են 313 մանէթ: Ի՞նչ արժէ մահուղի ամեն մի կտորը, եթէ մի արշին սև և մի արշին կապոյտ մահուղը արժէ 8 մանէթ:

289. Խանութում 18 յաղճապակի և 24 բրոնզի լապտերը ծախեցին 279 մանէթով: Ի՞նչ գնով են ծախել մէկ և միւս տեսակ լապտերները, եթէ մի յաղճապակի և մի բրոնզի լապտերը ծախել են 13 մանէթով:

290. 25 կաթնայ և 12 ինքնաեռ միասին քաշեցին և դուրս եկաւ 8 փութ: Ո՞րքան է քաշում մի կաթնայ և սրքան մի ինքնաեռը, եթէ մի կաթնայ և մի ինքնաեռը միասին քաշում են 18 գրվանքա:

Տէսալ XX

291. Ո՞րքան շահ կըբերի մի տարում 800 մանէթը 6⁰/₀-ից՝ 750 մանէթը 8⁰/₀-ից, 530 մանէթ 7⁰/₀-ից, 790

մանէթը 9⁰/₀-ից, 468 մանէթը 4⁰/₀-ից, 855 մանէթը 8⁰/₀-ից, 625 մանէթը 5⁰/₀-ից:

292. Ո՛րքան շահ կը բերի 600 մանէթը, որ տուած է 3 տարի ժամանակով 4⁰/₀-ով, 820 մանէթը 4 տարի ժամանակով 3⁰/₀-ով, 760 մանէթը 5 տարի 5⁰/₀-ով, 470 մանէթը 6 տարի 4⁰/₀-ով:

293. Վաճառականը ծախեց իր ունեցած ապրանքը և 20⁰/₀ վաստակեց: Ի՞նչքանով ծախեց այդ ապրանքը, եթէ իրան նստել էր 820 մանէթ:

294. Երկաթ ծախողը իր ունեցած երկաթը, որ իրեն նստել էր 620 մանէթ, ծախեց և 15⁰/₀ վաստակեց: Ի՞նչքանով ծախեց նա երկաթը:

295. Չարչին առաւ մի ձի 180 մանէթով և ծախեց 189 մանէթով: Քանի ⁰/₀ աշխատեց նա:

296. Մի մարդ 800 մանէթի փայտեղէն առաւ և հաշուի ժամանակ 48 մանէթ գեղջեց: Քանի տոկոս է արած գեղջը:

297. Վաճառականը առաւ 324 մանէթի շալ կտոր և ծախեց 333 մանէթ 72 կոպէկով: Քանի ⁰/₀ աշխատեց նա այդ կտորում:

298. Մի մարդ փոխ առաւ 450 մանէթ և 4 տարուց յետոյ վերադարձրեց այդ փողը իր շահով՝ ընդամենը 558 մանէթ: Քանի տոկոսով էր տուած փողը:

299. Վաշխառուն մէկին փող տուեց 300 մանէթ 4⁰/₀-ով, իսկ միւսին 500 մանէթ 12⁰/₀-ով: Քանի տոկոսով պիտի տար նա բոլոր դրամագլուխը, որ միեւնոյն շահը ստանար:

300. 850 մանէթ դրամագլուխը, որ տուած էր 5⁰/₀-ով, ժամանակն անց կենալուց յետոյ 164 մանէթ շահ բերեց: Ո՛րքան ժամանակով էր տուած դրամագլուխը:

301. Քանի տարուց յետոյ 1000 մանէթը 5⁰/₀-ով կը բերի այնքան շահ, որքան բերում է 2500 մանէթը 2 տարում 4⁰/₀-ով:

302. Ի՞նչ դրամագլուխ 4⁰/₀-ով 5 տարում կը բերի 80 մանէթ շահ:

303. Ի՞նչ դրամագլուխ 6⁰/₀-ով 5 տարում կը բերի այնքան շահ, որքան կը ստացուի 500 մանէթից 3 տարում 4⁰/₀-ով:

304. Գիւղացին առաւ 42 չեա. գարի 168 մանէթով: Այդ գարու ²/₃ մասը ծախեց 15⁰/₀ աշխատանքով: Ի՞նչքան փող հանեց նրա ծախած գարին:

305. Մանրավաճառը իր ունեցած ապրանքը ծախեց 20⁰/₀ վաստով: Եթէ 12 մանէթ աւելով ծախէր, նա 20⁰/₀ կ'աշխատէր: Ի՞նչ արժէր նրան այդ ապրանքը և ի՞նչքանով ծախեց:

306. Վաճառականը 30 փութ պանիր առաւ՝ փութը 12 մանէթով: Նա այդ պանրի մի մասը ծախեց՝ փութը 15 մանէթով, իսկ միւս մասը՝ փութը 13 մանէթով և 15⁰/₀ աշխատեց: Նա քանի փութ ծախեց 13 մանէթով և քանի փութ 15 մանէթով:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԱՆՅԿԱՅԱԾ ԲՈՂՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՎ

307. Վաճառականը մի քանի արշին քաթան առաւ՝ իւրաքանչիւր 5 արշինը 48 կոպէկով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր 8 արշինը ծախեց 90 կոպէկով: Ի՞նչքան կ'աշխատէր նա, եթէ ծախէր 40 արշին քաթան:

308. Ճանապարհորդը առաջին օրը անցաւ 275 վերստ, երկրորդ օրը 125 վերստ նրանից աւելի, իսկ երրորդ օրը 75 վերստ երկրորդ օրից պակաս: Նա քանի վերստ անցաւ 3 օրում:

309. Խանութում առաջին անգամ ծախեցին 85 արշ. մահուդ և 40 արշ. դրապ 495 մանէթով: Երկրորդ անգամ նոյն գնով ծախեցին 65 արշ. մահուդ և 20 արշ. դրապ 315 մանէթով: Ի՞նչ արժէր մահուդի և ի՞նչ դրապի արշինը:

310. Երկու վաճառական փոխեցին իրենց ապրանքները. առաջինը տուեց 45 արշ. մահուդ՝ արշինը 3 մանէթանոց, իսկ երկրորդը 40 թոփ չիթ, իւրաքանչիւր թոփը 25 արշինանոց, որի ամեն մի արշինը արժէր 8 կոպ.։ Նրանցից որը և էլի ինչքան փող պիտի տայ միւսին։

311. Երկու եղբայր և մի քոյր համապատասխան իրենց տարիքի բաժանեցին 1000 մանէթ ժառանգութիւն։ Ո՞րքան կը ստանայ նրանցից իւրաքանչիւրը, եթէ մեծ եղբայրը 25 տարեկան է, փոքրը 18 տարեկան է, իսկ քոյրը 7 տարեկան։

312. Կալուածատէրը 840 փութ ցորեն ունէր. բոլոր ցորենի վեցերորդ մասը նա ցանեց, մնացածի երեք հինգերորդ մասը ծախեց։ Քանի փութ մնաց նրան։

313. Խանութպանը 5 տակառ շաքար առաւ. իւրաքանչիւր տակառը 12 փութ էր և արժէր 65 մանէթ։ Նա որքան փող վաստակեց, եթէ բոլոր շաքարը ծախեց փութը 7 մանէթով։

314. Շալ կտորը ծախելու ժամանակ խանութպանը 20 արշինի համար ստացաւ այնքան փող, որքան ինքը վաճարել էր 25 արշինին։ Ո՞րքանով ծախեց նա 45 արշինանոց թոփ շալ կտորը, եթէ ինքը արշինը առել էր 4 մանէթով։

315. Վաճառականը խառնեց 8 փութ՝ փութը 15 մանէթանոց իւղը 5 փութ՝ փութը 9 մանէթանոց իւղի հետ և այդ խառնուրդը ծախելով աշխատեց 17 մանէթ։ Ո՞րքանով ծախեց նա իւղի փութը։

316. Կալուածատէրը ծախեց 8 դեսեատին գետին և իւրաքանչիւր 6 դեսեատինի համար նա ստացաւ այնքան, որքան ինքը վաճարել էր 9 դեսեատինին։ Նա որքան փող աշխատեց, եթէ իւրաքանչիւր դեսեատինը ծախել էր 45 մանէթով։

317. Ուսումնարանի համար պատուիրել են 18 հատ աշակերտական նստարան և 6 հատ գրատախտակ 246

մանէթով։ Ո՞րքան արժէ իւրաքանչիւր գրատախտակը, և նստարանը, եթէ գրատախտակը 9 մանէթով աւելի արժէ նստարանից։

318. Վաճառականը 816 մանէթով մի քանի տոպրակ ալիւր առաւ՝ տոպրակը 8 մանէթով և այդ ալիւրը տեղափոխելու համար ծախսեց 24 մանէթ։ Բոլոր ալիւրի վեցերորդ մասը անձրևի տակ ընկաւ փչացաւ, իսկ մնացած ալիւրի տոպրակը ծախեց 10 մանէթով։ Ի՞նչքան փող վաստակեց նա։

319. Խանութպանը երկու տեսակ քիշմիշ ունէր, մի տեսակի փութը արժէր 4 մանէթ, իսկ միւս տեսակինը 6 մանէթ։ Նա խառնուրդ կազմելու համար քանի զրկանքա պիտի վերցնի մէկ և քանի գրվանքա միւս տեսակից, որ խառնուրդի գրվանքան արժենայ 13 կոպէկ։

320. Գիւղացին ցանեց 127 չետվերտ ցորեն և 23 չետվերտով աւելի գարի։ Նա ինչքան հունձ ստացաւ, եթէ ցորենը տուեց մէկին—6, իսկ գարին մէկին—5։

321. Երեք վաճառական 826 մանէթ աշխատանքը բաժանեցին իրենց մէջ հետևեալ կերպով. առաջինն ըստացաւ 2 անգամ, իսկ երկրորդը 4 անգամ աւելի երրորդից։ Ո՞րքան փող ստացաւ իւրաքանչիւրը։

322. Երկու տեսակ ալիւրից՝ փութը 60 և 75 կոպէկանոց խառնուրդ կազմեցին, որի մի փութը արժէր 65 կոպ.։ Ո՞րքան է քաշում բոլոր խառնուրդը, եթէ լաւ տեսակ ալիւրից վերցրած է 95 փութ։

323. Կալուածատէրը 25 դեսեատին գարի ցանեց, իւրաքանչիւր դեսեատինում 8 փութ։ Նա ստացաւ մէկին հինգ։ Ստացածի չորրորդ մասը նա ծախեց՝ չետվերտը 4 մանէթով։ Ո՞րքան արժէ ծախած գարին, եթէ չետվերտը քաշում է 5 փութ։

324. Վաճառականը 135 արշ. մահուդը և 45 արշ. մետաքսի կտորը ծախեց 900 մանէթով։ Ո՞րքան արժէ ա-

մեն մի ապրանքի արշինը, եթէ մահուզը երեք անգամ թանգ է մետաքսի կտորից:

325. 3 թոփ միկենոյն արժողութեան մահուզին վճարել են 465 մանէթ: Ինչքան արժէ առանձնապէս իւրաքանչիւր թոփը, եթէ առաջինը 28 արշին էր, երկրորդը 30, իսկ երրորդը 35 արշին:

326. 320 մանէթով 16 փութ շաքար և 3 փութ թէյ առան: Թէյի փութը 8 անգամ թանգ է շաքարի փթից: Ո՞րքան պիտի վճարել 8 փութ թէյի համար:

327. Վաճառականը երկու պարտատէրերին կամենալով վճարել պարտքը, առաջարկում էր առաջինին 14 փութ շաքար և 139 մանէթ փող, իսկ երկրորդին 30 փութ շաքար և 75 մանէթ փող: Ո՞րքան էր գնահատում նա շաքարի փութը և ինչքան էր նրա բոլոր պարտքը, եթէ երկուսին էլ հաւասար գումար էր պարտ:

328. 3 բանուկը իրենց աշխատութեան վարձ ստացան 270 մանէթ: Առաջինը բանել էր 17 օր, երկրորդը 30 օր, իսկ երրորդը 43 օր: Ո՞րքան կ'ընկնի իւրաքանչիւրին այդ գումարից:

329. Իմ ստացած ոռճկի հինգերորդ մասը խնայելով ես ամսական ծախսում եմ 40 մանէթ: Տարեկան ինչքան կը ծախսեմ ես, եթէ խնայեմ ստացածիս չորրորդ մասը:

330. Մի մարդ կամենում էր առնել 70 հատ ոչխար, բայց տեսաւ որ հարկաւոր գումարի եօթերորդ մասը պակասում է: Յետոյ նա միտքը փոխեց և առաւ 5 ձի՝ հատը 49 մանէթով, և տեսաւ որ իր ունեցած փողի կէսը էլի մնաց: Ո՞րքան էին գնահատում ոչխարի հատը:

331. 30 արշ. կապոյտ և 25 արշ. սև մահուզին վճարեցին 255 մանէթ: Ի՞նչ արժէ մէկ և միւս տեսակ մահուզի արշինը, եթէ կապոյտ մահուզը 2 անգամ թանգ է սև մահուզից:

332. Գինեվաճառը շիշը 40 և 55 կոպէկանոց գինին

խառնեց և խառնուրդի շիշը ծախեց 50 կոպէկով: Նա ռըքան փող աշխատեց, թէ խառնուրդի համար վերցրել է 25 շիշ ցած, 30 շիշ լաւ տեսակ գինուց:

333. 90 շիշ՝ շիշը 50 կոպէկանոց գինի առան: Բերելու ժամանակ 10 շիշ կտարուեց: Ո՞րքանով պէտք է ծախեն մնացած գինու շիշը, որ բոլորի մէջ աշխատեն 11 մանէթ:

334. Սուրհանդակը ճանպարհ ընկաւ Թիֆլիզից դէպի Երևան, իսկ 15 ժամից յետոյ նրա ետեից դուրս եկաւ մի ուրիշ սուրհանդակ: Քանի ժամից յետոյ երկրորդ սուրհանդակը կը հասնի առաջինին, եթէ առաջինը մի ժամուս անցնում էր 12 վերստ, իսկ երկրորդը 17 վերստ:

335. 6 տակառ քացախին, որոնցից իւրաքանչիւրի մէջ կար 120 շիշ, վճարեցին 36 մանէթ: Վաճառականը ռըքան փող կ'աշխատի այդ քացախը ծախելուց, եթէ նա այդ բոլոր քացախի հետ խառնի 30 շիշ ջուր և շիշը ծախի 8 կոպէկով:

336. Մի մարդ կամենում էր իր ունեցած փողը բաժանել մի քանի աղքատների: Եթէ իւրաքանչիւր աղքատի տար 40 կոպէկ, իրան էլի կը մնար 35 կոպ., իսկ եթէ տար 50-նական կոպէկ, կը պակասէր 25 կոպէկ: Քանի աղքատ էին և ինչքան փող ունէր նա:

337. Գրվանքան 35 և 50 կոպէկանոց 2 տեսակ սուրճից խառնուրդ կազմեցին փութը 18 մանէթանոց: Իւրաքանչիւր տեսակից ռըքան է վերցրած խառնուրդի համար եթէ բոլոր խառնուրդը 4 ու կէս փութ է:

338. Մի շաքարթուայ ընթացքում 5 լատերում այրւում է 105 կոպէկի նաւթ: Ի՞նչքանի նաւթ կ'այրուի 4 օրում 8 լատերում:

339. Երկու խումբ մշակներ միասին վաստակեցին 320 մանէթ: Ո՞րքան կը ստանայ իւրաքանչիւր խումբը, եթէ մէկը միւսից 3 անգամ աւելի է:

340. Գրվանքան 23 և 30 կոպէկանոց երկու տեսակ

մեղրից խառնուրդ կազմեցին, որի փուլը արժէր 10 մանէթ: Ո՞րքան էր բոլոր խառնուրդը եթէ ցածր տեսակ մեղրից խառնուրդի համար վերցրել են 6 փուլ:

341. Երկու քաղաքների միջի տարածութիւնը 850 վերստ է: Երկու մարդ իրար հանդէպ դուրս եկան այդ քաղաքներից: Առաջինը 4 անգամ արագ է գնում երկրորդից: Մինչև իրար հանդիպելը քանի վերստ կանցնի նրանցից ամեն մէկը:

342. Երէք ատաղձագործ վաստակել են 270 մանէթ: Առաջինը բանեց 25 օր, երկրորդը 30 օր, իսկ երրորդը 35 օր: Ո՞րքան պիտի ստանայ ամեն մի ատաղձագործ իբր աշխատութեան վարձ:

343. Երկու գիւղացի միասին 726 փուլ խոտ ունէին: Երբ որ նրանք հաւասար քանակութեամբ ծախեցին, գրանից յետոյ մէկի մօտ մնաց 151 փուլ, իսկ միւսի մօտ 175 փուլ: Մինչև ծախելը նրանից ամեն մէկը քանի փուլ խոտ ունէր:

344. 60 գրվանքա՝ գրվանքան 30 կոպէկանոց մեղրի հետ մանրավաճառը խառնեց մի քանի գրվանքա՝ գրվանքան 22 կոպէկանոց մեղր: Այդ խառնուրդը նա ծախեց 25 մանէթ 65 կոպէկով և 3 մանէթ 35 կոպ. վրաս արաւ: Նա քանի գրվանքա 22 կոպէկանոց մեղր խառնեց:

345. Աշակերտը 13 տետրակի և 45 գրչածայրի տրւեց 97 կոպ., միւսը նոյն գներով 26 տետրակի և 55 գրչածայրի վճարեց 1 մանէթ 59 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ մի տետրակն ու գրչածայրը:

346. Կալուածատէրը 768 մանէթ պարաք ունէր: Այդ պարաքը վճարելու համար նա ծախեց մի քանի չետվերա գարի՝ չետվերաը 4 մանէթով, և ստացած փողով վճարեց պարաքը երրորդ մասը: Յետոյ նա ծախեց 109 չետվերա ցորեն և դրանից վճարելով մնացած պարաքը, էլի իրան մնաց 142 մանէթ. նա քանի չետվերա գարի էր ծախել և ի՞նչ արժէր ցորենի չետվերաը:

347. 30 շուհակ 12 օրում օրական 5 ժամ աշխատելով վաստակեցին 180 մանէթ: Քանի օրում 20 շուհակը օրական 8 ժամ աշխատելով կը վաստակեն 240 մանէթ:

348. Վաճառականը փուլը 3 մանէթանոց 3 տեսակ ալիւր ունէր: Առաջին տեսակից 242 փուլ, երկրորդ տեսակից 155 փուլ առաջինից պակաս, իսկ երրորդ տեսակի ալիւրը 264 մանէթ պակաս արժէր, քան առաջին երկու տեսակի ալիւրը միասին: Նա ընդամենը քանի փուլ ալիւր ունէր:

349. Վաճառականը 5 տակառ շաքար առաւ. ամեն մի տակառում կար 19 փուլ և մի փուլը արժէր 8 մանէթ. խանութ բերելու ժամանակ 2 տակառը փչացաւ և նրանց միջի շաքարը ծախեց փուլը 6 մանէթով: Ո՞րքանով պիտի ծախի մնացած շաքարը, որ մէջն աշխատի 95 մանէթ:

350. Կալուածատէրը 9 ձիու համար 20 շաքաթուայ խոտի պաշար պատրաստեց այն հաշուով, որ իւրաքանչիւր ձիու համար շաքաթական բաւական կըլինի 4 փուլ: Նա մի քանի ձի և իր ունեցած խոտի պաշարի չորրորդ մասը ծախեց և մնացածից իւրաքանչիւր ձիու շաքաթական ուտացնում էր 3 փուլ խոտ: Նա քանի ձի ծախեց, եթէ մընացած խոտը բաւականացաւ նրանց 30 շաքաթ:

351. 192 մանէթով մի քանի տոպրակ ալիւր առան՝ տոպրակը 8 մանէթով: Ալիւրի վեցերորդ մասը թրջուեց, իսկ մնացածը ծախուեց տոպրակը 12 մանէթով: Ի՞չքան փող վաստակեցին:

352. Գիւղացին առաջին անգամ ծախեց 75 փուլ գետնախնձոր, իսկ երկրորդ անգամ 4 անգամ աւելի: Նա ի՞նչքան փող ստացաւ, եթէ 25 փուլը ծախեց 3 մանէթով:

353. Երկու տեսակ կաղին իրար հետ խառնեցին. առաջին տեսակից վերցրին 12 փուլ՝ փուլը 8 մանէթանոց, իսկ երկրորդ տեսակից 18 փուլ: Ո՞րքան արժէր երկրորդ տե-

սակ կահնի փութը, եթէ բոլոր խառնուրդը ծախեցին 211 մանէթով և մէջն աշխատեցին 25 մանէթ:

354. Վաճառականը մի պարտատիրոջ վճարեց ի հաշիւ պարտքի 86 մանէթ, միւսին 98 մանէթ, իսկ երրորդին 115 մանէթ: Նա ընդամենը ի՞նչքան պարտք ունէր, եթէ վճարածը կազմում էր բոլոր պարտքի երրորդ մասը:

355. Կալուածատէրը մի մշակ վարձեց շաբաթական 4 մանէթով և պայմանաւորուեց, որ իւրաքանչիւր չբանած շաբաթի համար նրա ոռճկից կը զեղջի 6 մանէթ: Երկու տարուց յետոյ մշակը հեռացաւ ստանալով 256 մանէթ: Նա քանի շաբաթ էր բանել:

356. Երկու այգեպան 882 փութ խաղող ունէին: Երբ որ նրանցից առաջինը ծախեց 266 փութ, այն ժամանակ նրա մօտ մնացած խաղողը 3 անգամ աւելի էր երկրորդ այգեպանի ունեցած խաղողից: Քանի փութ խաղող ունէր ամեն մի այգեպան:

357. Աւազանում տեղաւորում է 480 վեդրօ ջուր և ունի երկու խողովակ. մի խողովակից նրա միջի բոլոր ջուրը կը դատարկուի 5 ժամում, իսկ միւս խողովակով աւազանը կը լցուի 6 ժամում: Քանի ժամում կը դատարկուի աւազանը, եթէ միանգամից բանանք 2 խողովակն էլ:

358. Երեք արկղում 837 նարինջ կար. եթէ առաջին արկղից ծախեն 142 նարինջ, երկրորդից 165, իսկ երրորդից 98, այն ժամանակ բոլոր երեք արկղում կը մնայ հաւասար թուով նարինջ: Քանի նարինջ կար ամեն մի արկղում:

359. Առաւօտեան 7 ժամին քաղաքից դուրս եկաւ մի ճանապարհորդ, որ ոտքով էր գնում և մի ժամում անցնում էր 6 վերստ: Նոյն օրը ճաշից յետոյ 3 ժամին նոյն քաղաքից նոյն ուղղութեամբ դուրս եկաւ մի ձիաւոր, որ մի ժամում անցնում էր 9 վերստ: Չիաւորը ո՞ր ժամին կը հասնի ոտաւորին:

360. Մի արկղում կար 248 մանէթ, իսկ երկրորդում

երկու անգամ աւելի: Ո՞րքան փող պէտք է երկրորդ արկղից վերցնել և դնել առաջին արկղում, որ երկուսումն էլ հաւասար լինի:

361. Վաճառականը առաւ 18 չեա. ցորեն՝ չեավերտը 9 մանէթով, և 35 չեա. գարի: Նա ո՞րքան փող տուեց այդ բոլորին, եթէ 8 չեավերտ ցորենին վճարեց նոյնքան, որքան վճարում էր 12 չեավերտ գարուն:

362. 54 փութ՝ փութը 2 մանէթանոց ալիւրը խառնեցին 66 փութ՝ փութը 3 մանէթանոց ալիւրի հետ: Բոլոր խառնուրդը ծախեցին և 54 մանէթ աշխատեցին: Ի՞նչքանով էին ծախում խառնուրդի փութը:

363. Եթէ վաճառականը իր ունեցած փողով առնելու լինի 48 չեա. ցորեն, նրան կը պակասի 100 մանէթ, իսկ եթէ առնելու լինի 28 չեա., այն ժամանակ նրան կաւելանայ 80 մանէթ: Յորենն առնելու ժամանակ նա ի՞նչքան փող ունէր:

364. Կայարանից դուրս եկաւ ապրանքատար գնացքը և մի ժամում անցնում էր 18 վերստ: 12 ժամից յետոյ նոյն կայարանից դուրս եկաւ մարդատար գնացքը և 9 ժամից յետոյ հասաւ ապրանքատար գնացքին: Ո՞րքան վերստ էր անցնում մի ժամում մարդատար գնացքը:

365. 25 տոպրակ ալիւր առան, տոպրակը 9 մանէթով: 3 տոպրակ ալիւրը թրջուեց և չծախուեց: Մնացած ալիւրի տոպրակը ի՞նչքանով պիտի ծախուի, որ մէջն աշխատուի 17 մանէթ:

366. Գործակատարը հեռանալով գործից ստացաւ իրեն հասանելիքը և այդ փողով կամենում էր ապրել մի տարի: Բայց այնպէս եղաւ, որ այդ փողը նրան բաւականացաւ մի տարի և կէս, որովհետեւ ամսական 16 մանէթ պակաս ծախսեց, քան ինչ որ ինքը սկզբում մտադիր էր ծախսելու: Նա ի՞նչքան փող էր ստացել գործից հեռանալու ժամանակ:

367. Կահ-կարասիքի խանութում աթոռի դիւժինը ծա-

խում էին 25 մանէթով: Ո՞րքան կ'աշխատի խանութը, եթէ ծախի 336 աթոռ, և եթէ իւրաքանչիւր 8 աթոռն իրեն նստել է 14 մանէթ:

368. Մի մարդ 1000 մանէթ դրամագլխով մի գործ սկսեց: Ո՞րքան արդիւնք կը ստանայ նա այդ գործից 2 տարուայ ընթացքում, եթէ իւրաքանչիւր 50 մանէթը տարեկան օգուտ է բերում 18 մանէթ:

369. Երկու գնացք միաժամանակ դուրս եկան երկու քաղաքներից իրար հանդէպ: Նրանցից մէկը մի ժամում անցնում էր 24, իսկ միւսը 29 վերստ: 8 ժամից յետոյ ո՞րքան հեռու կը լինեն իրարից այդ գնացքները, եթէ քաղաքների միջի տարածութիւնը 600 վերստ է:

370. Երկու հաւասար չափի թուփ մետաքսի կտորին վճարեցին 260 մանէթ: Մի թուփը արշինը 4 մանէթանոց կտոր էր, իսկ միւս թուփի արշինն արժէր 6 մանէթ: Ի՞նչ արժէր ամեն մի թուփը:

371. Գիւղացին աղաց երկու չեփերա ցորեն: Նա քանի փութ ալիւր ստացաւ, եթէ 2 չեփերիկ ցորենից դուրս է գալիս 60 գրվանքա ալիւր:

372. Կաթնասանտեսը մի վաճառականի վրայ ծախեց 9 փութ իւղ՝ փութը 17 մանէթով, իսկ միւսի վրայ ծախեց մնացած բոլոր իւղը՝ փութը 15 մանէթով: Նա ի՞նչ քան փող ստացաւ, եթէ առաջին վաճառականի վրայ ծախածը նրա բոլոր իւղի երրորդ մասն էր կազմում:

373. Կապալառուն հնձեց և ստացած ցորենի չորրորդ մասը աղաց և դուրս եկաւ 120 փութ ալիւր: Նա ի՞նչ պիտի հունձ էր ստացել, եթէ 40 չեփերիկ ցորենից ստացւում է 30 փութ ալիւր և եթէ նա ցանել էր 80 չեփերիկ ցորեն:

374. Կալուածատէրը առաւ 3 հողաբաժին, ընդամենը 420 դեսեատին: Առաջին հողաբաժնի 4 դեսեատինը արժէ այնքան, որքան երկրորդ հողաբաժնի 6 դեսեատինը, իսկ երկրորդ հողաբաժնի 6 դեսեատինը արժէ այնքան, որքան

երրորդ հողաբաժնի 5 դեսեատինը: Քանի դեսեատին է իւրաքանչիւր հողաբաժինը, եթէ բաժինների զինը միևնոյնն է:

375. Պղնձգործը իւրաքանչիւր 5 ինքնատեղն առնում էր 38 մանէթով, իսկ ինքը 3 հատը ծախում էր 25 մանէթով: Նա քանի ինքնատեղ է ծախել, եթէ բոլորի մէջ աշխատել է 99 մանէթ:

376. Ոսկերիչը 6 մատանին ծախում էր 32 մանէթով, իսկ իրեն իւրաքանչիւր տասնեակը նստում էր 45 մանէթ: Նա Քանի մատանի պիտի ծախի, որ աշխատի 300 մանէթ:

377. Վաճառականը երկու թուփ մահուղ ունէր՝ արշինը 6 և 9 մանէթանոց. երկու կտորից միասին նա ծախեց 50 արշին 420 մանէթ գումարի և մէջն աշխատեց 12 մանէթ: Իւրաքանչիւրից քանի արշին է ծախել:

378. Չարչին 16 հատ ձի առաւ 800 մանէթով: Նա ի՞նչքան կ'աշխատի, եթէ այդ ձիաների զոյգը ծախի այնքանով, որքան ինքը վճարել է 3 հատին:

379. Արշինը 3 մանէթանոց 2 թուփ մահուղին վճարեցին 330 մանէթ: Քանի արշին էր իւրաքանչիւր թուփը, եթէ մէկ թուփը միւսից 60 մանէթով թանգ էր:

380. Մի մարդ մի տեղից ճանապարհ ընկաւ կիւրապի առաւօտեան 6 ժամին և մի ժամում անցնում էր 12 վերստ. 9 ժամից յետոյ նոյն տեղից նոյն ուղղութեամբ դուրս եկաւ մի ուրիշը, որ մի ժամում անցնում էր 15 վերստ և հասաւ առաջինին: Ե՞րբ հասաւ նա առաջին ճանապարհորդին:

381. Երեք գիւղացի միասին փող իջան և 960 մանէթ վճարելով հող առան: Նրանցից իւրաքանչիւրը քանի մանէթ իջաւ, եթէ յայտնի է, որ երկրորդը 3 անգամ աւելի է իջել առաջինից, իսկ երրորդը իջել է այնքան, որքան իջել էին առաջինը և երկրորդը միասին:

382. Գործարանում իւրաքանչիւր բանուոր բանած օրի համար ստանում է 80 կոպ. իսկ չբանած օրի համար

նրանցից հանուժ են 40 կոպէկ. 15 օրից յետոյ բանուորը հեռացաւ գործարանից առանց մի կոպէկ ստանալու: Նա քանի օր է բանել և քանի օր պարապ անցկացրել:

383. Փութը 40 և 65 կոպէկանոց երկու տեսակ գարուց 275 փութ խառնուրդ կազմեցին: Քանի փութ է վերցրած առաջին և քանի փութ երկրորդ տեսակ գարուց, և թէ խառնուրդի փութը առանց օգտի և վնասի ծախել են 55 կոպէկով:

384. Աշակերտը ցանկանում էր զնել մի քանի զիրք՝ հատը 20 կոպէկով և նրան աւելանում էր 50 կոպէկ. բայց զրքերը 5 կոպէկ աւելի արժէին, այդ պատճառով ցանկացած թիւ զրքերը առնելու համար նրան պահասեց 30 կոպէկ: Նա քանի զիրք էր ուզում առնել և ի՞նչքան փող ունէր:

385. Երկու հակառակ կողմերից իրար հանդէպ դուրս եկան երկու ճանապարհորդ. առաջինը իւրաքանչիւր 12 ժամում անցնում էր 144 վերստ, իսկ միւսը իւրաքանչիւր 15 ժամում անցնում էր 225 վերստ: Երբ որ իրար հանդիպեցին, երևաց որ երկրորդը առաջինից 42 վերստ աւելի է անցել: Ո՞րքան է այդ տեղերի միջի տարածութիւնը:

386. Վաճարականը 40 արշինանոց մահուզի թուր ծախեց 160 մանէթով և այնքան զիջումն արաւ, որքան արժէ 5 արշինը: Նա քանի մանէթով ծախեց այդ թուրը:

387. Դերձակն առաւ 24 արշին դրապ. 10 արշինը յետ դարձնելով խնդրեց տալ իրեն 29 արշ. մահուզ և առաջուայ իր տուած փողին աւելացրեց 56 մանէթ: Ի՞նչ արժէ դրապի և մահուզի արշինը, եթէ իր բոլոր առածին նա վճարեց 200 մանէթ:

388. Երկու քաղաքներից, որոնց միջի տարածութիւնը 540 վերստ է, իրար հանդէպ դուրս եկան երկու սուրհանդակ. առաջինը օրական 15 վերստով աւելի էր

անցնում երկրորդից և 4 օրից յետոյ պատահեցին իրար: Մինչև պատահելը քանի վերստ էր անցել նրանցից ամեն մէկը և օրական քանի վերստ:

389. Հայրը հաշուեց, որ եթէ ամեն մի որդուն տայ 30 հատ խնձոր, իրան էլի կը մնայ 70 հատ, իսկ եթէ իւրաքանչիւրին տայ 42 հատ, իրան կը մնայ 10 հատ: Քանի որդի ունէր նա և քանի խնձոր էր կամենում բաժանել նրանց:

390. 3 աշակերտ փող իջան և 12 դիւթին զրչածայր առան: Դրա համար մէկն իջաւ 19 կոպ. միւսը 12 կոպ., իսկ երրորդը 17 կոպ.: Քանի գրիչ ստացաւ նրանցից ամեն մէկը:

391. Առաւօտեան 2 ժամին մի նաւահանգստից դուրս եկաւ մի շոգենաւ, որ 6 ժամում անցնում էր 78 վերստ: Նոյն օրը առաւօտեան 8 ժամին նոյն նաւահանգստից դուրս եկաւ մի ուրիշ շոգենաւ, որ 6 ժամում անցնում էր 114 վերստ: Երկրորդ շոգենաւը երբ կը հասնի առաջին շոգենաւին:

392. 12 փութ՝ փութը 12 մանէթանոց սուրճին խառնեցին 16 փութ ուրիշ տեսակ սուրճ: Բոլոր խառնուրդը ծախեցին 347 մանէթով: Ի՞նչքան արժէ երկրորդ տեսակ սուրճի փութը, եթէ այդ խառնուրդը ծախելուց 37 մանէթ վնաս արին:

393. Երկու վաճառական իրար մէջ բաժանեցին 946 մանէթ աշխատանքը. մէկը ստացաւ միւսից 3 անգամ աւելի և էլի 146 մանէթ: Քանի մանէթ ստացաւ ամեն մի վաճառական:

394. 3 կալուծատէր առան 715 դեսետաին գետին և բաժանեցին իրար մէջ հետևեալ կերպով. առաջինը վերցրեց երկրորդից 145 դեսետաին աւելի, իսկ երկրորդը 135 դեսետաին երրորդից աւելի: Ո՞րքան դեսետաին գետին ընկաւ ամեն մէկին:

395. 9 գրվ. թէյը և 42 գլուխ շաքարը ծախուեց 186

մանէթով: Ի՞նչ արժէ մի գրվանքա թէյը և մի գլուխ շա-
քարը, եթէ շաքարի գլուխը 2 մանէթով թանգ էր թէյի
գրվանքայից:

396. 18 գրվանքա խաղողը և 27 գրվ. դեղձը ար-
ժէ 4 մանէթ 41 կոպ., իսկ 9 գրվ. խաղողը և 12 գրվ.
դեղձը արժէ 2 մանէթ 7 կոպ.: Ի՞նչքան արժէ խաղողի
և դեղձի գրվանքան:

397. 35 գրվ. թէյին և 25 փութ շաքարին վճարեցին
270 մանէթ, բայց մի փութ շաքարը 4 անգամ աւելի
արժէր մի գրվանքա թէյից: Ի՞նչ արժէ շաքարի փութը և
թէյի գրվանքան:

398. Երկու քաղաքից, որ հեռու են իրարից 216
վերստ, իրար հանդէպ դուրս եկան զանազան ժամանակ
երկու սայլ, որ գնում էին նոյն արագութեամբ: Երբ
մէկը գնաց 28 ժամ, իսկ միւսը 26 ժամ, այդ ժամանակ
սայլերը իրար հանդիպեցին: Քանի վերստ էր գնում մի
ժամում իւրաքանչիւր սայլը:

399. Ջրամբարում տեղաւորում է 645 վեդրօ ջուր
և ունի 2 խողովակ. մի խողովակով մի ըոպէյում ջրամ-
բարի մէջ թափուում է 8 վեդրօ ջուր, իսկ միւս խողո-
վակով մի ըոպէյում 7 վեդրօ: Քանի ըոպէյում կը լցուի
ջրամբարը, եթէ բանանք երկու խողովակն էլ:

400. 18 աթոռ և 6 բաղակաթոռ արժէ 126 մա-
նէթ: իսկ նոյն աթոռներից կէս դիւթինը և 3 բաղկա-
թոռ արժէ 51 մանէթ: Ի՞նչ արժէ մի աթոռ և մի բաղ-
կաթոռ:

401. Կալուածատէրը ծախեց 3 դեսեսախն անտառ
դեսեսախնը 96 մանէթով և համաձայնուեց հասանելիք
փողը ստանալ իւրաքանչիւր 4 ամսում 72 մանէթ: Քանի
ամսից յետոյ կը ստանայ կալուածատէրը իրեն հասանելիք
գումարը:

402. Երկու խումբ մշակ իրենց աշխատութեան վարձ

ստացան 680 մանէթ: Ի՞նչքան ստացաւ ամեն մի խումբը
եթէ առաջին խմբում 19 մարդ կար, իսկ երկրորդ խմ-
բում 21 մարդ:

403. Գիւղացին չիթ էր առնում և հաշուեց, որ եթէ
առնի 24 արշին, իրեն կը պակասի 30 կոպէկ, այդ պատ-
ճառով նա առաւ միայն 21 արշին և նրան աւելացաւ
15 կոպէկ: Ի՞նչքան փող ունէր նա:

404. Փայտավաճառը երկու տեղից առաւ 775 սաժ.
փայտ: Երբ որ առաջին տեղից ծախեց 135 սաժ., այն
ժամանակ այդտեղ (առաջին տեղում) երեք անգամ պա-
կաս մնաց երկրորդ տեղից: Քանի սաժէն փայտ էր առել
ամեն մի տեղում:

405. Գիւղացին մի դէզ խոտ ծախեց երկու մարդու
վրայ. մէկին նա ծախեց 36 փութ՝ փութը 25 կոպէկով,
իսկ մնացածը երկրորդին՝ իւրաքանչիւր չորս փութը 90
կոպէկով: Ի՞նչքան փող ստացաւ նա, եթէ առաջին գնողը
գնել էր բոլոր խոտի չորրորդ մասը:

406. Վաճառականը 655 մանէթով գնեց 65 արշին
սև և 40 արշին կապոյտ մահուդ: Ի՞նչ արժէ ամեն մի
տեսակ մահուդի արշինը, եթէ մի արշին սև և մի արշին
կապոյտ մահուդը արժէ 12 մանէթ:

407. Կալուածատէրը 8 դեսեսախն հող ցանեց՝ իւ-
րաքանչիւր դեսեսախնում 6 չկ. ցորեն: Ստացած ցորենի
երրորդ մասը նա աղաց և ստացաւ 112 փութ ալիւր: Նա
ի՞նչքան հունձ էր ստացել, եթէ իւրաքանչիւր 8 չկ. ցո-
րենից դուրս է գալիս 7 փութ ալիւր:

408. Կալուածատէրը 9 ամսուայ խոտի պաշար պատ-
րաստեց, բայց այդ խոտը բաւականացաւ միայն 6 ամիս,
որովհետև իւրաքանչիւր ամիս նա 35 փութ աւելի գործ-
ածեց: Քանի փութ խոտ էր պատրաստել նա:

409. 385 մանէթով առան մի թով մահուդ՝ արշինը
11 մանէթով: Այդ մահուդից 18 արշին ծախեցին արշինը

9 մանէթով: Ի՞նչ գնով են ծախել մնացած մահուզը, եթէ բոլորի մէջ վաստակել են 32 մանէթ:

410. Երկու մարդու վրայ ծախել են մի թոփ մահուզ. մէկին 25 արշին՝ արշինը 11 մանէթով, իսկ մնացածը միւսին՝ արշինը 9 մանէթով: Քանի արշին է այդ թոփը, եթէ դրա արշինը իրենց արժէք 6 մանէթ, և ծախելով 176 մանէթ աշխատել էին:

ԲԱՐԴ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒԵՐ

ՉԱՓԵՐԻ ԱՂԻՍԱԿ

1. Երկու-թեան արժէք

Մղոնն ունի 7 վերստ: Վերստը 500 սաժէն: Սաժէնը 3 արշին: Արշինը 16 վերջոկ: Սաժէնը ունի 7 ոսնաչափ: Ոսնաչափը 12 մատնաչափ: Մատնաչափը 10 զճաչափ:

2. Ընդեղնէն արժէք

Չեովերսն ունի 8 չեովերիկ: Չեովերիկն 8 զարնց: Գարնցը 30 զօլեա:

3. Հեղ-թեւի արժէք

Տակաոն ունի 40 վեղրօ: Վեղրօն 10 շաօֆ: Շաօֆը 2 կիսաշաօֆ կամ 10 չարկա: Վեղրօն ունի 3 թունդի: Թունդին 4 չարէք:

4. Ծանրո-թեան արժէք

Բերկովեցն ունի 10 փութ. փութը 40 դրվանքա: Գրվանքան 32 լոտ: Լոտը 3 մսխալ: Մսխալը 96 զօլեա:

5. Թղի արժէք

Օզման ունի 20 դաստա: Դաստան 24 թերթ:

6. Ժամանակի շրջեր

Հասարակ տարին ունի 365 օր, իսկ նահանջ տարին 366 օր: Տարին ունի 12 ամիս:

Յոունուար ամիսը ունի 31 օր: Հասարակ տարուայ փետրուարը 28 օր, իսկ նահանջ տարին 29 օր, մարտը 31 օր, ապրիլը 30 օր, մայիսը 31 օր, յունիսը 30 օր, յուլիսը 31 օր, օգոստոսը 31 օր, սեպտեմբերը 30 օր, հոկտեմբերը 31 օր, նոյեմբերը 30 օր, դեկտեմբերը 31 օր:

Տարին 52 շաբաթ ունի. շաբաթը 7 օր:

Օրը ունի 24 ժամ: Ժամը 60 րոպէ. րոպէն 60 վայրկեան:

7. Գրանքեր

Ռուսաստանում գրամական միութիւնը կազմում է ման էթը (ռուբլի), ունի 100 կոպէկ:

Ռուսաստանում գործածութեան մէջ են ոսկի, արծաթ և պղինձ փողեր:

Ոսկին լինում է 15 մանէթանոց. 10 մանէթանոց, 7 մանէթ 50 կոպէկանոց և 5 մանէթանոց: Այդ փողը ձուլում են 900 յարգի ոսկուց (այսինքն մի խառնուրդից, որի մէջ 900 մասը մաքուր ոսկի է, իսկ 100 մասը պղինձ):

Արծաթ փողը ձուլում են 900 յարգի արծաթից—1 մանէթանոց, 50 կոպէկանոց և 25 կոպէկանոց: Եւ 500 յարգի արծաթից (այսինքն 500 մասը մաքուն արծաթից և 500 մասը պղինձից) ձուլում են 20 կոպէկանոց, 15 կոպէկանոց, 10 կոպէկանոց և 5 կոպէկանոց:

Պղինձ փողը լինում է 5, 3, 2, 1, 1/2 և 1/4 կոպէկանոց:

Թուղթ փողը լինում է 500 մանէթանոց, 100 մանէթանոց, 50 մանէթանոց, 25 մանէթանոց, 10 մանէթանոց, 5 մանէթանոց 3 և 1 մանէթանոց:

Վ Ե Ր Ա Մ Ո Ի Մ Ն

1. 8 մանէթ 5 կոպ. դարձնել կոպէկներ:
2. 9 փութ 14 գրվ.—գրվանքաներ:
3. 19 մանէթ 6 ուզալթունը—ուզալթուններ:
4. 31 լոտ 2 մսխալը—մսխալներ:
5. 12 չա. 4 չկ. 5 դարնցը—գարանցներ:
6. 124 սաթ. 2 արշ.—արշիններ:
7. 15 չա. 6 չկ.—չեպկերիկներ:
8. 27 սաթ. 6 ոտնաչափը—ոտնաչափեր:
9. 8 վեդրո 2 թունգին—թունգիններ:
10. 9 օր 16 ժամը—ժամեր:
11. 15 շաբաթ 4 օրը—օրեր:
12. 18 մղոն 3 վերստը—վերստեր:
13. 17 բերկովեց 8 փութը—փթեր:
14. 16 ոտնաչափ 4 մատնաչ.—մատնաչափեր:
15. 8 գրվ. 2 լոտ 1 մսխալը—մսխալներ:
16. 52 մղոնը—վերստեր:
17. 135 սաթէնը—արշիններ:
18. 48 ոտնաչափ 4 մատնաչափը—մատնաչափեր:
19. 11 չա. 6 չկ. 2 դար.—գարնցներ:
20. 14 տակառ 15 վեդրոն—վեդրոներ:
21. 19 օգմայ 14 դաստան—դաստաններ:
22. 1 օգմայ 15 դաստան 8 թերթը—թերթեր:
23. 8 շաբաթ 4 օր և 17 ժամը—ժամեր:
24. 1 տարի 6 շաբաթ 5 օրը—օրեր:
25. 1 վերստ 249 սաթէնը—սաթէններ:
26. 15 վեդրո 2 թունգին—թունգիններ:
27. 5 ոտնաչափ և 8 դժաչափը—դժաչափեր:
28. 15 սաթէն 6 ոտնաչափը—ոտնաչափեր:
29. 5 գրվ. 5 լոտը—մսխալներ:
30. 2 տակառ 2 թունգին—թունգիններ:

- 31. 238 սաժ. 2 արշինը—արշիններ:
- 32. 15 տարի 8 ամիսը—ամիսներ:
- 33. 13 օր 14 ժամը—ժամեր:
- 34. 1 օգմայ 3 դաստայ 7 թերթը—թերթեր:
- 35. 4 սաժ. 2 արշին 7 վերշոկը—վերշոկներ:
- 36. 2 ոտնաչափ 9 մատնաչափ 4 զծաչափը—զծաչափեր:
- 37. 3 գրվ. 24 լոտ 2 մսխալը—մսխալներ:
- 38. 2 օգմայ 3 դաստայ 12 թերթը—թերթեր:

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Ձ Ո Ի Մ Ն

- 39. 700 կոպէկը—մանէթներ:
- 40. 960 ամիսը—տարիներ:
- 41. 840 արշինը—սաժէններ:
- 42. 768 արշինը—սաժէններ:
- 43. 960 վերշոկը—սաժէններ:
- 44. 672 մատնաչափը—ոտնաչափեր:
- 45. 406 ոտնաչափը—սաժէններ:
- 46. 567 ոտնաչափը—սաժէններ:
- 47. 720 վեդրօն—տակառներ:
- 48. 930 արշինը—սաժէններ:
- 49. 714 օրը—շաբաթներ:
- 50. 860 ըոպէն—ժամեր:
- 51. 360 վայրկեանը—ըոպէներ:
- 52. 480 դաստան—օգմաներ:
- 53. 960 թերթը—օգմաներ:
- 54. 480 մսխալը—գրվանքաներ:
- 55. 450 փութը—բերկովեցներ:
- 56. 320 վեդրօն—տակառներ:
- 57. 960 ըոպէն—ժամեր:
- 58. 480 զծաչափը—ոտնաչափեր:
- 59. 800 գրվանքան—փթեր.

- 60. 728 վերսաղ—մղոններ:
- 61. 726 վերշոկը—սաժէններ և վերշոկներ:
- 62. 15 շաբաթ 147 օրը—շաբաթներ:
- 63. 17 օր 96 ժամը—շաբաթներ և օրեր:
- 64. 35 ժամ 120 ըոպէն—օրեր և ժամեր:
- 65. 720 թերթը—դաստաններ:
- 66. 50 սաժ. 2 արշին 80 վերշոկը—սաժէններ և արշիններ:
- 67. 135 չա. 15 չկ. 72 դարնցը—չեափերաներ:
- 68. 384 մսխալը—գրվանքաներ:
- 69. 806 վեդրօն—տակառներ և վեդրօններ:
- 70. 750 սաժէնը—վերստեր և սաժէններ:
- 71. 675 մսխալը—գրվանքաներ և մսխալներ:
- 72. 950 թերթը—դաստաններ և օգմաներ:
- 73. 140 մսխալը—գրվանքաներ և մսխալներ:
- 74. 384 վերշոկը—սաժէններ և արշիններ:

Գ Ո Ի Մ Ա Ր Ո Ի Մ Ն

- 75. 137 մանէթ 5 ուզալթուն 6 կոպ. + 62 մանէթ 4 ուզ. 4 կոպ.:
- 76. 36 չա. 7 չկ. 4 դարն. + 54 չա. 16 չկ. 4 դարնց.:
- 77. 162 սաժ. 2 արշ. + 137 սաժ. 1 արշ.:
- 78. 18 ժամ 53 ըոպէ 32 վայրկ. + 12 ժամ 6 ըոպ. 28 վայրկ.:
- 79. 5 փութ 28 գրվ. 15 լոտ + 8 փութ 11 գրվ. 17 լոտ.:
- 80. 7 չեա. 2 չկ. 5 գր. 25 դուլ. + 3 չա. 7 չկ. 4 գր. 5 դուլ.:
- 81. 3 տկ. 32 վեդր. 2 թունգուն + 7 տկ. 17 վգ. 1 թունգի:
- 82. 6 մղոն 3 վեր. 2 արշ. 11 վերշոկ + 3 մղոն 3 վերսա 5 վերշոկ.:

83. 56 սաժ. 3 ոտն. 5 մատն. + 72 սաժ. 2 ոտն. 4 մատն.:

84. 32 չետ. 4 չտկ. 4 գար. + 17 չետ. 5 չտկ. 6 գար.:

85. 5 տակ. 32 վեդրո 2 թունգի + 17 վեդրո 2 թունգի:

86. 24 շար. 1 օր 10 ժամ + 12 շար. 4 օր 14 ժամ:

87. 24 փութ 28 գրվ. 14 լոտ + 6 փութ 11 գրվ. 18 լոտ:

88. 17 օգմայ 14 դաստ. 9 թերթ + 24 օգմ. 18 դաստ. 15 թերթ:

89. 5 փութ 27 գրվ. 21 լոտ 1 մսխ. + 17 փ. 12 գրվ. 10 լոտ 2 մսխ.:

90. 52 օգմ. 18 դաստ. 6 թերթ + 6 օգմ. 12 դաստ. 18 թերթ:

411. Մի գիւղացի ստացաւ իր հողերից 93 չետ. 5 չկ. 3 գար. ցորեն, իսկ միւսը 17 չետ. 2 չկ. 5 գարնցով առաջինից աւելի: Ի՞նչքան ցորեն ստացաւ երկրորդ գիւղացին:

412. Քոյրը 14 տարեկան 5 ամսական և 3 օրական է, եղբայրը նրանից 3 տարի 6 ամիս 7 օրով մեծ է. իսկ եթէ քրոջ և եղբօր տարիները գումարենք և նրան էլի աւելացնենք 18 տարի և 7 ամիս, կը ստանանք հօր տարիները: Քանի տարեկան է հայրը:

413. Զրագացում առաջին օրը աղացին 14 չտ. 2 չկ. 5 գարնց ցորեն, երկրորդ օրը 8 չետ. 2 չկ. 5 գրանց առաջին օրուանից աւելի, իսկ երրորդ օրը աղացին առաջին երկու օրուայ չափ: Ի՞նչքան աղացին երեք օրում:

414. Գինեվաճառը մուս 3 տեսակ զինի, առաջին տեսակից 6 տակառ 12 վեդրո, երկրորդ տեսակից 12 տակառ 3 վեդրո առաջինից աւելի, իսկ երրորդ տեսակից

2 տակառ 5 վեդրո երկրորդից աւելի: Նա ընդամենը ի՞նչքան զինի էր առել:

415. Պահեստում առաջին անգամ դարսեցին 7 օգմայ 5 դաստայ 4 թերթ թուղթ, երկրորդ անգամ 12 օգմայ 3 դաստայ 5 թերթով աւելի, երրորդ անգամ 5 օգմայ 4 դաստայ 12 թերթ: Ընդամենը ի՞նչքան թուղթ կայ ամբարում:

416. Ոսկերիչը 3 կտոր արծաթ առաւ. առաջին կրտորը 4 գրվ. 15 լոտ էր, երկրորդը 3 գրվ. 12 լոտով առաջինից ծանր էր, երրորդը այնքան էր, որքան առաջինը և երկրորդը միասին: Նա ընդամենը ի՞նչքան արծաթ առաւ:

417. Վաճառականը ծախեց 3 փութ 6 գրվ. 17 լոտ թէյ: Այդ ծախելուց յետոյ նրա մօտ էլի մնաց 9 փութ 23 գրվ. 15 լոտ: Նա մինչև ծախելը ի՞նչքան թէյ ունէր:

418. Գիւղացին 3 կտոր պարան առաւ. առաջին կրտորի երկարութիւնը 13 սաժ. 4 ոտն. 5 մատնաչափ էր, երկրորդը նրանից 6 սաժ. 5 ոտն. 7 մատնաչափով երկար էր, իսկ երրորդը երկրորդից 2 սաժ. 2 ոտն. 6 մատնաչափ աւելի էր: Ո՞րքան էր բոլոր 3 կտորների երկարութիւնը:

Հ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

- 91. 25 մանէթ 34 կոպէկից—17 մանէթ 45 կոպ.:
- 92. 7 ոտն. 8 մատն.—4 ոտն. 11 մատնաչափ:
- 93. 35 գրվ. 22 լոտ.—18 գրվ. 26 լոտ:
- 94. 11 ամիս 13 օր.—6 ամիս 21 օր:
- 95. 8 փութ. 25 գրվ. 26 լոտ—4 փութ 28 գրվ. 29 լոտ:
- 96. 95 սաժ. 2 արշ.—65 սաժ. 2 արշ. 24 մատնաչափ:
- 97. 4 չտ. 6 չկ.—1 չտ. 7 չկ. 3 գարնց:
- 98. 5 տակառ 6 վեդ.—1 տակառ 17 վեդ. 2 թունգի:
- 99. 15 վերս. 150 սաժ.—13 վերստ 250 սաժ. 4 ոտն.:

- 100. 14 փուլթ 24 գրվ.—12 փուլթ 36 գրվ. 8 լոս:
- 101. 15 օգմ. 8 դաս.—11 օգմ. 13 դաստ. 14 թերթ:
- 102. 2 գրվ. 6 լոս 1 մսխ.—1 գրվ. 18 լոս 2 մսխ.
- 103. 98 փթից—39 փուլթ 24 գրվ.:
- 104. 86 սաժ.—24 սաժ. 4 ոսն.:
- 105. 72 փուլթ 24 գրվ. 22 լոս—45 փուլթ 18 գրվ. 27 լոս:
- 106. 24 շաբ. 3 օր. 12 ժամ 30 րոպ.—21 շաբ. 4 օր 15 ժամ 48 րոպէ:
- 107. 56 սաժ.—35 սաժ. 4 ոսն. 8 մասն.:
- 108. 50 փթից—18 փուլթ 27 գրվ. 17 լոս 2 մսխ.:
- 109. 6 օրից—4 օր 16 ժամ 24 րոպէ:

419. Տակառը մէջը իւղ լցրած քաշում է 24 փուլթ 25 գրվ., իսկ դատարկը 5 փուլթ 32 գրվ. 16 լոս: Ի՞նչքան իւղ կայ տակառում:

420. Արկղում 5 փուլթ 22 լոս թէյ կար: Նրանցից ծախել են 2 փուլթ 17 գրվ. 18 լոս 2 մսխ.: Ի՞նչքան թէյ մնաց արկղում:

421. Գիւղացին պատրաստեց 372 փուլթ 15 գրվ. խոտ: Այդ խոտից 104 փուլթ 25 գրվ. ծախեց, 6 փուլթ 32 գրվ. ուտացրեց իր անասուններին: Ի՞նչքան խոտ մնաց նրան:

422. Մի գիւղացի ունէր 45 չտ. 6 չկ. 5 գար. գարի, իսկ միւսը 62 չտ. 7 չկ. 4 գարնց: Առաջինը ծախեց 20 չտ. 5 չկ. 6 գարնց, իսկ միւսը 5 չտ. 6 չկ. 5 գարնց առաջինից պակաս: Նրանցից ո՞րի մօտ աւելի շատ գարի մնաց և ի՞նչքանով շատ:

423. Վաճառականը 19 արշին 13 վերշ. չիթ ունէր: Մէկին ծախեց 5 արշ. 6 վերշ., իսկ միւսին 2 արշ. 7 վերշ. շոկով առաջինից պակաս: Ի՞նչքան չիթ մնաց նրան:

424. Թղթի գործարանում 71 օգմայ 14 դաստայ 7

թերթ սպիտակ թուղթ կար և 45 օգմայ 18 դաստայ 15 թերթ մոխրագոյն թուղթ: Սպիտակ թուղթը ի՞նչքանով աւելի էր մոխրագոյնից:

425. Ոսկերիչը 3 կտոր արծաթ ունէր. առաջինը քաշում էր 6 գրվ. 4 լոս 2 մսխ., երկրորդը առաջինից 2 գրվ. 12 լոս 1 մսխալով պակաս էր, իսկ երրորդը երկրորդից 1 գրվանքա 2 մսխալով թեթև էր: Ո՞րքան էր երրորդ կտորի քաշը:

426. Մառանում 15 տակառ 14 վեղրօ զինի կար: Մի ամսուայ ընթացքում այնտեղից հանեցին 7 տակառ 27 վեղրօ: Ի՞նչքան զինի մնաց այնտեղ:

Բ Ա Ձ Մ Ա Պ Ա Տ Կ Ո Ի Մ Ն

- 110. (19 չտ. 6 չկ. 5 գարնց) × 4:
- 111. (14 ժամ 13 րոպէ 8 վայրկ.) × 5:
- 112. (13 փուլթ 12 գրվ. 4 մսխ.) × 8:
- 113. (13 սաժ. 5 ոսն. 11 մասն.) × 7:
- 114. (15 սաժ. 2 արշ. 7 վերշ.) × 8:
- 115. (17 փուլթ 13 գրվ. 7 մսխ.) × 6:
- 116. (15 տակ. 14 վեղ. 2 թունդի) × 9:
- 117. (14 օր 6 ժամ 12 րոպէ) × 8:
- 118. (8 շաբ. 3 օր 13 ժամ) × 7:
- 119. (15 սաժ. 6 ոսն. 8 մասն.) × 12:
- 120. (9 բերկ. 4 փ.) × 10:
- 121. (7 մղոն 23 վրս. 15 սաժ.) × 8:
- 122. (25 օգմ. 12 դաստ. 17 թերթ) × 7:
- 123. (5 սաժ. 4 ոսն. 8 մասն.) × 6:
- 124. (3 օր 14 ժամ 20 րոպէ) × 9:
- 125. (5 վերստ 70 սաժ. 4 ոսն.) × 5:
- 126. (9 փուլթ 16 գրվ. 21 լոս 2 մսխ.) × 8:
- 127. (15 օր 7 ժամ 12 րոպէ) × 7:
- 128. (2 օգմ. 9 դաստ. 14 թերթ) × 4:

- 129. (14 տակառ 6 վեդրո 2 թունգի) X 7:
- 130. (3 փութ 12 գրվ. 16 լոտ 2 մսխ.) X 8:
- 131. (3 փութ 7 գրվ. 17 դոլխա) X 8:
- 132. (15 սաժ. 5 ոտն. 8 մատն. 4 գծ.) X 5:

427. Որդին 6 տարեկան 7 ամսական 13 օրական է, իսկ հայրը 8 անգամ մեծ է որդուց: Քաճի տարեկան է հայրը:

428. Խանութում 8 տոպրակ ալիւր կար, ամեն մի տոպրակը 5 փութ 16 գրվ. 8 մսխ.: Ի՞նչքան ալիւր կայ 8 տոպրակում:

429. Գիւղացին ցանեց 11 չա. 3 չկ. 4 գարնց ցորեն և ստացաւ մէկին-վեց: Նա ի՞նչքան ցորեն ստացաւ:

430. Անիւի շրջապատը 6 ոտն. 10 մատն. 7 գծաչափ է: Նա 9 շրջան կատարեց: Ի՞նչքան առաջ գնաց նա:

431. Մի գդալը քաշում է 3 լոտ 1 մսխ. 12 դոլ.: Ի՞նչքան կը վինի մի դիւժին այդպիսի գդալների քաշը:

432. Մի մարդ առաւ 8 արշ. մահուդ՝ արշինը 3 մանէթ 80 կոպ. և 4 արշին շալ կտոր՝ արշինը 2 մանէթ 70 կոպէկով: Նա տուեց մի հատ 100-անոց թղթադրամ: Ի՞նչքան պիտի յետ ստանայ:

433. Ոսկերիչը 8 գրվ. 21 լոտ 1 մսխալ արծաթ ունէր. նա շինեց մի դիւժին գդալ, որից իւրաքանչիւրը քաշում էր 3 լոտ մէկ մսխ. էլի ի՞նչքան արծաթ մնաց նրան:

434. Գիւղացին 8 դեսետաին տեղում ցորեն ցանեց՝ իւրաքանչիւր դեսետաինում 6 չկ. 5 գարնց: Սերմը դուրս եկած ի՞նչքան ցորեն ստացաւ նա, եթէ հունձը մէկին-եօթն էր տուել:

435. Կալուածատէրը ծախեց 12 չա. 4 չկ. ցորեն, փութը 40 կոպէկով: Ի՞նչքան փող ստացաւ նա այդ ցո-

րենի համար, եթէ մի չեսովերիկ ցորենը քաշում է 42 գրվ.:

Բ Ա Փ Ա Ն Ո Ի Մ Ն

- 133. (5 գրվ. 30 լոտ 90 դոլ.) : 5:
- 134. (20 տկ. 35 վեդ. 5 թունգի) : 5
- 135. (46 չա. 3 չկ. 2 գար.) : 9:
- 136. (4 օգմ. 13 դաստ.) : 6:
- 137. (8 սաժ. 7 ոտն.) : 7:
- 138. (13 սաժ. 1 ոտն. 3 մատն.) : 9:
- 139. (3 տարի 8 ամիս 12 օր.) : 9:
- 140. (4 փութ 6 գրվ. 6 լոտ.) : 6:
- 141. (18 փութ 35 գրվ. 8 լոտ) : 8:
- 142. (5 գրվ. 24 լոտ) : 12:
- 143. (21 օր 13 ժ. 47 ր. 44 վ.) : 8:
- 144. (60 սաժ. 2 արշ. 4 վերշ.) : 18:
- 145. (79 բերկ. 4 փութ 18 գրվ. 16 լոտ) : 24:
- 146. (80 ժամ 32 րոպէ 48 վայրկ.) : 16:
- 147. (3 սաժ. 2 ոտն. 4 մատն.) : 14 մատն.:
- 148. (65 չա. 6 չկ. 4 գարնց) : 4:
- 149. (1 գրվ. 1 լոտ. 1 մսխ.) : (3 լոտի 1 մսխ.):
- 150. (15 սաժ. 2 արշ. 7 վերշ.) : (1 արշ. 7 վերշ.):
- 151. (5 գրվ. 14 լոտ 10 մսխ.) : (6 լոտ 1 մսխ.):
- 152. (1 օգմ. 5 դաս.) : (1 դաս. 6 թերթ):
- 153. (8 ժամ 20 րոպէն) : 25 րոպէ:
- 154. (3 սաժ. 3 ոտն. 6 մատն.) : (1 ոտն. 2 մատն.):

436. 15 փութ 35 գրվ. ցորեն ցանեցին և ստացան 95 փութ 10 գրվ.: Մէկին քաճի է ստացուած:

437. 75 սաժ. 2 ոտն. 4 մատն. երկարութեան թելը երկու այնպիսի կտոր արին, որից մէկը 3 անգամ երկար էր միւսից: Ո՞րքան է ամեն մի կտորի երկարութիւնը:

438. 9 տոպրակի մէջ 45 փութ 5 գրվ. 2 լոտ ալիւր կար: Ի՞նչքան կար ամեն մի տոպրակում, եթէ բոլորի մէջ հաւասար էր:

439. 5 արշ. 5 վերշ. շալ կտորին վճարեցին 25 մանէթ 50 կոպ.: Ի՞նչ արժէ մի արշինը:

440. Ոսկերիչը 2 գրվ. 17 լոտ արծաթից շինեց բաժակներ, որոնց մի դիւթինը քաշում էր 3 գրվ. 12 լոտ: Նա քանի բաժակ շինեց:

441. 5 գրվ. արծաթից, շինեցին սրճամաններ, որոնցից իւրաքանչիւրը քաշում էր 12 լոտ 4 մսխալ: Քանի սրճաման են շինել:

442. 8 դաստայ 12 թերթ թղթից մատեաններ կազմեցին՝ իւրաքանչիւրը 2 դաստայ 9 թերթից: Քանի մատեան գուրս եկաւ:

443. Մի գդալի համար գնում է 3 լոտ 1 մսխալ արծաթ: Քանի այդպիսի գդալ գուրս կը գայ 3 գրվ. 24 լոտ արծաթից:

444. Քանի բաճկոն գուրս կը գայ 11 արշ. 4 վերշոկ մահուղից, եթէ մի բաճկոնի համար գնում է 2 արշ. 4 վերշոկ:

445. Երեք վաճառական միասին իւր առան և իրար մէջ բաժանեցին հետևեալ կերպով՝ առաջինը վերցրեց 5 փութ 16 լոտ, երկրորդը 4 անգամ աւելի, իսկ երրորդը՝ երկուսի վերցրածից 3 անգամ պակաս: Ի՞նչքան իւր ստացաւ երրորդ վաճառականը:

446. Մի տակառում կար 6 փութ 28 գրվ. շաքար, իսկ միւսում՝ 4 փութ 24 գրվ. 16 լոտ: Առաջին տակառից հանեցին այնտեղ եղածի չորրորդ մասը, իսկ երրորդից՝ բոլոր շաքարի ութերորդ մասը: Ո՞րքան շաքար մնաց երկու տակառում:

447. Քանի օր բաւական կը լինի 3 փութ 20 գրվ. ալիւրը, եթէ օրական գործ ածեն 4 գրվանքա:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՈՎ ԲԱՐԴ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒՆԵՐՈՎ

448. Քանի սաժէն ունի 1, 2, 5 վերսառ. մէկ և մի քառորդ վերսառ. մէկ ու կէս վերսառ:

449. Քանի արշին կը լինի 160, 135 սաժէնը: 128 սաժէնը և 2 արշինը. երկու հինգերորդ, երեք քառորդ, վեց տասերորդ վերսառ:

450. Քանի ոտնաչափ կը լինի 80, 65, 75, 120 սաժէնը: 46 սաժ. 5 ոտնաչափը 58 սաժ. 4 ոտնաչափը 39 սաժ. 6 ոտնաչափը 88 սաժ. 3 ոտնաչափը:

451. Քանի մտնաչափ կը լինի 3, 5, 10, 11 սաժէնը: 2 սաժ. 2 արշինը. 4 սաժ. 1 արշինը. 3 սաժէն 1 արշինը:

452. Քանի վերշոկ ունին 19, 12, 15 արշինը: 8 սաժ. 1 արշինը. 10, 13, 20 սաժէն 1 արշինը:

453. Քանի գրվանքա կը լինի 4, 7, 9, 12, 15, 17, 19 փութը: 6 փութ 27 գրվ. 8 և երեք քառորդ փութը. 11 և երեք հինգերորդ փութը:

454. Քանի լոտ ունին 3, 5, 6, 8, 13 գրվանքան, քսան և կէս գրվանքան:

455. Քանի մսխալ կը լինի 2, 3, 5, 8, տասն ու կէս, 4 և հինգ-ութերորդ գրվանքան, 7 գրվանքան, 8 լոտ և 2 մսխալ:

456. Քանի ժամ ունի 6, 9, 11, 15, 20 օրը. 2, 3, 5 շաբաթը: 2 շաբաթ 5 օրը. 4 շաբաթ 2 օրը:

457. Քանի ըսպէ ունի 6, 8, 7, կէս ժամը:

458. Քանի օր ունեն երկու նահանջ տարին: 2 հասարակ տարին և 125 օրը: 2 նահանջ տարին և 16 շաբաթը:

459. Քանի փութ և գրվանքա կը լինի 126 գրվանքա:

քան: 285 գրվանքան: 364 գրվ. 488 գրվ.: Քանի գրվանքա կը լինի 128, 160, 354, 384, 864, 992 լոտը:

460. Քանի օր ու ժամ կը լինի 180, 300, 420, 720, 840 ժամը: Քանի ժամ ու ըոպէ կը լինի 360, 500, 680, 960 ըոպէն:

461. Քանի օղմայ և դաստայ կը լինի 486, 500, 800, 960, 1000 թերթը:

462. Քանի չեռվերիկ և գարնց կը լինի 240, 320, 440, 600, 720 գարնցը:

463. Քանի գրվ. և լոտ կը լինի 320, 640, 800, 960 լոտը:

464. Քանի լոտ կը լինի 384, 288, 480 և 672 մըս-խալը:

465. Քանի սաժէն և արշին կը լինի 138, 168, 195, 267, 246, 342, 265, 410, 430, 576 արշինը:

466. Մի վերստը քանի անգամ շատ է 25 սաժէնից: 7 փութը քանի անգամ շատ է 14 գրվանքից:

467. Փութ ու կէսը քանի անգամ քիչ է 12 փթից: 16 լոտը քանի անգամ քիչ է 10 գրվանքից: 14 մատնաչափը քանի անգամ քիչ է 2 սաժէն 2 արշինից:

468. Ո՞րքան կը լինի 170 մանէթ 60 կոպէկի կէսը: 131 փութ 18 գրվ. կէսը: 76 գրվանքա 16 լոտի երրորդ մասը: 239 փութ 12 գրվանքայի չորրորդ մասը:

469. Գինեվաճառը ծախեց 15 տակառ 25 վեղրօ գինի: Այդ ծախած գինին է նրա ունեցած բոլոր գինու երրորդ մասը: Էլի ինչքան գինի մնաց նրան:

470. Ես ծախսեցի իմ ունեցած բոլոր փողի երեք բաւորը մասը և ինձ մօտ մնաց 2 մանէթ 40 կոպէկ: Ի՞նչքան փող ունէի ես:

471. Գիւղացին ծախեց իր ստացած բոլոր ցորենի

հինգերորդ մասը որ 25 չեռվերտ 6 չեռվերիկ էր. ընդամենն ինչքան ցորեն ունէր նա:

472. Մի արշին կտորը արժէ 1 մանէթ 25 կոպ.: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ կտորի 12, 15, 18, 35 արշինը:

473. Թղթավաճառը մի օգմայ թղթից 80 հատ տետր շինեց: Քանի թերթ գնաց իւրաքանչիւր տետրի համար:

474. Թէյի քառորդ գրվանքան արժէ 45 կոպէկ: Ի՞նչ կ'արժենայ այդ թէյի մի փութը:

475. 13 արշին ժապաւէնին վճարեցին 26 կոպէկ: Ի՞նչ կ'արժենայ 20 և կէս արշինանոց այդ ժապաւէնի մի թուփը:

476. Մի փութ գարին արժէ 60 կոպէկ: Ո՞րքան պիտի վճարել 2 և կէս փութ գարուն:

477. Շաքարի գրվանքան արժէ 16 կոպէկ. Ո՞րքան պիտի վճարել մէկ ու կէս փութ շաքարին:

478. 10 գրվանքանոց տոպրակ ալիւրը արժէ 65 կոպէկ: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ ալիւրի 6 փութը:

479. Կէս վեղրօ գինին արժէ 2 մանէթ 50 կոպ.: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ գինու մի տակառը:

480. 10 գրվ. սուրճը արժէ 6 մանէթ 50 կոպէկ: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ սուրճի 15 գրվանքան:

481. 2 տասնեակ նարինջն արժէ 1 մանէթ 60 կոպ.: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ նարինջի 50 հատը:

482. Քանի արշին քաթան կարելի է առնել: 8 մանէթ 40 կոպ. քանի արշին քաթան կարելի է առնել:

483. Քանի օր կը բաւականանայ 12 մանէթը, եթէ օրական ծախսենք 75 կոպէկ:

484. Մշակը օրական փորում էր 6 արշին արխ և իւրաքանչիւր արշինի համար ստանում էր 70 կոպ.: Քանի օրում նա կը վաստակի 16 մանէթ 80 կոպ.:

485. Երեք մշակ միասին վաստակեցին 5 մանէթ 50 կոպ.: Ո՞րքան պիտի վերցնի այդ փողից իւրաքանչիւրը:

Եթէ մէկը բանել է 2 օր, միւսը 5 օր, իսկ երրորդը 3 օր:

486. Մի մարդ 270 մանէթ պարտք ունէր և այդ վըճարեց 25 և 5 մանէթանոց թղթագրամով, բայց այնպէս՝ որ ինչքան 25 մանէթանոց տուեց, նոյնքան էլ 5 մանէթանոց: Քանի մանէթ վճարեց 5-անոցներով և քանի 25-անոցներով:

487. 16 չետվերա և 4 չկ. ցորենը գիւղացին ածեց երկու ամբարի մէջ, բայց այնպէս՝ որ մէկում 3 անգամ աւելի ածեց միւսից: Ո՞րքան ցորեն է ածել նա իւրաքանչիւր ամբարում:

488. Երկաթուղու գնացքը իւրաքանչիւր 6 ժամում անցնում է 108 վերստ: Նա քանի ժամում կ'անցնի 648 վերստ ճանապարհը:

489. Երկու հիւան միասին վաստակեցին 4 մանէթ 50 կոպ.: Նրանցից մէկը բանեց 3 օր՝ օրական 5 ժամ, իսկ միւսը 5 օր՝ օրական 7 ժամ: Վաստակած փողից որքան պիտի վերցնի նրանցից ամեն մէկը:

490. Երկու քսակում կայ 190 մանէթ, բայց մէկում 27 մանէթով աւելի կայ միւսից: Ո՞րքան փող կայ իւրաքանչիւր քսակում:

491. 12 դաստայ թուղթը քաշում է 3 գրվանքայ: Այդ թղթից շինած 16 լոտ ծանրութեամբ տետրակի մէջ քանի թերթ կը լինի:

492. Երկու գրպանումս միասին 6 մանէթ 80 կոպ. փող կայ: Ինչքան մէկում 15 կոպէկանոց կայ, այնքան էլ միւսում 25 կոպէկանոց: Ո՞րքան փող կայ իւրաքանչիւր գրպանումս:

493. 6 ոտնաչափ երկարութեան պղնձի լարը արժէ 1 մանէթ 44 կոպ.: Ո՞րքան կ'արժենայ այդ լարի 1 սաժէնը:

494. Երեք լոտ պղնձից գուրս է գալիս 7 սաժէն երկարութեան լար: 4 գրվանքայ 1 լոտ պղնձից ի՞նչ երկարութեամբ լար գուրս կը գայ:

495. Վաճառականը 50 փութ շաքարին վճարեց 300

մանէթ: Նա ի՞նչքանով պիտի ծախի շաքարի փութը, որ բոլորի մէջ աշխատի 60 մանէթ:

496. 12 վերշոկ երկաթի լարը արժէ 8 կոպ.: Ո՞րքան կ'արժենայ 20 սաժէն լարը:

497. Մի մարդ 3 շաքաթ և 6 օր ճանապարհումն էր: Իւրաքանչիւր 9 օրում ծախսում էր 35 մանէթ 40 կոպ.: Ո՞րքան փող ծախսեց նա ճանապարհին:

498. Վաճառականը իւրաքանչիւր 10 գրվանքա ձէթը առել էր 1 մանէթ 50 կոպ., իսկ ինքը իւրաքանչիւր 20 գրվանքան ծախում էր 3 մանէթ 40 կոպ.: Նա որքան ձէթ էր ծախել, եթէ մէջը աշխատել էր 8 մանէթ:

499. 9 արշին մետաքսի կտորին վճարեցին 12 մանէթ 60 կոպ.: Ի՞նչքան արժէ այդ կտորի մի ոտնաչափը:

500. 13 հատ արծաթի գդալը կշռում է 3 գրվ. 12 լոտ 1 մսխալ: Ո՞րքան կը լինի 6 գդալի քաշը:

501. Արհեստաւորը 2 գրվ. 2 լոտ և 2 մսխալ արծաթից շինեց 2 հատ մատուցարան, որոնցից մէկը 3 անգամ ծանր էր միւսից: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր մատուցարանը:

502. Վաճառականը 2 փութ շաքարը, որի գրվանքան արժէր 16 կոպ. և մի փութ 8 գրվանքա իւղը, որի գրվանքան արժէր 40 կոպէկ, փոխեց 20 գրվանքա թէյի հետ: Ո՞րքան արժէր թէյի գրվանքան:

503. 3 գրվ. 4 լոտ արծաթից շինեցին գդալներ, որոնցից իւրաքանչիւրը քաշում էր 6 լոտ 2 մսխալ: Քանի գդալ գուրս եկաւ:

504. Գիւղացին 7 չետ. 4 չկ. գարին փոխեց թէյի հետ և իւրաքանչիւր գարնց գարու համար ստացաւ 2 մսխալ թէյ: Նա քանի գրվանքա թէյ ստացաւ:

505. Ոսկերիչն առաւ 2 կտոր արծաթ. մէկը քաշում էր 6 գրվ. 16 լոտ, իսկ միւսը 5 անգամ նրանից ծանր էր:

Այդ բոլոր արծաթից նա շինեց 4 հատ հաւասար ծանրութեան մատուցարան: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր մատուցարանը:

506. Գիւղացին ջրաղացում աղաց 2 տոպրակ ցորեն. մի տոպրակում կար 6 չկ. 2 գարնց, իսկ միւսում 2 չկ. 4 գարնց պակաս: Նա ինչքան ալիւր ստացաւ, եթէ 2 չկ. ցորենից դուրս է գալիս 65 գրվանքա ալիւր:

507. 2 վաճառական առան 90 փութ 20 գրվ. բրինձ: Նրանք հաւասար քանակութեամբ ծախեցին, որից յետոյ մէկի մօտ մնաց 8 փութ 15 գրվ., իսկ միւսի մօտ՝ 6 փութ 25 գրվ.: Ո՞րքան բրինձ էր առել իւրաքանչիւր վաճառականը:

508. Կազմարարը 1 օգմայ 15 դաստայ թղթից 6 թերթանոց տետրակներ շինեց և ծախեց 2 վաճառականի վերայ, որոնցից մէկը 60 տետրակով աւելի վերցրեց միւսից: Ո՞րքան տետր առաւ իւրաքանչիւր վաճառականը:

509. Պղնձգործը 5 փութ 12 գրվ. պղնձից 6 հատ ինքնաեռ և 8 հատ կաթսայ շինեց այնպէս, որ իւրաքանչիւր կաթսայի համար 5 գրվանքա պղնձ պակաս գնաց, քան իւրաքանչիւր ինքնաեռի: Ո՞րքան էր քաշում մի ինքնաեռը և որքան կաթսան:

510. Տանտիկինը առաւ երկու կտոր քաթան, որից մէկը 10 արշին 8 վերջով էր, իսկ միւսը 3 անգամ պակաս: Այդ քաթանից նա բարձի երեսներ կարեց, իւրաքանչիւրի համար գործածելով 3 արշին 8 վերջով: Քանի հատ բարձի երես գուրս եկաւ:

511. Հիւանդը 3 սաժ. 6 ոսն. երեք մատն. երկարութիւն ունեցող տախտակը կտրտեց հետեւեալ կերպով. առաջին կտորը երկրորդից 1 ոսն. և 4 մատն. երկար էր, իսկ երկրորդը երրորդից 3 ոսն. և 4 մատն. երկար: Ո՞րքան էր իւրաքանչիւր կտորի երկարութիւնը:

512. 13 սաժ. 1 արշ. 24 մատն. երկարութեան պարանը երեք այնպիսի կտոր արին, որ առաջինը 3 ան-

գամ, իսկ երրորդը 4 անգամ երկար էր երկրորդից: Ո՞րքան էր իւրաքանչիւր կտորի երկարութիւնը:

513. Բագազը գլխի փաթաթանների զոյգը ծախում էր 2 մանէթ 75 կոպէկով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր կէս դիւթինին տուել էր 5 մանէթ 75 կոպ.: Նա քանի փաթաթան էր ծախել, եթէ բոլորի մէջ աշխատել էր 20 մանէթ:

514. Երեք ձին մի շաբաթում ուտում էին 1 չա. 2 չկ. 4 գարնց գարի: 2 չա. 4 չկ. գարին քանի օր կը բաւականանայ 5 ձիուն:

515. Երեք պղնձգործ առան 6 փութ 18 գրվ. 2 լոտ պղինձ և բաժանեցին իրար մէջ այնպէս, որ երկրորդը առաջինից աւելի վերցրեց 3 անգամ և էլի 13 գրվ., իսկ երրորդը երկրորդից 2 անգամ աւելի: Ո՞րքան պղինձ ընկաւ նրանցից իւրաքանչիւրին:

516. Մանրավաճառը մի շաբաթ շարունակ ամեն օր ծախում էր 24 գրվ. 6 լոտ և 2 մսխալ թէյ: Նա որքան թէյ ունէր, եթէ ծախած թէյը կազմում է նրա ունեցածի չորս-հինգերորդ մասը:

517. Երեք չարչի առան մի քանի արծաթի աշտանակ, որ քաշում էր 2 գրվ. 15 լոտ 1 մսխ.: Ո՞րքան արծաթ ընկաւ իւրաքանչիւրին, եթէ դրա համար մէկը տրւեց 5 մանէթ, երկրորդը 6 մանէթ, իսկ երրորդը 3 մանէթ:

518. 3 փութ 10 գրվ. շաքարին տուին 20 մանէթ 80 կոպ.: Ինչքանով պիտի ծախեն այդ շաքարի գրվանքան, որ մէջն աշխատեն 2 մանէթ 60 կոպ.:

519. Ոսկերիչը 1 գրվ. 28 լոտ արծաթից շինեց երկու հատ հաւասար ծանրութեան մոմակալ և մի դիւթին թէյի գդալ: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր մոմակալը և գդալը, եթէ մի աշտանակը 3 անգամ ծանր էր մի գդալից:

520. Երեք կտոր արծաթ միասին քաշում էին 5 գրվ.: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր կտորը, եթէ եր-

կրորդը 6 լոտով ծանր էր առաջինից, իսկ երրորդը 45 մսխարով ծանր էր երկրորդից:

521. 3 տոպրակում 25 փուլթ 10 գրվ. ալիւր կար: Առաջինում երեք անգամ պակաս էր, քան բոլոր երեքում միասին, երկրորդում 5 գրվ. 6 լոտ աւելի էր առաջինից: Ո՞րքան ալիւր կար ամեն մի տոպրակում:

522. Առջևի անիւրի շրջապատն է 2 արշ. 8 վերշ., իսկ ետեւինը 3 արշ. 12 վերշ.: 20 սաժէն տարածութեան մէջ առաջին անիւրը քանի շրջան աւելի կ'անի երկրորդ անիւրից:

523. Երկու տղայ իրար հանդէպ դուրս եկան երկու տեղից, որ իրարից 1 վերստ 40 սաժէն հեռու են: Առաջինը մի բոպէում անցնում էր 5 սաժ. 2 արշ., իսկ երկրորդը 3 սաժ. 1 արշ.: Քանի բոպէից յետոյ կը հանդիպէին նրանք իրար:

524. Երկու տեսակ թէյ իրար հետ խառնեցին. առաջին տեսակից վերցրին 72 գրվ. գրվանքան 3 մանէթանոց, իսկ երկրորդ տեսակից 35 գրվ. գրվանքան 2 մանէթանոց: Ի՞նչքանով պիտի ծախեն խառնուրդի գրվանքան, որ բոլորի մէջ աշխատեն 35 մանէթ:

525. Գինեվաճառը առաւ երկու վեդրօ և 3 շտօֆ գինի՝ վեդրօն 5 մանէթ 60 կոպէկով: Այդ գինու հետ նա խառնեց 5 շտօֆ ջուր և ծախելով խառնուրդը վնաս արաւ 1 մանէթ 40 կոպ.: Նա քանիսով ծախեց խառնուրդի շտօֆը:

526. Վաճառականը խառնեց իրար հետ 3 գրվանքայ՝ գրվանքան 1 մանէթ 20 կոպէկանոց թէյ, 4 գրվանքայ՝ գրվանքան 1 մանէթ 60 կոպ. և 2 գրվ. գրվանքան 1 մանէթ 80 կոպէկանոց թէյի հետ և խառնուրդի գրվանքան ծախեց 1 մանէթ 40 կոպէկով: Ի՞նչքան վնաս արաւ:

527. 3 ոսկի շղթայ միասին քաշում են 18 լոտ 2 մսխար: Ո՞րքան է իւրաքանչիւր շղթայի քաշը, եթէ նրան-

ցից ամենամեծը 1 լոտ 2 մսխարով ծանր է միջնակից, իսկ միջնակը 2 լոտով ծանր է ամենափոքրից:

528. Մրդավաճառը իր ունեցած տանձը ծախեց 3 մանէթ 75 կոպէկով, իսկ ինձորը 4 անգամ աւելով: Ստացած փողով նա առաւ մի քանի գրվանքա խաղող՝ իւրաքանչիւր 6 գրվանքան 25 կոպէկով: Քանի գրվանքա խաղող առաւ:

529. Գործակատարը իր ստացած ամսական ոտճիկի կէսը տան քրէհն էր տալիս, իսկ չորրորդ մասը ծախսում էր կերակրի համար: Նա ամսական սրքան ոտճիկ էր ստանում և ի՞նչքան էր տան քրէհ տալիս, եթէ կերակրի համար ծախսում էր 15 մանէթ 75 կոպէկ:

530. Վաճառականը իրար հետ խառնեց երկու տեսակ սուրճ: Առաջին տեսակից նա վերցրեց 26 գրվանքա, իսկ երկրորդ տեսակից 21 գրվանքա՝ գրվանքան 45 կոպէկանոց: Բոլոր խառնուրդը նա ծախեց գրվանքան 56 կոպէկով և աշխատեց 8 մանէթ 55 կոպ.: Ո՞րքան արժէր առաջին տեսակ սուրճի գրվանքան:

531. Բազազը իւրաքանչիւր 8 արշին չիթը առնում էր 1 մանէթ 12 կոպէկով, իսկ ինքը այդ գնով ծախում էր 7 արշինը: Բոլոր չիթը ծախելով նա աշխատեց 3 մանէթ 96 կոպէկ: Նա քանի թոփ չիթ էր ծախել, եթէ իւրաքանչիւր թոփը 33 արշին էր:

532. Վաճառականը բրնձի փուլին առնում էր 4 մանէթ 70 կոպէկով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր կէս փուլը ծախում էր 3 մանէթ 25 կոպէկով: Ո՞րքան կ'աշխատի նա, եթէ ծախի 9 փուլ ըրինձ:

533. 8 բանուորի համար առան 4 տոպրակ ալիւր, որոնցից իւրաքանչիւրում կար 3 փուլթ 30 գրվ.: Օրական իւրաքանչիւր բանուորի տալիս էին 3 գրվ. 4 լոտ թխած հաց: Քանի օր կը բաւականանայ նրանց այդ ալիւրը, եթէ մի գրվանքա ալիւրից դուրս է գալիս 1 գրվ. 8 լոտ թրխած հաց:

534. Երկու բաղաքներից իրար հանդէպ դուրս եկան

երկու գիւղացի և 5 ժամից յետոյ իրար հանդիպեցին: Ո՞րքան էր այդ քաղաքների միջի տարածութիւնը, եթէ առաջինը մի ժամուս անցնում էր 7 վերստ 125 սաժ. 2 արշին, իսկ երկրորդը 6 վերստ 50 սաժ. 1 արշ.:

535. Վաճառականը 11 գրվ. 8 լոտ թէյը փոխեց մետաքսի կտորի հետ այն հաշուով, որ իւրաքանչիւր 1 գրվ. 8 լոտ թէյի համար ստանար 1 արշին կտոր: Ո՞րքան արժէր բոլոր թէյը, եթէ մետաքսի կտորի արշինն արժէր 2 մանէթ:

536. Գիւղից մինչև քաղաք 126 վերստ է: Երկու ճանապարհորդ միաժամանակ դուրս եկան իրար հանդէպ: Մէկը մի ժամուս անցնում էր 3 վերստ 125 սաժ., իսկ միւսը 3 վերստ 375 սաժ.: Ո՞րքան ժամանակից յետոյ կը հանդիպեն նրանք իրար:

537. Աման ծախողը առաւ մի քանի դիւժին ափսէ՝ դիւժինը 5 մանէթով: Տեղափոխելու ժամանակ 48 հատը կտորեց: Մնացածի դիւժինը 7 մանէթով ծախելով հանեց իւր փողը: Քանի դիւժին ափսէ էր առել:

538. Բրուտը շուկայ տարաւ ծախելու 80 հատ քրեզան, որոնցից իւրաքանչիւրը իրան նստել էր 6 կոպէկ տեղափոխութեան ժամանակ մէկ ու կէս դիւժինը կտորտուեց: Ի՞նչքանով պիտի ծախի մնացածի հատը, որ բոլորի մէջ աշխատի 1 մանէթ 40 կոպ.:

539. Գիւղացին դուրս եկաւ առաւօտեան 5 ժամին և իւրաքանչիւր ժամուս գնում էր 4 վերստ 100 սաժ.: Առաւօտեան 8 ժամին նրա յետևից դուրս եկաւ մի ձիաւոր և ճաշից յետոյ ժամը 3-ին հասաւ առաջինին: Ո՞րքան վերստ էր գնում մի ժամուս ձիաւորը:

540. Ուկերէիչը 8 գրվանքա 8 լոտ արծաթից շինեց 36 հատ թէյի գդալ և 20 հատ սեղանի գդալ: Իւրաքանչիւր սեղանի գդալի համար գործ ածեց 2 լոտ աւելի արծաթ, քան թէյի գդալի համար: Ո՞րքան էր քաշում մի թէյի և մի սեղանի գդալը:

541. Աման ծախողից առան մի քանի հատ ափսէ և

թէյի գաւաթներ: Իւրաքանչիւր ափսէն արժէր 25 կոպէկ, իսկ թէյի գաւթը 40 կոպէկ և բոլորին վճարեցին 9 մանէթ 30 կոպ.: Քանի հատ ափսէ և քանի գաւաթ էին առել, եթէ ափսէները 6 հատով աւելի էին առել գաւաթներէից:

542. 3 կտոր արծաթը միասին կշռում են 6 գրվ. 5 լոտ և 1 մսխալ: Առաջին կտորը 3 անգամ ծանր էր քաշում, քան մնացած երկու կտորը միասին, իսկ երկրորդը 2 լոտ 2 մսխալով ծանր էր երրորդից: Ո՞րքան էր իւրաքանչիւր կտորի քաշը:

543. 3 գրվ. 4 լոտ արծաթին և 8 լոտ 1 մսխալ ոսկուն վճարեցին 120 մանէթ: Ո՞րքան արժէ արծաթի գըրվանքան, եթէ ոսկին 12 անգամ թանգ է արծաթից:

544. Գինեվաճառը 3 օրում ծախեց 35 վեդրո 2 շոֆ գինի: Առաջին օրը երկու անգամ պակաս էր ծախել երկրորդ օրից, իսկ երկրորդ օրը 4 անգամ պակաս էր ծախել երրորդ օրից: Ո՞րքան գինի էր ծախել նա իւրաքանչիւր օր:

545. Պղնձգործը միւսոյն գնով, քաշով ծախեց երկու կաթսայ. մի կաթսան քաշում էր 10 գրվ. 12 լոտ, իսկ միւսը 15 գրվ. 6 լոտ և մեծ կաթսայի համար նա աւելորդ ստացաւ 3 մանէթ 8 կոպ.: Ո՞րքան արժէ իւրաքանչիւր կաթսան:

546. Եթէ ես ունեցածիցս 4 անգամ աւելի փող ունենայի և էլի և 17 մանէթ, այն ժամանակ կարող էի գնել 12 արշին 8 վերշոկ մահուղ՝ արշինը 6 մանէթ 40 կոպէկանոց: Ես ի՞նչքան փող ունեմ:

547. Վաճառականը խառնեց երկու տեսակ թէյ՝ գըրվանքան 2 մթ. 50 կոպէկանոց և 1 մանէթ 25 կոպէկանոց: Առաջին տեսակից վերցրեց 11 գրվ., իսկ երկրորդ տեսակից 10 գրվ., Ո՞րքանով պիտի ծախի խառնուրդի գրվանքան, որ աշխատի 5 տոկոս:

548. Խնամութեամբ մնացել էր ծախու մէկ և կէս փութ սուրճ՝ փութը 20 մանէթանոց: Այդ սուրճի վեցերորդ

մասը փչացաւ և չծախուեց, որքանով պիտի ծախուի մնացած սուրճի գրվանքան, որ բոլորի մէջ աշխատուի 5 մանէթ:

549. Երկու իրար հանդէպ գանուած տեղերից դուրս եկան երկու ճանապարհորդ և 5 ժամից յետոյ իրար հանդիպեցին: Առաջին ճանապարհորդը մի ժամուս 1 վերստ 120 սաժ. աւելի էր անցնում երկրորդից: Ո՞րքան էր անցնում նրանցից իւրաքանչիւրը մի ժամուս, եթէ այդ տեղերի միջի տարածութիւնը 40 վերստ 300 սաժէն է:

550. Մանրավաճառը իր ունեցած փողով խանութում կարող էր առնել 50 կապ փոստի թուղթ, բայց յետոյ միտքը փոխեց և այդ թուղթը առաւ պահեստում, ուր իւրաքանչիւր կապի համար 12 կոպէկ զիջան ու այդ պատճառով նա կարողացաւ գնել 58 կապ: Նա ի՞նչքան փող ունէր:

551. 3 մրգավաճառ փող վեր եկան և միասին առան 10 հարիւրեակ նարինջ: Քանի նարինջ պիտի վերցնի նրանցից ամեն մինը, եթէ զրա համար մէկը իջել է 1 մանէթ 40 կոպ., միւսը 1 մանէթ 95 կոպ., իսկ երրորդը 1 մանէթ 65 կոպ.:

552. Երկու տեսակ ծխախոտից քառորդ գրվանքան 25 և 33 կոպէկանոց խառնուրդ կազմեցին՝ գրվանքան 1 մանէթ 20 կոպէկանոց: Ի՞նչքան ծխախոտ վերցրին մէկ և միւս տեսակից, եթէ բոլոր խառնուրդը 3 փութ 24 գրվանքա էր:

553. Վաճառականը մի քանի գրվանքա ձէթ առաւ, գրվանքան 15 կոպէկով: Այդ ձէթից 6 գրվանքա տիլ մնաց ու չծախուեց: Մնացած ձէթը ծախեց գրվանքան 12 կոպէկով և 2 մանէթ 10 կոպէկ վսաս արաւ: Ո՞րքան ձէթ էր ծախել:

554. Առաւօտեան 5 ժամին գիւղից դէպի քաղաք ճանապարհ ընկաւ մի ոտաւոր, որ իւրաքանչիւր ժամում անցնում էր 3 վերստ 250 սաժ., իսկ նոյն օրը առաւօտեան

9 ժամին նրա հետքով դուրս եկաւ մի ձիաւոր, որ մի ժամում անցնում էր 5 և կէս վերստ: Քանի ժամից յետոյ և երբ ձիաւորը կը հասնի ոտաւորին:

555. Պահեստից պիտի խանութ տանէին 80 հատ հայելու ապակի և պայմանաւորուեցին մշակների հետ, որ իւրաքանչիւր անվսաս տեղափոխած ապակու համար կը վճարեն 25 կոպէկ, իսկ իւրաքանչիւր կտորած ապակու համար նրանցից կը բռնեն 1 մանէթ 75 կոպ.: Քանի ապակի էին կտորել մշակները, եթէ հաշուի ժամանակ ըստացան միայն 2 մանէթ:

556. Չարչին ուզում էր առնել 3 հատ մի գոյնի ձի, որոնցից մէկը 3 անգամ աւելի էին զնահատում մնացած ամեն մէկից, բայց տեսաւ որ իրան պակասում է 99 մանէթ 60 կոպէկ: Յետոյ նա առաւ մի գոյդ ուրիշ ձի՝ հատը 175 մանէթով և իրեն էլի մնաց 50 մանէթ 40 կոպ.: Ո՞րքան արժէր առաջին 3 ձիուց իւրաքանչիւրը:

557. Հայրը իր տան համար կամենում էր մի թոփ չիթ առնել, և հաշուում էր, որ եթէ այդ չիթից կարուի 6 դէյրայ, կը պակասի 15 արշին 4 վերշոկ, իսկ եթէ կարուի 4 դէյրայ, կ'աւելանայ 11 արշին 8 վերշոկ: Քանի արշին էր չիթի թոփը:

558. Վաճառականը 2 գիւղացուց առաւ 30 չեա. 3 չիցորեն այն հաշուով, որ ի՞նչքան չեա վերտ մէկից էր առել, այնքան չեա վերիկ էլ միւսից: Ի՞նչքան ցորեն էր առել վաճառականը իւրաքանչիւր գիւղացուց:

559. 20 գրվ. փութը 1 մանէթ 60 կոպէկանոց ալիւր խառնեցին 15 գրվանքա ուրիշ տեսակ ալիւրի հետ և խառնուրդի գրվանքան ծախելով 8 կոպէկով, 65 կոպէկ աշխատեցին: Ո՞րքան արժէր միւս տեսակ ալիւրի գրվանքան:

560. Ոսկերիչը հարեց և իրար հետ խառնեց 3 գրվ. 65 յարգի և 2 գրվ. 80 յարգի արծաթ: Քանի յարգի խառնուրդ ստացուեց:

561. Առաւօտեան 4 ժամ 30 րոպէին կայարանից դուրս

եկաւ մի ոտաւոր, որ մի ժամում անցնում էր 6 վերստ-
նոյն օրը առաւօտեան 9 ժամին նոյն կայաբանից դուրս
եկաւ մի ձիաւոր, որ երեկոյեան 6 ժամին հասաւ ոտա-
ւորին: Մի ժամում քանի վերստ էր անցնում ձիաւորը:

562. Պղնձգործը ունէր երկու կտոր պղինձ, որոնցից
մէկը 1 և կէս փթով ծանր էր միւսից: Փոքր կտորից նա
շինեց 6 հատ, իսկ մեծից 8 հատ միևնոյն քաշի կաթսա-
ներ: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր կտոր պղինձը:

563. Խանութում մի քանի լամպա կար՝ եթէ այդ
լամպաների հատը ծախէին 3 մանէթ 75 կոպէկով, բոլորի
մէջ գրաս կ'անէին 11 մանէթ 80 կոպ., իսկ եթէ ծախելու
լինէին հատը 4 մանէթով, մաքուր աշխատանք կ'ունենային
8 մանէթ 45 կոպ.: Քա՞նի լամպա կար խանութում:

564. Արհեստաւորը 10 գրվանքա պղնձից շինեց 8
հատ մոմակալ և 5 հատ կանթեղ: Ո՞րքան էր իւրաքան-
չիւր մոմակալի և կանթեղի քաշը, եթէ բոլոր մոմակալների
համար գործածեց նոյնքան լոտ պղինձ, որքան մսխալ գործ
էր ածել բոլոր կանթեղների համար:

565. Երկու տեսակ օղիից՝ շիշը 40 և 54 կոպէկանոց
7 վեդրօ խառնուրդ կազմեցին՝ շիշը 45 կոպէկանոց: Այդ
խառնուրդի համար քա՞նի վեդրօ էին վերցրել մէկ և միւս
տեսակ օղիից:

566. Երկու տեսակ ոսկի ձուլեցին իրար հետ: Մի
տեսակից վերցրին 2 գրվ. 66 յարգի, իսկ միւս տեսակից
3 գրվ. ուրիշ յարգի: Քա՞նի յարգի էր երկրորդ տեսակ
ոսկին, եթէ ձույլը ստացուեց 72 յարգի:

567. Վաճառականը ի հաշիւ իր պարտքի առաջար-
կում է ստանալ կամ 18 արշ. 12 վերշոկ մահուդ և 56
մանէթ փող և կամ 23 արշ. 8 վերշ. նոյն մահուդից և 40
մանէթ 80 կոպ. փող: Ո՞րքան էր նրա պարտքը և ի՞նչ ար-
ժէր մահուդի արշինը:

568. Կէս գիւժին թէյի ոսկէ գդալներին վճարեցին

192 մանէթ: Ո՞րքան էր կշռում մի գդալը, եթէ ոսկու
մսխալը արժէր 4 մանէթ:

569. Երկու տիկ ձէթ առան. մէկում կար 2 փութ
30 գրվ., իսկ միւսում 3 փութ 28 գրվ.: Առաջին տիկին 2
մանէթ 28 կոպ. պակաս վճարեցին երկրորդ տիկից: Ի՞նչ
արժէր ձէթի փութը:

570. Երկու հին արծաթի մատուցարան առան. մէկը
80 յարգի, իսկ միւսը 92 յարգի: Այդ երկու մատուցա-
րանը իրար հետ ձուլելով ստացան 6 գրվ. արծաթ 84
յարգի: Ո՞րքան էր ամեն մի մատուցարանի քաշը:

571. Աւազանում մտնում է 10 տակառ 20 վեդրօ
շուր: Նա երկու խողովակ ունի. մի խողովակով մի ժա-
մում աւազանի մէջ մտնում է 6 տակառ 15 վեդրօ շուր,
իսկ միւս խողովակով մի ժամում աւազանից դուրս է թափ-
ւում 4 տակառ 25 վեդրօ: Քա՞նի ժամում կըլցուի աւազանը,
եթէ բաց անեն երկու խողովակն էլ:

572. Վաճառականը ծախեց երկու կտոր մահուդ 39
մանէթ 20 կոպէկով: Առաջին կտորը 3 արշ. 4 վերշ. էր,
իսկ երկրորդ կտորը 2 արշ. 8 վերշ.: Ի՞նչքան արժէ իւ-
րաքանչիւր կտորի մի արշինը, եթէ առաջին կտորի ար-
շինը 3 անգամ թանգ է երկրորդ կտորի արշինից:

573. Ոսկերիչը ծախեց մի հատ ոսկի շղթայ և մի
հատ արծաթի ծխախոտի աման՝ 73 մանէթով: Ծխախոտի
ամանը քաշում էր 13 լոտ 1 մսխալ, իսկ շղթան 4 լոտ
2 մսխալ: Ո՞րքանով է ծախուած առանձնապէս իւրաքան-
չիւր իրը, եթէ ոսկու և արծաթի մսխալը միասին արժէր
4 մանէթ 75 կոպէկ:

574. Դերձակն առաւ առաջին անգամ 5 արշ. մա-
հուդ և 8 արշ. բրդի կտոր՝ 19 մանէթ 20 կոպէկով: Եր-
կրորդ անգամ միևնոյն գնով առաւ 7 արշ. մահուդ և 8
արշ. նոյն բրդի կտորից և վճարեց 25 մանէթ 60 կոպ.:
Ո՞րքան արժէր մահուդի և բրդի կտորի արշինը:

575. 3 չափ ցորենին և 4 չափ գարուն վճարեցին 30

մանէթ, իսկ 3 չափ ցորենին և 2 չափ գարուն 24 մանէթ: Ո՞րքան արժէր ցորենի և գարուն չեալեբարը:

576. Առաջին անգամ 4 չափ գարին և 6 չափ եգիպտացորենը ծախուեց 52 մնթ., իսկ երկրորդ անգամ նոյն գրնեբով 6 չափ գարին և 4 չափ եգիպտացորենը 58 մանէթով: Ո՞րքան արժէր գարուն և որքան եգիպտացորենի չեալեբարը:

577. Երեք աւագանուս միասին 720 տակառ 27 վեգրո ջուր կար, երկրորդում առաջինից 2 անգամ աւելի կար, իսկ երրորդում երկրորդից 3 անգամ աւելի: Ո՞րքան ջուր կար ամեն մի աւագանուս:

578. Ո՞րքան ալիւր կերթայ 8 մարդ 4 օր կերակրելու համար, եթէ նրանցից իւրաքանչիւրը օրական ուտում է 2 գրվ. 16 լոտ հաց, և եթէ 4 գրվ. ալիւրից դուրս է գալիս 5 գրվ. թխած հաց:

579. Մանրավաճառը 3 դիւթին բաժակին վճարեց 4 մանէթ 32 կոպ., տեղափոխութեան ժամանակ 4 բաժակ կոտորուեց, իսկ մնացածը ծախեց և աշխատեց 1 մանէթ 12 կոպ.: Ո՞րքանով էր ծախում իւրաքանչիւր բաժակը:

580. Մանրավաճառը առաւ 2 փութ շաքար և 3 գրվ. 16 լոտ թէյ ու վճարեց 22 մանէթ 50 կոպ.: Երկրորդ անգամ նոյն գնեբով առաւ 4 փութ շաքար և 5 գրվ. 10 լոտ թէյ և վճարեց 39 մանէթ 60 կոպ.: Ո՞րքան արժէ շաքարի փութը և թէյի գրվանքան:

581. Վաճառականը 32 արշ. արշինը 2 մանէթ 25 կոպէկանոց մահուդ ունէր: Այդ բոլոր մահուդը նա ծախեց 75 մանէթ 60 կոպէկով: Քանի տոկոս աշխատեց վաճառականը այդ մահուդի մէջ:

582. Հացթուխը մի քանի գրվ. ալիւր ունէր. նա այդ ալիւրից կամենում էր 7 դիւթին բլիթ թխել, բայց յետոյ միաքը փոխեց և թխեց 4 դիւթին հաց: Իւրաքանչիւր հացի համար 3 լոտով աւելի ալիւր էր գնում, քան մի բլիթի համար: Ո՞րքան ալիւր ունէր նա:

583. Երկու խումբ մշակներ յանձն առան մայթելու

15 օրուայ ընթացքում մի փողոց: Առաջին խումբը աշխատելով 3 օր, մայթեց բոլոր փողոցի երրորդ մասը, իսկ երկրորդ խումբը վերջացրեց գործը իւրաքանչիւր 4 օրում մայթելով 5 սաժ. 2 արշ. 4 վերշ., Ո՞րքան էր բոլոր փողոցի երկարութիւնը:

ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՎԵՐԱՆԵՐԵԱԼ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

584. Քանի ժամ է անցել օրուայ սկզբից մինչև առաւօտուայ 6 ժամը, մինչև ճաշից յետոյ 2 ժամը, մինչև գիշերուայ 11 ժամը:

585. Քանի ժամ է անցել առաւօտուայ 4 ժամից մինչև առաւօտուայ 10 ժամը, առաւօտուայ 6 ժամից մինչև կէս գիշերուայ 5 ժամը:

586. Օրուայ սկզբից անցել է 16 ժամ 30 րոպէ. այժմ ո՞ր ժամն է: Առաւօտուայ 9 ժամից անցել է 8 ժամ 15 րոպէ, 13 ժամ 45 րոպէ, 21 ժամ 45 րոպէ, 18 ժամ 35 րոպէ. այժմ ո՞ր ժամն է:

587. Ուսումնարանում դասերը սկսում են 8 ժամ 30 րոպէին և վերջանում են 2 ժամ 30 րոպէին: Ո՞րքան է դասերի տևողութիւնը:

588. Երեխան քնեց երեկոյեան 9 ժամ 40 րոպէին և զարթնեց առաւօտեան 6 ժամ 30 րոպէին: Ո՞րքան ժամանակ էր քնած երեխան:

589. Գիւղացին ճանապարհ ընկաւ դէպի՝ քաղաք առաւօտեան 6 ժամ 45 րոպէին և 7 ժամ 30 րոպէ ճանապարհ գնալուց յետոյ հասաւ քաղաք: Ո՞ր ժամին հասաւ նա քաղաք:

590. Վաճառականը խանութ գնաց առաւօտեան 8 ժամ 15 րոպէին և երեկոյեան 9 ժամ 30 րոպէին տուն վերադարձաւ: Նա քանի ժամանակ մնաց խանութում:

591. Նաւը նաւահանգիստ հասաւ երեկոյեան 4 ժամ 25

րոպէին: Նա որ ժամին է դուրս եկել նախավերջին նաւահանգստից, եթէ այդ միջանկեալ ճանապարհը անցնելու համար նաւը գործ է դրել 8 ժամ 50 րոպէ:

592. Քանի ամբողջ ամիս և օր է անցել տարուայ սկզբից մինչ սեպտեմբերի 15-ը, մինչև յունիսի 20-ը, մինչև հոկտեմբերի 26-ը, մինչև մայիսի 17-ը, մինչև մարտի 18-ը:

593. Քանի ամբողջ ամիս, օր և ժամ է անցել տարուայ սկզբից մինչև սեպտ. 26-ի կէս օրուայ 2 ժամը, մինչև մարտի 25-ի երեկոյեան 6 ժամը, մինչև նոյեմբերի 29-ի կէս գիշերուայ 6 ժամը:

594. Տարուայ սկզբից անցել է 7 ամիս 18 օր 18 ժամ, 10 ամիս 25 օր 15 ժամ, 6 ամիս 15 օր 22 ժամ. որոշել այժմեան ժամանակը:

595. Ապրիլի 5-ին Չադիկ էր: Ո՞րքան ժամանակ է անցել տարուայ սկզբից մինչև զատկական տօնը:

596. Մի մարդ ճանապարհորդութեան համար տանից դուրս եկաւ ապրիլի 24-ի երեկոյեան 7 ժամին և տուն վերադարձաւ մարտի 29-ի ճաշից յետոյ 4 ժամին: Ո՞րքան ժամանակ բացակայեց նա տանից:

597. Ամարային արձակուրդները համար աշակերտներին արձակում են մայիսի 20-ին. երբ են վերսկսում պարամունքները, եթէ ուսման տեղութիւնը 8 ամիս 30 օր է:

598. Քանի ամբողջ տարի, ամիս և օր է անցել Քրիստոսի Ծնունդից մինչև 1894 թուի յուլիսի 16-ը, մինչև 1875 թուի փետրվարի 16-ը, մինչև 1888 թուի հոկտեմբերի 23-ը:

599. Քանի ամբողջ տարի, ամիս, օր և ժամ է անցել Քրիստոսի Ծնունդից մինչև 1865 թուի օգոստոսի 15-ի առաւօտեան 6 ժամը մինչև 1858 թուի մայիսի 20-ի կէս օրից յետոյ 6 ժամը, մինչև 1840 թուի յունուարի 14-ի կէս գիշերուայ 4 ժամը:

600. 1812 թուի մարտի 16-ից անցել է 28 տարի 9 ամիս 23 օր: Որոշել թէ այժմ որ թուականի որ ամսուայ քանիսն է:

601. Մի մարդ ծնուել է 1865 թուի սեպտեմբերի 13-ին կէս օրից յետոյ ժամը 2-ին, և ապրել 18 տարի 9 ամիս 8 օր և 14 ժամ: Նա երբ վախճանուեց:

602. Նաւը ճանապարհին ֆուայ 2 տարի 6 ամիս 24 օր: Նա երբ է ճանապարհ ընկել, եթէ վերադարձել է 1895 թուի հոկտեմբերի 16-ի երեկոյեան 5 ժամին:

603. Ուսումնարանի շինութիւնը սկսեցին 1892 թուի մայիսի 17-ին և վերջացրին 1896 թուի սեպտեմբ. 20-ին: Ո՞րքան ժամանակ տևեց ուսումնարանի շինութիւնը:

604. Բանուորը ծառայեց գործատիրոջ մօտ 3 տարի 5 ամիս 12 օր 13 ժամ և հեռացաւ նրանից 1895 թ. ապր. 14-ի երկ. 6 ժամին: Նա երբ է նրա մօտ ծառայութեան մտել:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՔԱՌԱԿՈՒՄԻ ԵՒ ԽՈՐԱՆԱՐԴ ՉԱՓԵՐՈՎ

Քառակուսի մղոնը ունի $7 \times 7 = 49$ քառ. վերստ: Քառ. վերստը $500 \times 500 = 250,000$ քառ. սաժէն: Քառակուսի սաժէնը $3 \times 3 = 9$ քառ. արշինին: Քառ. արշ. $16 \times 16 = 256$ քառ. վերշ.: Քառ. սաժէնը $7 \times 7 = 49$ քառ. ոտնաչափ: Քառ. ոտն. $12 \times 12 = 144$ քառ. մատնաչափ. քառակուսի մատնաչափը $10 \times 10 = 100$ քառ. զծաչափ: Դեսեսաւինը = 2400 քառ. սաժէն:

Խորանարդ սաժէնը ունի $3 \times 3 \times 3 = 27$ խոր. արշին: Խոր. արշինը ունի $16 \times 16 \times 16 = 4096$ խոր. վերշոկ: Խոր.

սաժէնը $7 \times 7 \times 7 = 343$ խոր. ոսնաչափ: Խորանարդ ոսնաչափը $12 \times 12 \times 12 = 1728$ խոր. մատնաչափ: Խորանարդ մատնաչափը $10 \times 10 \times 10 = 1000$ խոր. գծաչափ:

605. Սենեակի երկարութիւնը 6 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 5 սաժէն: Ո՞րքան է սենեակի մակերեսը:

606. Բանջարանոցի երկարութիւնը 60 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 40 սաժէն: Քանի դեսետտին տեղ է բռնում բանջարանոցը:

607. Դասարանի երկարութիւնը 5 սաժէն է, իսկ նրա յատակի մակերեսը 980 քառ. ոսնաչափ: Ո՞րքան է նրա լայնութիւնը:

608. Տունը 56 քառ. սաժ. տեղ է բռնում. ո՞րքան է նրա երկարութիւնը, եթէ լայնութիւնը 7 սաժէն է:

609. Դաշտի տարածութիւնը 1 դեսետտին է, նրա լայնութիւնը 50 սաժէն է: Ո՞րքան է երկարութիւնը:

610. Երկու գիւղացի միասին մի հող առան, որի երկարութիւնը 40 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 20 սաժէն: Այդ հողը առնելու համար մէկը տուեց 45, իսկ միւսը 35 մանէթ: Դրանցից ամեն մէկը քանի քառակուսի սաժէն տեղ պիտի վերցնի:

611. Խճուղու երկարութիւնը 150 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 5 սաժէն: Քանի խորանարդ սաժէն խիճ կը հարկաւորուի այդ ճանապարհի համար, եթէ իւրաքանչիւր 30 քառ. սաժէնի համար հարկաւոր է 5 խոր. սաժ. խիճ:

612. Սենեակի երկարութիւնը 30 արշին է, իսկ լայնութիւնը 20 արշ.: Ո՞րքան կը նստի այդ սենեակի առաստաղի ներկելը, եթէ իւրաքանչիւր քառակուսի արշինը ներկելու համար վերցնում են 3 կոպէկ:

613. 4 սաժէն երկարութիւն և 3 սաժէն լայնութիւն ունեցող տարածութիւն քարելու համար քանի հատ քար է

հարկաւոր, եթէ իւրաքանչիւր քարի երկարութիւնը 4 ոսնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 3 ոսնաչափ:

614. 4 սաժէն երկարութիւն և 3 սաժէն լայնութիւն ունեցող յատակը ներկելը ո՞րքան կ'արժենայ, եթէ իւրաքանչիւր քառակուսի արշինը ներկելու համար վերցնում են 30 կոպէկ:

615. Մարմնամարզութեան դահլիճի երկարութիւնը 14 ոսնաչափ է, իսկ լայնութիւնը 28 ոսնաչափ: Իւրաքանչիւր 6 քառակուսի արշին տարածութեան վրայ կարելի է կանգնացնել 8 մարդ: Քանի մարդ կը տեղաւորուի դահլիճում մարմնամարզութեան ժամանակ:

616. 40 սաժէն երկարութիւն և 15 սաժէն լայնութիւն ունեցող պարտէզը ջրելու համար հարկաւոր է 20 տակառ ջուր: Ո՞րքան ջուր կը հարկաւորուի 35 սաժէն երկարութիւն և 12 սաժէն լայնութիւն ունեցող պարտէզը ջրելու համար:

617. Դասարանի երկարութիւնը 12 արշ. է, լայնութիւնը 9 արշ., իսկ բարձրութիւնը 5 արշ.: Ո՞րքան է դասարանի ծաւալը:

618. Դասարանի ծաւալը 384 խորանարդ արշին է: Ո՞րքան է սենեակի բարձրութիւնը, եթէ որ նրա երկարութիւնը 4 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 2 սաժ. և 2 արշին:

619. 3 սաժէն երկարութիւն 2 սաժէն և 1 արշին լայնութիւն և 2 սաժէն բարձրութիւն ունեցող սենեակում տեղաւորում են 9 մարդ: Քանի խորանարդ արշին օդ է ընկնում իւրաքանչիւրին:

620. Աւագանի երկարութիւնը 5 արշ. է, լայնութիւնը 2 արշ., իսկ խորութիւնը 3 արշ.: Ի՞նչքան ջուր կը տեղաւորուի այդ աւագանում, եթէ մի խորանարդ արշին տարածութիւն լցնելու համար հարկաւոր է 27 վեդրօ ջուր:

621. Տանտէրը փորել տուեց 14 արշին երկարութիւն 8 արշ. լայնութիւն և 5 արշ. խորութիւն ունեցող նկուղ.

Ի՞նչքան վճարեց նա այդ աշխատութեան համար, եթէ իւրաքանչիւր 7 խորանարդ արշինի համար վճարում էր 50 կոպէկ:

622. Փայտատան երկարութիւնը 8 սաժէն է, լայնութիւնը 2 սաժ., իսկ բարձրութիւնը 1 սաժէն: Քա՞նի խորանարդ սաժէն փայտ կը տեղաւորուի այնտեղ:

623. Քա՞նի փութ մամուլի տակ ճնշուած խոտ կարելի է տեղաւորել մի շինութեան մէջ, որի երկարութիւնը 4 սաժէն է, լայնութիւնը 3 սաժ., իսկ բարձրութիւնը 2 սաժ. և եթէ մի խորանարդ սաժ. այդպէս կապած խոտը քաշում է 35 փութ:

624. Մշակները փորեցին 3 սաժ. երկարութիւն 5 ոտնաչափ լայնութիւն և 4 ոտնաչափ խորութիւն ունեցող արխ: Ի՞նչքան ստացան նրանք իրանց աշխատութեան համար, եթէ իւրաքանչիւր 1 խորանարդ ոտնաչափի համար ստանում էին 2 կոպէկ:

625. Աղիւաներից վանդակներ դարսեցին՝ իւրաքանչիւր վանդակը 20 աղիւսից. ամեն մի աղիւսի երկարութիւնը 4 վերշոկ է, լայնութիւնը 3 վերշ. և հաստութիւնը 4 վերշ.: Քա՞նի խորանարդ վերշոկ տեղ կը բռնեն 2 այդպիսի վանդակները:

626. Գործարանի համար փայտ առան և իւրաքանչիւր 3 խորանարդ սաժէնին վճարեցին 25 մանէթ, բոլոր այդ փայտով լցրին մի քառանկիւնի բակ, որի երկարութիւնը 8 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը 5 սաժ.: Ո՞րքան փող տուին փայտին, եթէ փայտը դարսուած էր 3 սաժէն բարձրութեամբ:

627. Մի արկղ, որի երկարութիւնը 8 մատնաչափ է, լայնութիւնը 7 մատնաչափ, իսկ բարձրութիւնը 9 մատնաչափ, լցրին թէյով: Քա՞նի գրվանքա թէյ կար արկղում, եթէ մի գրվանքա թէյը բռնում է 84 խորանարդ մատնաչափ տարածութիւն:

ՀԱՍՍՐՍԿ ԵՒ ՏԱՄԵՆՈՐԴԱԿԱՆ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ

Ն ե ր ա ծ ու թ իւ ն

628. Կարդացէք հետևեալ կոտորակները. $1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 3/6, 3/8, 5/7, 5/12, 3/18$:

629. Գրեցէք թուանշաններով՝ երկու-չորրորդ, չորս-հինգերորդ, երեք-եօթերորդ, հինգ-վեցերորդ, ութ-իններորդ, եօթ-տասնումէկերորդ, չորս-տասնուհինգերորդ:

630. Քա՞նի կէս ունի մի միաւորը, քա՞նի երրորդական մասը, քա՞նի քառորդ, քա՞նի վեցերորդական և քա՞նի ութերորդական մասը:

631. Քա՞նի կէս կայ՝ 2-ի, 3-ի, 4-ի, 5-ի, և 6-ի մէջ:

632. Քա՞նի երրորդական մասը կայ՝ 2-ի, 3-ի, 4-ի, 5-ի մէջ: Քա՞նի չորրորդական մասը կայ՝ 1-ի, 2-ի, 3-ի, 4-ի մէջ: Քա՞նի հինգերորդական մասը կայ՝ 1-ի, 2-ի, 3-ի, 4-ի, 5-ի մէջ:

633. Քա՞նի չորրորդական մասը կայ՝ $1/2$ -ի, $3/2$, $7/2$ -ի մէջ: Քա՞նի ութերորդական մասը կայ՝ $1/4$ -ի, $3/4$ -ի, $6/4$ -ի, մէջ: Քա՞նի ութերորդական մասը կայ՝ $1/2$ -ի, $5/2$ -ի, $9/2$ -ի մէջ:

634. Ո՞րքան պիտի աւելացնենք՝ $3/4, 3/5, 4/8, 7/8$ -ին որ ստանանք 1:

635. Քա՞նի մասով՝ $1/4, 3/8, 4/5, 1/3, 6/7, 4/8$, պակաս է մէկից:

636. Քա՞նի ամբողջ միութիւն կայ՝ $4/2, 8/4, 8/2, 16/2, 16/8, 110/5, 96/3$:

637. Եթէ միաւորը բաժանենք՝ 10, 100 մասի, ի՞նչպէս կը կոչուեն այդ մասերը:

638. Քա՞նի տասերորդական մաս ունի՝ մի միաւորը, 2, 5, 6 միաւորները:

639. Մանէթի ձր մասն են կազմում. կոպէկը, ուղալթունը (10 կոպէկ):

640. Կարգացէք հետևեալ կոտորակները. 0,3, 0,5. 0,8. 3,5. 6,14. 3,18, 0,28:

641. Քանի տասներորդական մաս պիտի աւելացնենք 0,4. 0,7. 0,5. 0,9. 0,6. 0,3. որ ստանանք մի ամբողջ միաւոր:

642. Քանի մասով 0,3. 0,5. 0,9. 0,2. 0,7. քիչ է մի միաւորից:

643. Քանի տասներորդական մաս կայ՝ 2, 3, 5 միաւորի մէջ:

644. Քանի անգամ միաւորի տասներորդական մասը փոքր է 2, 3, 4, միաւորից:

645. Քանի հարիւրերորդական մաս ունին՝ 1, 2, 3 միաւորները: Քանի անգամ տասներորդական մասը մեծ է հարիւրերորդական մասից:

646. Մի տասներորդական մասը քանի հարիւրերորդական մաս ունի: 0,3. 0,4. 0,5 տասներորդական մասում քանի հարիւրերորդական մաս կայ:

647. Կարգացէք հետևեալ կոտորակները. 0,6. 5,7. 0,01. 0,02. 0,15. 0,17. 5,08. 4,08. 8,07. 5,85. 2,19. 4,48:

Գ Ո Ի Մ Ա Ր Ո Ի Մ Ն

1. $\frac{1}{4} + \frac{1}{4} =$	2. $\frac{3}{4} + \frac{1}{4} =$	3. $2\frac{3}{4} + 3\frac{1}{4} =$
$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} =$	$\frac{5}{6} + \frac{1}{6} =$	$4\frac{1}{6} + 5\frac{5}{6} =$
$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} =$	$\frac{4}{7} + \frac{5}{7} =$	$5\frac{3}{7} + 4\frac{4}{7} =$
$\frac{1}{5} + \frac{2}{5} =$	$\frac{5}{8} + \frac{3}{8} =$	$3\frac{4}{9} + 4\frac{4}{9} =$
$\frac{3}{7} + \frac{2}{7} =$	$\frac{7}{9} + \frac{5}{9} =$	$2\frac{2}{5} + 3\frac{4}{5} =$
$\frac{5}{9} + \frac{2}{9} =$	$\frac{3}{10} + \frac{7}{10} =$	$5\frac{5}{6} + 2\frac{1}{6} =$
$\frac{3}{10} + \frac{5}{10} =$	$\frac{7}{12} + \frac{11}{12} =$	$3\frac{3}{7} + 4\frac{4}{7} =$
$\frac{5}{12} + \frac{5}{12} =$	$\frac{8}{13} + \frac{7}{13} =$	$4\frac{4}{5} + 2\frac{3}{5} =$
		$3\frac{3}{8} + 4\frac{5}{8} =$

4. $\frac{1}{2} + \frac{5}{5} =$	5. $1\frac{3}{4} + 3\frac{1}{8} =$
$\frac{3}{5} + \frac{1}{10} =$	$3\frac{3}{6} + 4\frac{5}{13} =$
$\frac{2}{3} + \frac{1}{6} =$	$3\frac{3}{7} + 2\frac{7}{14} =$
$\frac{3}{4} + \frac{1}{3} =$	$4\frac{1}{3} + 3\frac{1}{2} =$
$\frac{2}{5} + \frac{3}{10} =$	$5\frac{1}{9} + 4\frac{5}{18} =$
$\frac{2}{3} + \frac{4}{9} =$	$4\frac{3}{8} + 5\frac{3}{16} =$
$\frac{1}{2} + \frac{3}{8} =$	$2\frac{8}{20} + 4\frac{7}{40} =$
$\frac{1}{3} + \frac{5}{12} =$	$4\frac{3}{50} + 5\frac{9}{20} =$
$\frac{1}{4} + \frac{1}{16} =$	$5\frac{3}{20} + 4\frac{3}{50} =$

6. $0,6 + 0,3 =$	7. $1,7 + 0,3 =$	8. $4,3 + 2,8 =$
$0,5 + 0,2 =$	$3,5 + 0,5 =$	$3,6 + 4,7 =$
$2,4 + 3,5 =$	$4,7 + 0,3 =$	$8,3 + 2,9 =$
$3,6 + 2,3 =$	$2,6 + 0,4 =$	$2,8 + 1,6 =$
$5,7 + 4,2 =$	$3,7 + 0,3 =$	$5,3 + 4,8 =$
$2,3 + 5,6 =$	$5,4 + 3,6 =$	$4,9 + 3,6 =$
$4,5 + 3,1 =$	$7,2 + 1,8 =$	$2,3 + 4,9 =$
$8,4 + 5,3 =$	$4,7 + 1,3 =$	$5,8 + 2,3 =$
$3,6 + 7,2 =$	$6,2 + 1,8 =$	$9,3 + 4,8 =$
$4,2 + 5,6 =$	$2,9 + 3,1 =$	$4,7 + 2,4 =$

9. $4,7 + 3,72 =$	10. $2,27 + 3,35 =$
$6,4 + 2,64 =$	$1,65 + 2,36 =$
$8,9 + 3,75 =$	$2,72 + 1,36 =$
$4,5 + 2,45 =$	$5,85 + 2,29 =$
$5,3 + 2,67 =$	$4,19 + 5,89 =$
$3,32 + 4,68 =$	$2,38 + 1,69 =$
$7,47 + 2,53 =$	$3,75 + 4,82 =$
$2,63 + 4,38 =$	$2,39 + 1,45 =$
$2,73 + 4,27 =$	$4,69 + 2,71 =$
$4,84 + 3,18 =$	$3,42 + 5,67 =$

ξ υ ζ η θ ϖ ι

11. $\frac{2}{4} - \frac{1}{4} =$ $\frac{3}{6} - \frac{2}{6} =$ $\frac{5}{7} - \frac{3}{7} =$ $\frac{5}{6} - \frac{3}{6} =$ $\frac{6}{7} - \frac{5}{7} =$ $\frac{4}{5} - \frac{3}{5} =$ $\frac{5}{8} - \frac{3}{8} =$ $\frac{7}{9} - \frac{4}{9} =$ $\frac{6}{10} - \frac{3}{10} =$

12. $\frac{3}{4} - \frac{3}{8} =$ $\frac{3}{5} - \frac{3}{10} =$ $\frac{3}{4} - \frac{3}{8} =$ $\frac{2}{3} - \frac{2}{6} =$ $\frac{1}{4} - \frac{1}{8} =$ $\frac{1}{2} - \frac{1}{8} =$ $\frac{2}{3} - \frac{1}{6} =$ $\frac{1}{3} - \frac{2}{9} =$ $\frac{1}{4} - \frac{1}{8} =$

13. $1 - \frac{1}{4} =$ $3 - \frac{1}{3} =$ $5 - \frac{3}{8} =$ $3\frac{1}{4} - 2\frac{2}{4} =$ $4\frac{2}{6} - 3\frac{3}{6} =$ $5\frac{4}{7} - 3\frac{6}{7} =$ $2\frac{5}{8} - 1\frac{7}{8} =$ $3\frac{8}{9} - 2\frac{5}{9} =$ $6\frac{4}{6} - 3\frac{5}{6} =$

14. $2\frac{1}{2} - 1\frac{1}{4} =$ $2\frac{3}{4} - 1\frac{2}{8} =$ $5\frac{3}{5} - 2\frac{3}{10} =$ $3\frac{3}{4} - 1\frac{5}{8} =$ $5\frac{5}{6} - 3\frac{5}{12} =$ $3\frac{3}{4} - 2\frac{3}{8} =$ $4\frac{2}{9} - 1\frac{2}{3} =$ $3\frac{2}{5} - 2\frac{7}{10} =$ $3\frac{1}{4} - 2\frac{3}{8} =$

15. $2\frac{1}{3} - 1\frac{5}{6} =$ $3\frac{2}{3} - 1\frac{3}{8} =$ $4\frac{2}{3} - 2\frac{5}{9} =$ $5\frac{1}{4} - 3\frac{3}{8} =$ $5\frac{3}{8} - 3\frac{1}{4} =$ $2\frac{2}{5} - 1\frac{3}{10} =$ $3\frac{2}{7} - 1\frac{3}{14} =$ $3\frac{5}{8} - 2\frac{1}{4} =$ $4\frac{1}{6} - 2\frac{1}{12} =$

16. $2,5 - 1,3 =$ $7,6 - 2,4 =$ $3,9 - 5,6 =$ $3,6 - 4,2 =$ $5,7 - 2,5 =$ $2,5 - 1,3 =$ $6,7 - 4,5 =$ $8,9 - 2,5 =$ $6,4 - 3,2 =$

17. $4,3 - 2,4 =$ $5,2 - 3,5 =$ $6,1 - 2,3 =$ $3,5 - 1,6 =$ $2,4 - 0,5 =$ $6,2 - 2,6 =$ $8,5 - 2,9 =$ $6,2 - 1,5 =$

18. $4,57 - 1,35 =$ $3,62 - 1,36 =$ $5,53 - 2,39 =$ $6,67 - 3,28 =$ $4,28 - 1,36 =$ $7,21 - 3,45 =$ $6,32 - 4,65 =$ $8,27 - 4,45 =$ $5,17 - 2,27 =$

19. $5,4 - 2,21 =$ $6,3 - 1,46 =$ $7,8 - 2,45 =$ $2,5 - 0,35 =$ $3,4 - 0,39 =$ $4,5 - 1,53 =$ $6,8 - 2,48 =$ $7,6 - 3,45 =$ $3,9 - 1,39 =$

ρ υ ρ υ ϖ υ ς η θ ϖ ι

20. $\frac{1}{2} \times 3 =$ $\frac{1}{4} \times 5 =$ $\frac{1}{3} \times 4 =$ $\frac{2}{3} \times 5 =$ $\frac{4}{5} \times 4 =$ $\frac{2}{5} \times 5 =$ $\frac{1}{8} \times 8 =$ $\frac{3}{48} \times 6 =$ $\frac{7}{8} \times 3 =$

21. $2\frac{1}{2} \times 3 =$ $3\frac{2}{3} \times 4 =$ $1\frac{2}{6} \times 5 =$ $2\frac{3}{8} \times 3 =$ $3\frac{5}{6} \times 2 =$ $1\frac{3}{8} \times 3 =$ $2\frac{4}{5} \times 4 =$ $5\frac{5}{6} \times 2 =$ $2\frac{3}{5} \times 6 =$

22. $\frac{4}{9} \times 6\frac{1}{5} =$ $\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{3} =$ $4 \times 2\frac{1}{5} =$ $5 \times 3\frac{1}{4} =$ $3 \times 1\frac{1}{2} =$ $4 \times 3\frac{3}{8} =$ $5 \times 2\frac{1}{6} =$ $2 \times 4\frac{3}{4} =$ $3 \times 2\frac{2}{3} =$

23. $2, 4 \times 5 =$ $4, 5 \times 3 =$ $7, 2 \times 6 =$ $0,35 \times 4 =$ $3,45 \times 3 =$ $5,27 \times 6 =$ $4,43 \times 4 =$ $5,21 \times 5 =$ $2,48 \times 3 =$

24. $0,5 \times 4 =$ $0,7 \times 8 =$ $2,6 \times 7 =$ $9, \times 0,5 =$ $6, \times 0,3 =$ $5, \times 0,8 =$ $2, \times 0,5 =$ $3,5 \times 6 =$ $0,9 \times 6 =$

25. $3, \times 0,43 =$ $5, \times 0,35 =$ $4, \times 0,37 =$ $6, \times 0,65 =$ $4, \times 0,72 =$ $6,3 \times 2,4 =$ $2,4 \times 3,6 =$ $5,4 \times 2,5 =$ $7,2 \times 2,3 =$

ρ υ ρ υ ζ η θ ϖ ι

26. $1 : 4 =$ $2 : 3 =$ $5 : 6 =$ $7 : 8 =$ $6 : 7 =$ $9 : 10 =$

27. $4 : 7 =$ $2 : 4 =$ $5 : 7 =$ $8 : 9 =$ $6 : 8 =$ $7 : 8 =$

28. $\frac{2}{3} : 2 =$ $\frac{3}{4} : 3 =$ $\frac{3}{6} : 4 =$ $\frac{2}{8} : 6 =$ $\frac{3}{7} : 4 =$ $\frac{5}{8} : 3 =$

29. $\frac{2}{5} : 6 =$ $\frac{3}{9} : 4 =$ $\frac{2}{7} : 3 =$ $\frac{6}{8} : 4 =$ $\frac{2}{6} : 5 =$ $\frac{3}{9} : 6 =$

30. $2\frac{1}{4} : 2 =$ $3\frac{1}{4} : 4 =$ $3\frac{2}{5} : 3 =$ $5\frac{1}{4} : 4 =$ $2\frac{3}{6} : 3 =$ $3\frac{5}{9} : 4 =$

31. $4\frac{3}{4} : 5 =$ $5\frac{2}{5} : 6 =$ $1\frac{3}{6} : 7 =$ $2\frac{5}{8} : 9 =$ $3\frac{4}{6} : 3 =$ $5\frac{2}{8} : 4 =$

32. $6,8 : 2 =$ $9,6 : 3 =$ $7,5 : 5 =$ $2,7 : 9 =$ $3,6 : 9 =$ $3,3 : 4 =$

33. $1,8 : 9 =$ $4,5 : 9 =$ $4,9 : 8 =$ $2,1 : 7 =$ $5,4 : 6 =$ $7,2 : 8 =$

34. $2,84 : 4 =$ $4,05 : 9 =$ $6,81 : 9 =$ $5,05 : 5 =$ $3,21 : 3 =$ $1,47 : 7 =$

35. $9,66 : 6 =$ $7,21 : 2 =$ $6,1 : 10 =$ $6,88 : 4 =$ $8,72 : 8 =$ $6,39 : 9 =$

36. $2,49 : 3 =$ $1,12 : 7 =$ $7,02 : 2 =$ $1,89 : 9 =$ $4,32 : 4 =$ $1,13 : 3 =$

648. Գիւղացիին առաջին շաբաթը գործածեց $\frac{3}{8}$ չետ., իսկ երկրորդ շաբաթը $\frac{4}{8}$ չետ. գարի: Ի՞նչքան գարի գործածեց նա երկու շաբաթում:

649. Վաճառականը առաջին օրը ծախեց $\frac{1}{4}$, իսկ երկրորդ օրը $\frac{3}{4}$ փուլ շաքար: Ի՞նչքան շաքար ծախեց նա երկու օրում:

650. Մրգավաճառը մէկին ծախեց $\frac{3}{6}$ գրվ., իսկ միւսին $\frac{4}{12}$ գրվ. քիշմիշ: Քանի գրվանքա քիշմիշ ծախեց նա երկուսին միասին:

651. Տանտիկինը $\frac{8}{6}$ գրվ. իւղ ունէր: Նա այդ իւղից գործածեց $\frac{4}{3}$ գրվ.: էլի ի՞նչքան իւղ մնաց նրա մօտ:

652. Ես իմ ունեցած փողի $\frac{3}{9}$ մասը ծախսեցի և ինձ մօտ էլի մնաց 36 մանէթ: Ի՞նչքան փող ունէի ևս

653. $17\frac{3}{8}$ արշ. երկարութիւն ունեցող թոկից կըտրեցին $5\frac{3}{4}$ արշ.: էլի ի՞նչքան թոկ մնաց:

654. Մանրավաճառը մէկին ծախեց $9\frac{1}{2}$ գրվ. ալիւր, իսկ միւսին $3\frac{3}{8}$ գրվ. նրանից պակաս: Ի՞նչքան ալիւր առաւ երկրորդը:

655. Տանը օրական գնում է $\frac{3}{5}$ գրվ. շաքար: Ի՞նչքան շաքար կերթայ մի շաբաթում:

656. Կալուածատէրը իւրաքանչիւր կովին օրական տալիս է $\frac{3}{8}$ փուլ խոտ: Ի՞նչքան խոտ կերթայ 5 օրում 3 կովի համար:

657. Մի ընտանիք օրական ուտում է $5\frac{3}{8}$ գրվ. հաց: Ի՞նչքան հաց կերթայ 4 օրում:

658. Բանուորները 4 օրում, ամեն օր հաւասար քանակութեամբ, գործածեցին $\frac{3}{8}$ փուլ իւղ: Օրական ռըքան իւղ են գործածում:

659. $8\frac{3}{4}$ երկարութիւն ունեցող տախտակը 3 հաւասար կտոր արին: Ո՞րքան է ամեն մի կտորի երկարութիւնը:

660. Մի գլուխ շաքարին վճարեցին $5\frac{2}{5}$ մանէթ,

իսկ միւս գլխին երկու անգամ նրանից պակաս: Ո՞րքան վճարեցին երկրորդ գլխին:

661. Առաջին օրը ես ծախսեցի $2\frac{2}{5}$ մանէթ, իսկ երկրորդ օրը՝ 3 անգամ աւելի: Ի՞նչքան փող ծախսեցի ես երկու օրում:

662. Իմ ունեցած փողի $\frac{3}{4}$ մասը 36 մանէթ է, Ընդամենը ես ի՞նչքան փող ունեմ:

663. Վաճառականը իր ունեցած բոլոր ապրանքի $\frac{4}{7}$ մասը ծախեց և իրան մօտ մնաց էլի 72 փուլ: Քանի փուլ ապրանք ունէր նա:

664. Եթէ միասին վերցնելու լինենք իմ փողիս $\frac{1}{3}$ և $\frac{5}{6}$ մասերը, դուրս կը գայ 84 մանէթ: Ընդամենը ի՞նչքան փող ունեմ ես:

665. Առաւօտեան $8\frac{3}{4}$ ժամից սկսած անցել է օրուայ $\frac{3}{9}$ մասը: Այժմ ռը ժամն է:

666. Երկուսը իրանց հօրից ընծայ ստացան $8\frac{3}{6}$ մանէթ. նրանցից մէկը 2 անգամ աւելի ստացաւ միւսից: Ի՞նչքան ստացաւ ամեն մէկը:

667. Գիւղացիին ծախեց 3 փուլ գետնախնձոր՝ փուլը $\frac{3}{5}$ մանէթով և 4 փուլ՝ փուլը $\frac{5}{10}$ մանէթով: Նա բոլորի համար ի՞նչքան փող ստացաւ:

668. Վաճառականը 3 կտոր մահուղ ունէր: Առաջին կտորը $8\frac{3}{4}$ արշին էր, երկրորդը $1\frac{2}{4}$ արշին. նրանից պակաս, իսկ երրորդը առաջին երկու կտորներէ չափ էր: Քանի արշին էր երրորդ կտորը:

669. Տանտիկինը իր ունեցած բոլոր փողի $\frac{1}{3}$ մասով միս առաւ, $\frac{4}{9}$ մասով կանանչեղէն և էլի նրա մօտ մնաց 46 կոպ.: Ի՞նչքան փող ունէր նա:

670. Տակառը երկու խողովակ ունի: Առաջին խողովակով նրանից մի ըրպէյում դուրս է թափուում $2\frac{1}{2}$, իսկ երկրորդից $1\frac{2}{3}$ վեղբօ ջուր: Ի՞նչքան ջուր դուրս կը թափուի տակառից, եթէ 8 ըրպէ բանանք երկու խողովակն էլ:

671. Երկու արկղում $3\frac{6}{8}$ փուլ թէյ կայ: Նրանցից մէկում 2 անգամ աւելի կայ միւսից: Ի՞նչքան թէյ կայ իւրաքանչիւր արկղում:

672. Մի կտոր միս քաշում էր $8\frac{1}{8}$ գրվ.: Առաջին անգամ կտրեցին նրա $\frac{2}{3}$ մասը, իսկ յետոյ $2\frac{3}{4}$ գրվանքա նրանից պակաս: Էլի քանի գրվանքա միս մնաց:

673. Երկու գիրք առան. մէկին տուին 6,4 մանէթ, իսկ միւսին 1,75 մանէթ նրանից աւելի: Ի՞նչքան տուին երկու գրքին միասին:

674. Ոսկերիչը երկու կտոր արծաթ ունի. մէկը 1,21 գրվ., իսկ միւսը 0,4 գրվանքայով նրանից պակաս: Նա ընդամենը ի՞նչքան արծաթ ունի:

675. Վաճառականը ծախեց 4,3 փուլ ալիւր և նրա մօտ մնաց ծախածից 5 անգամ աւելի: Ի՞նչքան ալիւր մնաց նրա մօտ:

676. Մանրավաճառը 3,3 գրվ. գրվանքան 10 կոպէկանոց քիշմիշը խառնեց 2,7 գրվ. գրվանքան 6 կոպէկանոց քիշմիշի հետ: Ո՞րքան արժէ խառնուրդի գրվանքան:

Մոսկովայի և Պետերբուրգի քաղաքային դպրոցներում տարեկան հարցաքննութիւնների ժամանակ վճռելու համար աշակերտներին առաջարկուած խնդիրները:

1. Արհեստաւորը 423 մանէթ 36 կոպէկի արծաթ առաւ՝ գրվանքան 20 մանէթ 16 կոպէկով և շինեց 60 բաժակ՝ իւրաքանչիւրը 7 լոտ 1 մսխալ ծանրութեան: Մընացած արծաթից նա շինեց գդալներ՝ հատը 2 լոտ 2 մսխալ ծանրութեան: Նա ի՞նչքան փող ստացաւ գդալների համար, եթէ իւրաքանչիւրը ծախեց 2 մանէթ 15 կոպէկով:

2. 128 բանուորին 21 օր կերակրելու համար հարկաւոր եղաւ 148 փուլ 16 գրվ. հաց: Ի՞նչքան հաց կը հարկաւորուի 132 բանուորի համար 32 օրում, եթէ նրանցից

իւրաքանչիւրին տան նոյնքան, որքան տուել էին առաջին խմբի բանուորին:

3. Դերձակուհին առաւ 6 թոփ չիթ՝ իւրաքանչիւրը 38 արշինանոց: Այդ չիթից նա կարեց 16 շրջագգեստ, որոնցից իւրաքանչիւրի համար գործ ածեց 10 արշ. 8 վեշ.: Մնացած չիթից քանի հատ վերնագգեստ դուրս կը գայ, եթէ ամեն մի վերնագգեստի համար հարկաւոր է 3 արշ. 12 վերշ.:

4. Վաճառականը 1 փուլ 8 գրվ. սուրճ առաւ՝ փուլը 16 մանէթ. երբոր նա այդ սուրճը բովեց, տեսաւ որ իւրաքանչիւր գրվանքայից դուրս եկաւ 80 մսխալ բոված սուրճ: Նա այդ բոլոր բոված սուրճը ծախեց և աշխատեց 10 մանէթ 40 կոպ.: Ո՞րքանով ծախեց բոված սուրճի գրվանքան:

5. Արհեստանոցը լուսաւորելու համար շաքաթական գնում է 52 մամ: Ի՞նչքան կը նստի այդ արհեստանոցը վեց շաքաթ լուսաւորելը, եթէ մոմի փուլին արժէ 22 մանէթ 40 կոպ., իսկ մի մոմը քաշում է 48 մսխալ: (Կիրակի օրերը չէին աշխատում):

6. Դերձակուհին 112 արշ. 8 վերշ. կտոր առաւ՝ արշինը 92 կոպէկով և այդ կտորներից շրջագգեստներ կարելով, ծախեց հատը 56 մանէթով: Ի՞նչքան ստացաւ նա իր աշխատութեան վարձ, եթէ իւրաքանչիւր շրջագգեստի համար գործ ածեց 37 արշ. 8 վերշ. կտոր, իսկ բոլոր շրջագգեստների զարդարանքների համար ծախեց 14 մանէթ 40 կոպ.:

7. Սառնեցին իրար հետ 3 տեսակ ցորեն. առաջին տեսակից վերցրին 1 չեա. 1 չկ. 4 գարնց, որի մի չեավերտը արժէր 7 մանէթ 68 կոպ., երկրորդ տեսակից վերցրին 4 չեա. 5 չկ. 4 գարնց, չեավերտը 7 մանէթ 4 կոպ. և 7 չեա. 6 չկ. 3 գարնց երրորդ տեսակից, որի չեավերտն արժէր 6 մանէթ 40 կոպ.: Ո՞րքան արժէր բոլոր խառնուրդը:

8. Գերձակին 6352 արշ. 12 վերջով մահուղ տուին նա այդ մահուղից կարեց 504 բաճկոն՝ իւրաքանչիւրի վրայ գործած եղով 3 արշ. 6 վերջ. մահուղ. մնացած մահուղից նա կարեց վերնագրեասներ՝ իւրաքանչիւրի համար գործած եղով 5 արշ. 12 վերջ. իւրաքանչիւր բաճկոնի համար կարելավարձ ստացաւ 1 մանէթ 17 կոպ., իսկ վերնագրեաստի համար 3 անգամ աւելի: Նա ինչքան կարելավարձ ստացաւ:

9. Գործարանում 120 բանուոր կայ. զրանցից 18 հոգուց իւրաքանչիւրը օրական ստանում էր 50 կոպ., 60 հոգուց իւրաքանչիւրը 45 կոպ., իսկ մնացածներից իւրաքանչիւրը 40 կոպ. բացի այդ գործարանը տարեկան ուրիշ ծախսեր ունի 12,000 մանէթ: Ո՞րքան է գործարանի տարեկան զուտ արդիւնքը, եթէ նրա բոլոր եկամուտը 30,000 մանէթ է, իսկ տարուայ ընթացքում միայն 300 օր են աշխատում:

10. Բանուորներին մի ամիս կերակրելու համար հարկաւոր եղաւ 1350 փուլ 10 գրվ. միս: Ամսուայ առաջին կիսին նրանց օրական տրւում էր 36 փուլ 26 գրվ. 64 մսխալ, իսկ երկրորդ կիսում այդ օրական պաշարը աւելացրին: Քանի բանուոր էր կերակրւում այդ մսով ամսուայ երկրորդ կիսում, եթէ իւրաքանչիւրի համար օրական ծախսում էր 22 կոպ., իսկ մսի գրվանքան արժէր 11 կոպ.:

11. Երկու խումբ մշակներ 42 օրուայ ընթացքում մի ճանապարհ մայթեցին: Առաջին խումբը 20 մարդ էր և նրանցից իւրաքանչիւրը օրական մայթում էր 4 սաժ. 3 ոտն. 6 մատն. տարածութիւն, իսկ երկրորդ խումբը 25 մարդ էր և նրանք 3 վերստ 30 սաժ. տարածութիւն առաջին խմբից պակաս մայթեցին: Երկրորդ խմբի իւրաքանչիւր մշակ օրական սրբան տարածութիւն էր մայթում:

12. Վաճառականը 16 արկղ թէյ առաւ, որոնցից իւրաքանչիւրում կար 4 փուլ 25 գրվ. և վճարեց 3392 մանէթ, 418 փուլ էլ շաքար առաւ, որին վճարեց 2939

մանէթ: Նա թէյի գրվանքան ծախեց 2 մանէթով: Ինչքանով ծախեց շաքարի գրվանքան, եթէ առած բոլոր ապրանքի մէջ աշխատեց 2259 մանէթ 20 կոպ., իսկ ապրանքի իւրաքանչիւր փուլը տեղափոխելու ժամանակ ծախս արաւ 35 կոպ.:

13. 15 տոպրակում 105 փուլ 7 գրվ. 60 մսխալ ալիւր կար: Առաջին տոպրակից իւրաքանչիւրում կար 7 փուլ 18 գրվ. 36 մսխալ. ինչքան ալիւր կար մնացած տոպրակներից իւրաքանչիւրում, եթէ նրանց քաշը հաւասար է:

14. Նանութպանը 12 տոպրակ ալիւր առաւ, որոնցից իւրաքանչիւրը քաշում էր 4 փուլ 20 գրվ. և փթին վրձարեց 2 մանէթ 80 կոպ.: Ալիւրը մինչև խանութ հասցնելը իւրաքանչիւր տոպրակի համար ծախս արաւ 1 մանէթ 20 կոպ.: Այդ ալիւրից 8 փուլը փշացաւ և չծախուեց: Ինչքանով պիտի ծախի մնացած ալիւրի փուլը, որ ոչ փոստ անի և ոչ էլ աշխատի:

15. Մի քանի արկղում, իւրաքանչիւրում հաւասար քանակութեամբ և նոյն տեսակի, 84 փուլ 33 գրվ. թէյ կայ՝ փուլը 144 մանթանոց: Եթէ իւրաքանչիւր արկղում աւելացնենք 13 գրվ., այն ժամանակ բոլոր արկղների թէյը կըքաշի 97 փուլ 20 գրվ.: Ո՞րքան արժէ իւրաքանչիւր և բոլոր արկղների թէյը միասին:

16. Գիւղացին 475 փուլ խոտ ժողովեց. դրա համար նա ծախեց 11 մանէթ 25 կոպ.: Մինչև այդ խոտը շուկայ հասցնելը 5 անգամ պակաս ծախս արաւ, քան ինչ որ արել էր ժողովելու համար. բացի այդ, իր վրայ էլ ծախեց 1 մանէթ 85 կոպ.: Նա խոտի փուլը ծախեց 23 կոպէկով. պէտք է իմանանք թէ սրբան զուտ արդիւնք ստացաւ:

17. Պղնձգործը ինքնատեռներ շինելու համար գործածեց 24 փուլ պղինձ՝ փուլը 13 մանէթ 40 կոպէկանոց: Այդ պղնձից նա շինեց. ա) 15 ինքնատեռ, որոնցից իւրաքանչիւրը նա ծախեց 11 մանէթ 25 կոպէկով, բ) 8 ինք-

նաեռ, որոնցից իւրաքանչիւրը ծախեց 14 մանէթ 90 կոպ.
 4) 5 ինքնաեռ, որոնցից իւրաքանչիւրը ծախեց 12 մանէթ
 48 կոպէկով: Ինքնաեռները շինելու ժամանակ նա փշա-
 ցրեց 5 մանէթ 51 կոպէկի պղինձ: Պէտք է իմանանք՝ բո-
 լոր ինքնաեռները ծախելուց յետոյ պղնձգործին ի՞նչքան
 զուտ արդիւնք մնաց իր աշխատանքի համար:

18. Կազմարարը 20 օգմայ թուղթ առաւ՝ օգման 3
 մանէթով: Այդ բոլոր թղթի չորրորդ մասից նա շինեց 6
 թերթանոց տետրակներ, իսկ մնացածից 10 թերթանոց: Բո-
 լոր տետրերի կազմի թղթի համար նա ծախսեց 18 մանէթ:
 Նա ի՞նչքան ստացաւ իր աշխատութեան համար, եթէ 6
 թերթանոց տետրակի հատը ծախում էր 10 կոպէկով, իսկ
 10 թերթանոցի հատը 15 կոպէկով:

19. Իւրաքանչիւր աշակերտին 3 շաբթուայ համար
 տրւում է 2 դաստայ 15 թերթ թուղթ, 3 մատիտ և 15
 գրչածայր: Ի՞նչքան փող կը ծախսուի 84 շաբթուայ հա-
 մար, եթէ բոլոր աշակերտների թիւը 120 է և թղթի օգ-
 ման արժէ 1 մանէթ 60 կոպ., մատիտի գրօսը (12 դիւ-
 ժինը) 2 մանէթ 88 կոպ. և հարիւր գրիչը 20 կոպ.:

20. Վաճառականը մի կալուածատէրից առաւ 24 չետ.
 6 չկ. գարի և 13 չետ. 2 չկ. ցորեն և վճարեց 255 մա-
 նէթ 90 կոպ., միւս կալուածատէրից նա միևնոյն գնով
 առաւ 24 չետ. 6 չկ. գարի և 9 չետ. 6 չկ. ցորեն և վճ-
 արեց 222 մանէթ 30 կոպ.: Նա սրբանով առաւ ցորենի
 և սրբանով գարու չետովերտը:

21. Վաճառականը 5 տոպրակ բրինձ առաւ՝ իւրաքան-
 չիւրը 5 փութ 10 գրվ.: Նա այդ բրինձը բաժանեց տե-
 սակների և ծախեց 10 փութ 20 գրվ. գրվանքան 8 կոպէ-
 կով, 11 փութ 10 գրվ. գրվանքան 17 կոպէկով, իսկ մը-
 նացածը՝ գրվանքան 18 կոպէկով, և այդպէս ծախելով, իւ-
 րաքանչիւր գրվանքում աշխատեց 2 կոպէկ: Նա ի՞նչ էր
 սուել իւրաքանչիւր տոպրակ բրնձին:

22. Վաճառականը երկու տեսակ մահուդ առաւ. առա-

ջին տեսակից 29 արշ. 13 վերշ, 186 մանէթ 3 կոպէկով,
 երկրորդ տեսակից 47 արշ. 6 վերշ. և երկրորդ տեսակի
 մի արշինին 1 մանէթ 60 կոպ. պակաս վճարեց առաջին
 տեսակի մի արշինից: Նա սրբան վճարեց բոլոր մահուդին:

23. Ոսկերիչին պատուէր տուին շինելու 3 հատ ո-
 սկի շղթայ. առաջինը 4 լոտ 2 մսխ. ծանրութեան, երկ-
 րորդը 4 լոտ, իսկ երրորդը 3 լոտ: Առաջին շղթան ար-
 ժէր 60 մանէթ 35 կոպ., երկրորդը 54 մանէթ 95 կոպ.:
 Ո՞րքան արժէր երրորդ շղթան, եթէ ոսկու մսխալը արժէր
 3 մանէթ 85 կոպ., իսկ բոլոր շղթաների համար ձեռնա-
 մուզը տուին 28 մանէթ 5 կոպ.:

24. Վաճառականը մի կալուածատէրից առաւ 185
 չետ. 5 չկ. գարի և 99 չետ. 3 չկ. ցորեն ու վճարեց
 1927 մանէթ 20 կոպ., իսկ երկրորդ կալուածատէրից ա-
 ռաւ էլի նոյն քանակութեամբ գարի և 73 չետ. 1 չկ. ցորեն
 և վճարեց 1673 մանէթ 10 կոպ.: Նա ի՞նչքանով էր ա-
 ուել գարու և ի՞նչքանով ցորենի չետովերտը:

25. Գործարանում սահմանուած էր տալու իւրաքան-
 չիւր բանուորուհուն օրեկան 2 գրվ. 16 լոտ հաց և 1 գրվ.
 8 լոտ 2 մսխալ միս: Հացի փութը արժէր 75 կոպ., իսկ
 մսի գրվանքան 7 կոպ.: 240 բանուորուհի իրենց հասա-
 նելիք պաշարի փոխարէն կամեցան փող ստանալ: Ո՞րքան
 պիտի տալ նրանց 15 օրուայ համար:

26. Վաճառականը գրվանքան 15 կոպէկի հաշուով
 417 մանէթ 60 կոպէկի ճանճուր առաւ: Այդ ճանճուրից 8
 արկղը, որոնցից իւրաքանչիւրը քաշում էր 43 գրվ. 16
 լոտ, ծախեց՝ գրվանքան 27 կոպէկով: Մնացած ճանճուրը
 աւելի պակաս գնով տուեց և բոլորի մէջ աշխատեց 163
 մանէթ 56 կոպ.: Ի՞նչքանով ծախեց նա մնացած ճանճու-
 րի գրվանքան:

27. Օղի քաշելու համար առան 22968 չտ. 6 չկ.
 ցորեն, որի չետովերտը քաշում էր 8 փութ: Այդ բոլոր
 ցորենից օղի քաշեցին և ստացան իւրաքանչիւր 625 գրը-

վանքա ցորենից 4 վեդրօ օղի: Քանի սայլով տեղափոխեցին այդ օղին, եթէ իւրաքանչիւր վեդրօի համար ճանապարհածախս տուին 9 կոպէկ և իւրաքանչիւր սայլապանի քրէհը ընկաւ 4 մանէթ 41 կոպէկ:

28. Արհեստանոցում 242 փութ 36 գրվ. բրնձի իրեր պատրաստեցին և այդ բոլորի եօթներորդ մասը ծախեցին փութը 127 մանէթ 20 կոպէկով: Ո՞րքան փող ստացան ծախած իրերի համար:

29. Կալուածատէրը 322 դեսետին տեղ ցորեն ցանեց, իւրաքանչիւր դեսետինում 8 փութ: Նա ցանածից 6 անգամ աւելի ստացաւ: Մերմի փութը արժէր 55 կոպ., իսկ վարը և այլ ծախսերի համար նա ծախսեց 3910 մանէթ: Նա 2516 փութ սերմացու պահեց, իսկ մնացած ցորենը ծախեց և բոլորի մէջ աշխատեց 1272 մանէթ 60 կոպ. ինչքանով է ծախել, նա ցորենի փութը:

30. Երկու կտոր զանազան տեսակի մահուղը միասին արժէ 170 մանէթ: Առաջին կտորը 35 արշին է, իսկ երկրորդը 7 արշ. 8 վերշ. նրանից պակաս: Առաջին կտորի մի արշինը երկու մանէթով աւելի արժէ երկրորդ կտորի մի արշինից: Ո՞րքան արժէ իւրաքանչիւր կտորի մի արշինը:

31. Երկաթ ծախողը 726 փութ. 15 գրվ. 43 մախ. երկաթի թիթեղներ և ձողեր ունէր. 258 փութ 26 գրվ. 14 մախալ երկաթի թիթեղներ տարան և նրա տեղը բերին 300 փութ 18 գրվ. 76 մախ. երկաթի ձողեր: Այնուհետև բոլոր երկաթը դուրս տարան 3 օրուայ ընթացքում՝ իւրաքանչիւր օր հաւասար քանակութեամբ: Օրական քանի փութ երկաթ էին տանում:

32. Մի վերարկուի համար գնում է 3 արշ. 12 վերշ. արշինը 6 մանէթ 40 կոպէկանոց դրաց, երկու գրվանքայ՝ գրվանքան 55 կոպէկանոց բամբակ, 6 մանէթ 80 կոպէկի աստառ և 4 մանէթ 45 կոպէկ էլ կարելավարձ: Ինչքանով պիտի ծախուի այդպիսի 78 վերարկուն, որ բոլորի մէջ կարելի լինի աշխատել 976 մանէթ:

33. Պղնձգործը 8 փութ 11 գրվ. 2 լոտ պղինձ ունէր, որից նա շինեց 7 հատ կաթսայ՝ իւրաքանչիւրը 12 գրվ. 16 լոտ ծանրութեան, 8 հատ լամպա՝ իւրաքանչիւրը 5 գրվ. 11 լոտ. և 9 հատ ինքնաեռ: Ո՞րքան արժէ մի ինքնաեռը, եթէ պղնձի գրվանքան արժէ 64 կոպ.:

34. Վաճառականը չորս մարդուց ցորեն առաւ: Առաջին երկուսից իւրաքանչիւրից 7 չտ. 3 չկ. 2 գարնց, իսկ մնացած ամեն մէկից 7 չտ. 3 չկ. 4 գարնց: Այդ ցորենի մի մասը ծախեց 16 հոգու, որոնցից իւրաքանչիւրը առաւ 6 չկ. 6 գարնց, իսկ մնացածը անեց 37 տոպրակի մէջ հաւասար քանակութեամբ: Ինչքան անեց ամեն մի տոպրակում:

35. Երկու նաւթով լիքը տակառ քաշում է 87 փութ 4 գրվ. և դրանց վճարեցին 96 մանէթ 70 կոպ.: Այդ նաւթը ծախել են և մէջը աշխատեցին 32 մանէթ 10 կոպ.: Ինչքանով էին ծախել նաւթի գրվանքան, եթէ դատարկ տակառը քաշում է 3 փութ 12 գրվ.:

36. Երկու արհեստաւոր ժապաւէն գործեցին և այն ծախեցին միևնոյն գնով ու բոլորի համար ստացան 178 մանէթ 56 կոպ.: Այդ փողից ինչքան պիտի վերցնի նրանցից իւրաքանչիւրը, եթէ առաջինը գործել էր 107 արշ. 14 վերշուկ, իսկ երկրորդը 171 արշ. 2 վերշուկ ժապաւէն:

37. Տվէր բաղաբում գործարան ունեցող մի պարոն կամենում էր 2500 փութ բարածուխ գնել: Ժողոված տեղեկութիւններից նա իմացաւ, որ քարածուխի փութը Պետերբուրգում արժէ 13 կոպ., իսկ Մոսկուայում 19 կոպ.: Երկաթուղին ամեն մի 100 փութ սպրանք տեղափոխելու համար իւրաքանչիւր վերստին վերցնում է 2 կոպէկ: Պետերբուրգից մինչև Մոսկուայ 604 վերստ է, իսկ Տվէրից մինչև Պետերբուրգ 292 վերստ աւելի է, քան Մոսկուայից մինչև Պետերբուրգ: Ո՞րտեղից աւելի ձեռնառու էր քարածուխ առնելը և ինչքանով:

38. Գիւղացին 2 ձի էր բանացնում և իւրաքանչիւ-

ըին օրական տալիս էր 25 գրվ. խոտ և 3 գարնց գարի: Երկու փուլ խոտը առնում էր 72 կոպէկով, իսկ մի չեովերիկ գարին 80 կոպէկով: Նա 8 շաբաթ բանեց և երեք անգամ աւելի փող ստացաւ, քան ինչ որ ծախսել էր ձիերին կերակրելու համար: Նա ինչքան փող աշխատեց:

39. Ոսկերիչը 126 հատ միկնոյն քաշի գգալներ շինեց որոնց համար գործածեց 2 գրվ. 32 մսխ. 42 դօլիա՝ մըսխալը 4 մանէթ 80 կոպէկանոց ոսկի: Բոլոր գգալները ծախեց 598 մանէթ 50 կոպ. աւելի, քան ինչքան արժէր ոսկին: Ինչքանով էր ծախել նա ամեն մի գգալը:

40. Վաճառականը 432 հատ մոմակալ առաւ՝ իւրաքանչիւր 72 հատին 864 մանէթ վճարելով: Նա իւրաքանչիւր 48 հատը ծախեց 768 մանէթով: Ինչքան աշխատեց նա ամեն մի մոմակալից:

41. Կապալառուն յանձն առաւ 39 օրուայ ընթացքում 124 վերստ 360 սափ. 6 ոտն. ճանապարհ կարգի բերելու: 17 օր՝ օրական կարգի էր բերում 2 վերստ 173 սափ. 6 ոտն. տարածութիւն: Մնացած օրերին օրական նա ինչքան տարածութիւն պիտի շինի, որ ժամանակին կարողանայ վերջացնել բոլոր գործը:

42. Մի օրիորդ բարձի երես էր կարում. դրա համար նա վերցրեց $\frac{3}{4}$ արշ. կանվայ՝ արշինը 64 կոպէկանոց, 5 շուլօ քբերշումի թել՝ շուլօն 39 կոպէկանոց, 3 լոտ 2 մսխ. ոսկեթել՝ մսխալը 12 կոպէկանոց և 69 կոպէկի դայթան: Բացի այս, բարձի համար հարկաւոր կը լինի փնջեր, որոնք բոլոր նիւթերի կէս արժողութիւնը ունեն: Օրիորդին ինչքան կարելավարձ կը մնայ, եթէ այդ բարձի երեսը ծախի 10 մանէթ 50 կոպէկով:

43. Վաճառականը 625 մանէթով 2 տակառ ձէթ առաւ. իւրաքանչիւր տակառը ձէթի հետ քաշում էր 19 փուլ, իսկ երկու դատարկ տակառը միասին քաշում էին 1 փուլ 14 գրվ. 16 լոտ: Այդ բոլոր ձէթը նա դատարկեց

շիշերի մէջ՝ իւրաքանչիւրում 48 մսխալ ածելով: Բոլոր ձէթը ծախեց և աշխատեց 312 մանէթ 92 կոպ.: Ինչքանով է ծախել նա ամեն մի շիշ ձէթը:

44. Մի մարդ առաւ 32 արշ. շալ կտոր և 38 արշին մահուդ և վճարեց 74 մանէթ 60 կոպ., երկրորդ անգամ նա միկնոյն գնով առաւ 32 արշ. նոյն շալ կտորից և 30 արշ. նոյն մահուդից և վճարեց 62 մանէթ 60 կոպ.: Ինչքան արժէր մի արշին շալ կտորը և ինչքան մի արշին մահուդը:

45. Վաճառականը առաւ 24 տոպրակ ալիւր, որոնցից իւրաքանչիւրում կար 4 փուլ 20 գրվ. և ամեն մի փլթին վճարեց 1 մանէթ 50 կոպ., իւրաքանչիւր տոպրակի համար ճանապարհածախս գնաց 75 կոպէկ: Այդ ալիւրից 8 փուլը փչացաւ և չծախուեց: Մնացած ալիւրի փուլը նա ինչքանով պիտի ծախի, որ 35 մանէթ մաքուր աշխատանք ունենայ:

46. Երկրագործը իր վար ու ցանքսից ստացաւ 432 չետ. գարի և 144 չետ. ցորեն: Գարու չեովերաւը նա ծախեց 3 մանէթով, իսկ ցորենինը 12 մանէթով և հաշուեց որ իւրաքանչիւր դեսեատին հողը նրան արդիւնք է տուել 56 մանէթ: Նա իւրաքանչիւր դեսեատինից սրբան չեովերա գարի է ստացել, եթէ գարու ցանքսը 2 անգամ աւելի տարածութիւն էր բռնում, ցորենի ցանքսից:

47. Վաճառականը մի քանի արկղ թէյ առաւ, որոնցից իւրաքանչիւրում կար 2 փուլ 36 գրվ. և ամեն մի արկղին վճարեց 200 մանէթ: Բոլոր թէյից մանր կապոյններ շինեց՝ իւրաքանչիւրը 12 մսխալ, և ամեն մի կապոյցը ծախեց 25 կոպէկով: Բոլոր թէյը ծախեց և աշխատեց 160 մանէթ: Ինչքան թէյ էր առել նա:

48. Բանուորը իր գործած իւրաքանչիւր արշին քաթանի համար ստանում էր 8 կոպէկ. նա երեք ամսուայ ընթացքում վաստակեց 34 մանէթ 32 կոպ., մի ամիս նա

բանեց 24 օր, միւս ամսին 22 օր, իսկ երրորդին՝ 20 օր: Ամեն մի ամսում նա քանի արշին քաթան էր գործել:

49. Դերձակն ունէր 69 արշ. մահուդ և 25 արշ. 14 վերջոկ նրանից պակաս դրապ: Բոլոր մահուդից նա պատրաստեց 12 շրջագեեստ, իսկ դրապից մի քանի հատ վերարկու: Իւրաքանչիւր վերարկուի համար երկու անգամ պակաս կտոր էր գնում իւրաքանչիւր շրջագեեստից: Նա քանի վերարկու է կարել:

50. Կապալառուն 30 մարդ կերակրելու համար 48 մանէթի ալիւր առաւ՝ իւրաքանչիւր տոպրակին 3 մանէթ 20 կոպէկ վճարելով և ամեն մի տոպրակի քաշն էր 4 փութ 20 գրվ.: Քանի շաբաթ և օր կը բաւականանայ այդ ալիւրը, եթէ իւրաքանչիւր մարդ օրական ուտում է 1 գրվ. 21 լոտ 1 մսխալ:

51. Մի ընտանիքում, որտեղ կան հայր մայր և մի քանի որդի, շաբաթական ուտում է 1 փութ 9 գրվ. հաց: Հայրը օրական ուտում է 1 գրվ. 48 մսխ., մայրը 1 գրվ. իսկ իւրաքանչիւր որդին 1 գրվ. 12 մսխալ: Քանի որդի կայ այդ ընտանիքում:

52. Ի՞նչ կը նստի երկու սենեակի յատակի ներկելը, եթէ մէկի երկարութիւնն է 12 արշին, լայնութիւնը 9 արշ. 8 վերջ., իսկ միւսի երկարութիւնը 5 սաժէն է և լայնութիւնը 3 սաժ., և եթէ ներկի և աշխատութեան վարձ իւրաքանչիւր քառակուսի սաժէնի համար վերցնում են 1 մանէթ 80 կոպ.:

53. Տան փողոցի կողմի պատը ունի $12\frac{2}{3}$ սաժ. երկարութիւն և մինչև տանիքը 7 սաժ. 1 արշ. բարձրութիւն: Տունն այդ կողմից ունի 15 պատուհան և երկու դուռը: Ամեն մի պատուհանի բարձրութիւնն է $2\frac{1}{2}$ արշ., իսկ լայնութիւնը 2 արշ., դռները միասին բռնում են 4 քառ. սաժ. տարածութիւն: Ի՞նչ կը նստի այդ պատի սուաղելը, եթէ մի քառակուսի սաժէնի համար վերցնում են 4 մանէթ 50 կոպ.:

55. Քանի հատ աղիւս կը հարկաւորուի 14 սաժ. երկարութիւն 5 սաժ. բարձրութիւն և 12 վերջոկ հաստութիւն ունեցող պատի համար, եթէ իւրաքանչիւր աղիւս ունի 7 վերջ. երկարութիւն, 4 վերջոկ լայնութիւն և 2 վերջ. հաստութիւն:

56. Վաճառականը առաւ միւսնոյն տեսակի 3 արկղ թէյ և վճարեց 594 մանէթ. մի արկղում կար 2 փութ 30 գրվ. թէյ, միւսում 2 անգամ աւելի, երրորդում 5 անգամ պակաս, քան ինչքան կար երկու առաջին արկղում միասին: Տեղափոխութեան ժամանակ 1 փութ 16 գրվ. թէյ թաց եղաւ և չծախուեց: Մնացած թէյը ծախելով, նա աշխատեց 18 մանէթ: Ի՞նչքանով ծախեց նա թէյի գրվանքան:

57. Երկու կողմից թեք տանիքի երկարութիւնը 5 սաժ. 2 արշ. է, իսկ իւրաքանչիւր թեք կողմի լայնութիւնը 2 սաժէն է: Այդ տանիքը ծածկուած էր $\frac{1}{2}$ արշին հաստութեամբ ձիւնի շերտով, որի խորանորդ արշինը քաշում է 4 փութ: Ո՞րքան է տանիքը ծածկող ձիւնի ծանրութիւնը:

58. Սենեակի երկարութիւնը 12 արշ. է, լայնութիւնը 9 արշ., իսկ բարձրութիւնը 5 արշ.: Իմանալ թէ 7 քառ. արշ. մակերևոյթ ունեցող քանի կտոր պատտառ է հարկաւոր այդ սենեակի պատերին կպցնելու համար, եթէ նա ունի 5 լուսամուկ՝ իւրաքանչիւրը 3 արշ. բարձրութեամբ և 2 արշին լայնութեամբ, ու մի դուռը՝ 4 արշ. բարձրութեամբ և 3 արշ. լայնութեամբ, և քանի աշակերտ կարելի է տեղաւորել այդ սենեակում, եթէ իւրաքանչիւրի համար պահանջում է $\frac{1}{2}$ խոր. սաժէն օդ:

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ՀԱԶԱՐԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ
Գ ՈՒՄ ԱՐ ՈՒՄ Ն.

1. 100+100=	2. 700+200=	3. 200+40=	4. 50+300=
300+100=	400+300=	500+60=	50+600=
400+300=	500+200=	300+40=	90+400=
500+200=	800+100=	200+30=	40+700=
400+300=	700+200=	400+40=	80+800=
300+200=	400+500=	300+60=	40+500=
600+300=	500+400=	400+70=	20+200=
200+400=	400+300=	500+80=	80+400=
500+300=	900+100=	400+90=	70+600=
400+300=	300+500=	300+70=	90+800=
700+200=	600+300=	500+50=	40+700=
900+100=	300+700=	400+90=	80+300=
700+200=	400+600=	600+50=	90+500=
200+500=	700+200=	800+70=	60+700=
400+600=	500+300=	900+40=	40+200=
-
5. 230+100=	6. 400+350=	7. 220+50=	8. 170+30=
250+200=	200+625=	370+20=	230+70=
340+300=	600+175=	450+40=	350+50=
280+300=	800+135=	540+50=	340+60=
450+200=	600+185=	230+50=	470+30=
290+500=	800+145=	220+70=	560+40=
240+700=	700+287=	440+30=	620+80=
310+400=	200+185=	250+40=	750+50=
590+200=	300+315=	550+30=	830+70=
450+300=	400+318=	240+40=	720+80=
230+600=	700+275=	270+20=	630+70=
750+200=	300+345=	240+20=	520+80=
640+300=	500+263=	350+40=	+530+70=
-
9. 60+240=	30+470=	10. 160+140=	330+170=
70+230=	40+560=	560+240=	460+340=
80+520=	50+350=	120+280=	530+270=
40+660=	80+720=	360+240=	430+370=
50+850=	90+810=	630+270=	560+340=
40+360=	80+620=	540+360=	420+480=

11. 120+280=	370+430=	12. 290+220=	670+340=
130+170=	680+120=	470+240=	820+190=
150+350=	380+620=	380+230=	370+540=
270+230=	460+340=	390+250=	640+280=
420+180=	540+460=	360+560=	450+360=
540+260=	480+220=	480+530=	270+520=
-
13.	14.	15.	16.
370+450=	240+370=	460+385=	381+297=
480+340=	340+470=	370+265=	245+383=
250+270=	570+240=	380+175=	167+252=
690+230=	360+470=	560+285=	373+262=
460+450=	480+340=	390+265=	481+356=
480+370=	590+230=	480+365=	385+234=
520+380=	470+340=	450+485=	472+265=
440+390=	580+350=	270+496=	236+582=
360+480=	430+280=	280+452=	295+323=
490+240=	560+270=	290+279=	484+365=
530+390=	490+320=	490+348=	456+292=
270+460=	350+480=	540+385=	487+232=
-
17.	18.	19.	20.
245+352=	175+265=	183+237=	147+326=
365+283=	236+344=	654+166=	138+254=
487+252=	186+534=	375+245=	235+139=
534+345=	257+453=	482+238=	128+154=
342+282=	347+275=	365+375=	239+226=
443+356=	448+162=	476+334=	227+169=
286+432=	497+243=	482+378=	279+117=
273+543=	546+174=	546+264=	236+157=
462+384=	586+234=	583+347=	168+237=
546+363=	489+261=	348+262=	273+318=
446+482=	367+373=	265+345=	364+427=
538+241=	349+441=	372+548=	482+218=

21. 437+345= 22.367+633= 23.474+326= 24.225+289=
 249+263= 435+565= 284+216= 237+238=
 495+282= 642+258= 392+408= 349+228=
 232+356= 389+311= 472+328= 257+264=
 395+465= 467+533= 262+338= 278+269=
 471+387= 349+551= 342+158= 349+279=
 485+267= 386+514= 287+313= 375+236=
 243+359= 547+353= 472+328= 367+247=
 342+456= 368+432= 432+267= 356+372=
 565+378= 468+232= 347+253= 375+239=
 369+476= 564+336= 473+237= 652+297=
 546+384= 283+427= 542+358= 484+346=

ζ υ τ θ ρ υ τ

25.500-400= 26.800-300= 27.240-40= 28.450-200=
 300-100= 900-200= 560-60= 240-100=
 400-200= 800-500= 680-80= 380-200=
 200-100= 600-300= 370-70= 340-100=
 600-300= 500-200= 360-60= 650-300=
 800-500= 900-700= 280-80= 480-200=
 500-200= 300-200= 370-70= 460-300=
 700-400= 700-500= 260-60= 320-200=
 700-200= 600-500= 570-70= 540-440=
 800-500= 300-100= 840-40= 350-100=
 900-400= 900-800= 930-30= 760-500=
 800-600= 1000-800= 970-70= 840-600=

29.560-400= 30.260-30= 31.420-120= 32.340-120=
 960-500= 470-50= 570-370= 470-160=
 840-600= 690-70= 640-240= 480-250=
 720-400= 480-50= 760-460= 360-140=
 780-200= 360-40= 830-230= 590-270=
 860-400= 290-70= 980-480= 680-360=
 670-600= 360-50= 340-140= 760-450=
 380-200= 290-40= 560-260= 960-630=
 790-600= 390-80= 390-290= 850-240=
 950-800= 430-20= 420-220= 780-350=
 840-700= 370-30= 780-280= 570-250=
 690-600= 560-40= 590-390= 690-360=

33. 580-350= 34. 300-20= 35. 300-140= 36. 210-40=
 390-240= 400-50= 200-150= 340-70=
 650-340= 400-70= 400-260= 460-80=
 790-570= 300-60= 700-350= 570-80=
 480-320= 500-70= 800-470= 480-90=
 690-440= 600-30= 900-580= 350-60=
 560-250= 500-50= 400-270= 230-80=
 340-120= 800-60= 500-360= 340-70=
 670-450= 600-90= 600-420= 430-50=
 640-330= 700-80= 800-540= 280-90=
 770-430= 900-40= 900-460= 250-80=
 680-220= 300-70= 700-540= 270-90=

37. 340-60= 38. 230-80= 39. 340-90= 40. 220-80=
 280-90= 240-60= 360-80= 350-70=
 530-50= 260-70= 340-50= 260-90=
 360-70= 370-80= 370-90= 320-40=
 240-60= 340-60= 420-40= 350-70=
 170-80= 350-70= 460-70= 230-60=
 250-50= 420-90= 470-90= 330-80=
 340-90= 430-80= 480-90= 420-70=
 370-80= 440-60= 630-50= 440-80=
 420-70= 520-70= 710-40= 350-90=
 430-80= 560-80= 820-60= 340-80=
 450-90= 620-60= 860-70= 270-90=
 41. 215-30= 42. 145-70= 43. 147-80= 44. 240-135=
 218-50= 258-60= 237-70= 450-225=
 625-60= 225-80= 275-80= 260-144=
 236-80= 223-60= 228-50= 380-245=
 545-50= 345-70= 285-90= 470-343=
 275-80= 238-50= 345-60= 580-273=
 726-50= 320-80= 257-70= 480-364=
 323-40= 340-70= 332-60= 540-236=
 426-70= 360-90= 265-80= 340-124=
 332-60= 236-40= 125-70= 470-234=
 425-45= 245-60= 275-90= 540-323=

45.	46.	47.	48.
390—176—	270—188—	548—326—	268—145—
480—254—	360—275—	649—242—	475—263—
360—254—	220—134—	568—236—	369—145—
770—345—	340—145—	782—432—	595—384—
760—456—	450—257—	658—326—	678—262—
840—526—	340—156—	436—129—	686—372—
880—436—	520—236—	548—227—	549—234—
790—544—	870—387—	498—345—	946—523—
680—352—	560—175—	449—225—	985—462—
690—248—	470—282—	294—163—	864—531—
560—224—	580—386—	945—732—	783—462—
480—345—	690—294—	676—434—	856—434—
760—237—	480—285—	583—296—	697—264—
49.	50.	51.	52.
425—246—	410—150—	786—495—	782—394—
523—356—	341—286—	724—275—	342—148—
432—136—	456—238—	846—567—	482—294—
242—138—	663—338—	972—592—	541—156—
572—386—	275—186—	561—592—	672—386—
482—298—	454—368—	627—185—	725—436—
522—248—	576—396—	639—382—	632—245—
528—249—	492—248—	451—272—	452—268—
536—256—	524—348—	363—174—	561—875—
625—348—	478—199—	576—219—	661—339—
53.	54.	55.	56.
759—328—	702—340—	356—148—	723—435—
405—287—	604—360—	762—378—	950—562—
608—459—	309—436—	726—472—	435—338—
327—259—	708—384—	783—595—	364—170—
815—734—	504—247—	642—356—	645—256—
834—249—	997—672—	317—236—	524—386—
632—458—	409—254—	521—239—	918—546—
776—486—	806—358—	518—356—	716—258—
841—354—	504—276—	622—445—	822—386—
742—463—	905—389—	734—367—	431—254—

F U 2 U U 9 U S 4 0 1 U 6

57.	100×2—	58.	60×2—	59.	7×40—	60.	120×5—
	100×3—		80×3—		8×50—		130×2—
	200×4—		40×4—		9×70—		210×4—
	300×3—		30×5—		8×80—		220×5—
	100×8—		50×6—		8×90—		140×4—
	200×4—		60×7—		9×20—		240×2—
	500×2—		70×8—		9×30—		320×3—
	200×5—		60×9—		9×40—		150×4—
	100×6—		80×9—		8×70—		340×2—
	100×7—		90×7—		9×80—		160×5—
	200×5—		20×9—		9×50—		430×2—
61.	110×3—	62.	250×2—	63.	220×4—	64.	430×2—
	130×4—		160×6—		320×3—		390×2—
	150×5—		180×4—		250×4—		150×6—
	120×8—		210×3—		270×2—		480×2—
	130×7—		450×2—		170×2—		380×2—
	190×5—		140×6—		120×6—		490×2—
	160×6—		120×8—		140×7—		250×3—
	140×7—		170×5—		360×2—		370×2—
	150×5—		350×2—		280×3—		290×3—
	140×3—		150×5—		140×5—		190×4—
	120×7—		190×5—		160×4—		240×3—
65.	190×5—	66.	84×3—	67.	75×6—	68.	8×23—
	470×2—		96×4—		81×7—		9×36—
	230×4—		72×3—		62×5—		6×42—
	130×7—		36×4—		93×4—		7×75—
	170×5—		42×6—		34×8—		6×97—
	280×3—		34×9—		46×7—		8×89—
	180×5—		63×5—		78×8—		9×85—
	240×3—		75×8—		82×9—		5×64—
	310×3—		92×9—		87×7—		7×52—
	430×2—		85×8—		98×5—		8×46—
	270×3—		65×7—		88×6—		7×72—

69. $64 \times 7 =$ 70. $2 \times 85 =$ 71. $112 \times 5 =$ 72. $135 \times 4 =$
 $67 \times 8 =$ $3 \times 96 =$ $114 \times 2 =$ $142 \times 7 =$
 $73 \times 6 =$ $5 \times 72 =$ $212 \times 4 =$ $132 \times 7 =$
 $85 \times 5 =$ $6 \times 36 =$ $121 \times 3 =$ $125 \times 4 =$
 $48 \times 8 =$ $9 \times 35 =$ $223 \times 4 =$ $127 \times 7 =$
 $54 \times 9 =$ $9 \times 28 =$ $132 \times 3 =$ $165 \times 6 =$
 $63 \times 4 =$ $8 \times 76 =$ $234 \times 2 =$ $183 \times 4 =$
 $76 \times 7 =$ $7 \times 92 =$ $145 \times 3 =$ $325 \times 2 =$
 $39 \times 5 =$ $9 \times 85 =$ $125 \times 5 =$ $315 \times 2 =$
 $48 \times 8 =$ $6 \times 49 =$ $245 \times 2 =$ $316 \times 2 =$
 $42 \times 9 =$ $5 \times 75 =$ $235 \times 3 =$ $115 \times 6 =$

73.

$113 \times 4 =$
 $112 \times 7 =$
 $127 \times 3 =$
 $285 \times 3 =$
 $124 \times 4 =$
 $139 \times 3 =$
 $148 \times 2 =$
 $114 \times 7 =$
 $116 \times 6 =$
 $119 \times 5 =$
 $243 \times 3 =$
 $238 \times 3 =$

74.

$183 \times 4 =$
 $175 \times 5 =$
 $193 \times 4 =$
 $126 \times 6 =$
 $145 \times 7 =$
 $375 \times 2 =$
 $294 \times 3 =$
 $315 \times 3 =$
 $235 \times 3 =$
 $435 \times 2 =$
 $245 \times 4 =$
 $234 \times 3 =$

75.

$25 \times 11 =$
 $12 \times 13 =$
 $35 \times 11 =$
 $13 \times 19 =$
 $16 \times 18 =$
 $47 \times 11 =$
 $23 \times 14 =$
 $26 \times 18 =$
 $34 \times 13 =$
 $25 \times 19 =$
 $27 \times 17 =$
 $29 \times 13 =$

76.

$12 \times 12 =$
 $45 \times 19 =$
 $15 \times 17 =$
 $14 \times 15 =$
 $21 \times 21 =$
 $75 \times 12 =$
 $56 \times 17 =$
 $75 \times 13 =$
 $42 \times 15 =$
 $19 \times 13 =$
 $14 \times 13 =$
 $16 \times 14 =$

77. $20 \times 12 =$ 78. $12 \times 46 =$ 79. $32 \times 21 =$ 80. $15 \times 32 =$
 $20 \times 17 =$ $15 \times 36 =$ $12 \times 67 =$ $27 \times 17 =$
 $30 \times 15 =$ $34 \times 29 =$ $18 \times 37 =$ $23 \times 28 =$
 $30 \times 24 =$ $14 \times 26 =$ $27 \times 34 =$ $27 \times 24 =$
 $40 \times 22 =$ $22 \times 27 =$ $36 \times 27 =$ $24 \times 25 =$
 $12 \times 16 =$ $12 \times 35 =$ $56 \times 14 =$ $29 \times 17 =$
 $15 \times 25 =$ $15 \times 26 =$ $24 \times 39 =$ $32 \times 23 =$
 $13 \times 18 =$ $25 \times 37 =$ $23 \times 28 =$ $37 \times 25 =$
 $14 \times 35 =$ $24 \times 28 =$ $39 \times 23 =$ $34 \times 19 =$
 $15 \times 45 =$ $23 \times 27 =$ $12 \times 78 =$ $17 \times 43 =$
 $27 \times 23 =$ $29 \times 34 =$ $13 \times 63 =$ $19 \times 28 =$

BU. d. U. c. n. h. U. l.

81. $400 : 2 =$ 82. $240 : 2 =$ 83. $220 : 2 =$ 84. $420 : 7 =$
 $800 : 2 =$ $480 : 2 =$ $880 : 2 =$ $360 : 4 =$
 $300 : 3 =$ $660 : 6 =$ $810 : 9 =$ $840 : 4 =$
 $600 : 6 =$ $640 : 2 =$ $240 : 4 =$ $990 : 9 =$
 $900 : 3 =$ $860 : 2 =$ $820 : 4 =$ $680 : 2 =$
 $900 : 9 =$ $360 : 2 =$ $480 : 4 =$ $560 : 7 =$
 $800 : 4 =$ $540 : 2 =$ $250 : 5 =$ $630 : 7 =$
 $600 : 3 =$ $280 : 4 =$ $960 : 3 =$ $720 : 8 =$
 $700 : 7 =$ $540 : 6 =$ $280 : 4 =$ $750 : 5 =$
 $1000 : 2 =$ $960 : 6 =$ $490 : 7 =$ $450 : 9 =$
 $1000 : 5 =$ $440 : 4 =$ $350 : 7 =$ $350 : 7 =$

85. $350 : 5 =$ 86. $648 : 2 =$ 87. $100 : 10 =$ 88. $480 : 60 =$
 $560 : 8 =$ $963 : 3 =$ $200 : 10 =$ $720 : 80 =$
 $630 : 9 =$ $844 : 4 =$ $300 : 10 =$ $630 : 90 =$
 $480 : 8 =$ $936 : 3 =$ $400 : 10 =$ $240 : 60 =$
 $210 : 7 =$ $848 : 4 =$ $810 : 90 =$ $270 : 90 =$
 $540 : 6 =$ $505 : 5 =$ $490 : 70 =$ $540 : 60 =$
 $240 : 6 =$ $909 : 9 =$ $560 : 80 =$ $480 : 60 =$
 $490 : 7 =$ $840 : 2 =$ $250 : 50 =$ $240 : 80 =$
 $270 : 9 =$ $309 : 3 =$ $450 : 50 =$ $450 : 30 =$
 $280 : 7 =$ $606 : 3 =$ $360 : 40 =$ $750 : 50 =$
 $720 : 9 =$ $808 : 4 =$ $270 : 90 =$ $990 : 90 =$
 $810 : 9 =$ $909 : 3 =$ $320 : 80 =$ $540 : 90 =$

89. 90. 91. 92.
 $880 : 80 =$ $550 : 50 =$ $600 : 40 =$ $660 : 11 =$
 $390 : 30 =$ $360 : 30 =$ $450 : 30 =$ $380 : 19 =$
 $660 : 60 =$ $240 : 20 =$ $480 : 30 =$ $360 : 12 =$
 $420 : 70 =$ $480 : 40 =$ $420 : 30 =$ $690 : 23 =$
 $640 : 40 =$ $260 : 20 =$ $960 : 30 =$ $860 : 43 =$
 $960 : 60 =$ $990 : 30 =$ $1000 : 50 =$ $240 : 12 =$
 $400 : 20 =$ $960 : 30 =$ $910 : 70 =$ $720 : 12 =$
 $600 : 30 =$ $860 : 20 =$ $960 : 60 =$ $930 : 31 =$
 $300 : 20 =$ $640 : 20 =$ $960 : 80 =$ $540 : 27 =$
 $900 : 60 =$ $840 : 40 =$ $840 : 60 =$ $480 : 16 =$

93.	94.	95.	96.		
260 : 13=	570 : 19=	780 : 13=	960 : 24=		
360 : 18=	600 : 15=	870 : 29=	720 : 36=		
280 : 14=	760 : 19=	420 : 42=	570 : 19=		
440 : 11=	910 : 13=	900 : 45=	980 : 14=		
520 : 26=	960 : 16=	940 : 47=	720 : 18=		
560 : 28=	960 : 24=	950 : 19=	850 : 17=		
530 : 53=	840 : 42=	780 : 26=	680 : 17=		
720 : 24=	720 : 18=	500 : 25=	810 : 27=		
560 : 14=	920 : 46=	920 : 46=	960 : 12=		
980 : 49=	680 : 17=	510 : 17=	840 : 12=		
740 : 37=	580 : 29=	860 : 43=	950 : 19=		
97.	98.	99.	100.		
304 : 38=	168 : 28=	832 : 208=	392 : 56=		
390 : 78=	196 : 28=	996 : 498=	864 : 54=		
273 : 39=	119 : 17=	936 : 117=	378 : 63=		
290 : 58=	182 : 26=	952 : 119=	448 : 64=		
430 : 86=	189 : 27=	804 : 134=	441 : 63=		
207 : 23=	203 : 29=	820 : 205=	832 : 64=		
686 : 98=	126 : 18=	812 : 203=	216 : 54=		
402 : 67=	152 : 19=	620 : 155=	162 : 27=		
112 : 16=	174 : 29=	861 : 123=	288 : 36=		
101.	361 : 19=	102.	875 : 175	103.	732 : 122=
153 : 17=	882 : 126=	635 : 127=			
169 : 13=	952 : 119=	945 : 135=			
256 : 16=	856 : 214=	640 : 128=			
196 : 14=	896 : 112=	994 : 142=			
248 : 31=	708 : 118=	992 : 124=			
272 : 34=	860 : 215=	476 : 119=			
258 : 43=	936 : 117=	968 : 121=			
168 : 24=	820 : 205=	912 : 152=			
175 : 35=	791 : 113=	938 : 134=			

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԵԱՆ ԱՂԻԻՍԱԿ

1. 2× 1=	2 2. 3× 1=	3 3. 4× 1=	4 4. 5× 1=	5
2× 2=	4 3× 2=	6 4× 2=	8 5× 2=	10
2× 3=	6 3× 3=	9 4× 3=	12 5× 3=	15
2× 4=	8 3× 4=	12 4× 4=	16 5× 4=	20
2× 5=	10 3× 5=	15 4× 5=	20 5× 5=	25
2× 6=	12 3× 6=	18 4× 6=	24 5× 6=	30
2× 7=	14 3× 7=	21 4× 7=	28 5× 7=	35
2× 8=	16 3× 8=	24 4× 8=	32 5× 8=	40
2× 9=	18 3× 9=	27 4× 9=	36 5× 9=	45
2× 10=	20 3× 10=	30 4× 10=	40 5× 10=	50
5. 6× 1=	6 6. 7× 1=	7 7. 8× 1=	8 8. 9× 1=	9
6× 2=	12 7× 2=	14 8× 2=	16 9× 2=	18
6× 3=	18 7× 3=	21 8× 3=	24 9× 3=	27
6× 4=	24 7× 4=	28 8× 4=	32 9× 4=	36
6× 5=	30 7× 5=	35 8× 5=	40 9× 5=	45
6× 6=	36 7× 6=	42 8× 6=	48 9× 6=	54
6× 7=	42 7× 7=	49 8× 7=	56 9× 7=	63
6× 8=	48 7× 8=	56 8× 8=	64 9× 8=	72
6× 9=	54 7× 9=	63 8× 9=	72 9× 9=	81
6× 10=	60 7× 10=	70 8× 10=	80 9× 10=	90

ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՀՌՈՄԷԱԿԱՆ ԹՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐԸ

Արարական	Հայոց	Հոմերական	Արարական	Հայոց	Հոմերական
1	ա	I	50	ժ	L
2	բ	II	60	կ	LX
3	գ	III	70	զ	LXX
4	դ	IV	80	ձ	LXXX
5	ե	V	90	ղ	XC
6	զ	VI	100	ճ	C
7	է	VII	200	մ	CC
8	ը	VIII	300	յ	CCC
9	թ	IX	400	ն	CD
10	ժ	X	500	շ	D
11	ժա	XI	600	ռ	DC
20	ի	XXI	700	չ	DCC
21	իա	XXX	800	պ	DCCC
30	լ	XL	900	ղ	CM
40	լա		1000	ա	M

Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ն Ե Ր

47. 490 ֆնթ.	82. 160 ֆնթ.	116. 390 խուրձ
48. 560 ֆնթ.	83. 560 ֆնթ.	117. 265 սեխ
49. 235 ֆնթ.	84. 660 նարինջ	118. 392 վերսա
50. 13 դեմ.	85. 40 սաժ.	119. 51 մանէթ
51. 270 ֆնթ.	86. 40 շաբ.	120. 14 փուլթ
52. 140 ֆնթ.	87. 6 կոպ.	121. 140 մանէթ
53. 120, 240, 360.	88. 200 ֆնթ.	122. 735 վեղբո
54. 9 դեմ.	89. 8 չեւ.	123. 360 արշին
55. 17 արշ.	90. 6 ֆնթ.	124. 4 բանուոր
56. 16 օր	91. 85 աբասի.	125. 8 ժամ
57. 26 ֆնթ. 6 կր ֆնայ	92. 36 շահի	126. 5 օր
58. 3 ֆնթ.	93. 9 սայլ	127. 22 օր
59. 80 փուլթ.	94. 225 փուլթ.	128. 20 մարդ
60. 48 արշ.	95. 180, 263 փուլթ	129. 72 օր
61. 946 ֆնթ.	96. 376 ֆնթ.	130. 5 օր
62. 210, 256 չւ.	97. 2 ֆնթոպ.	131. 10 օր
63. 38, 75 չւ.	98. 14 չեւ.	132. 240 փուլթ
64. 912 ֆնթ.	99. 200, 126	133. 30 գրվանք.
65. 4 ֆնթ.	100. 840 չեւ.	134. 90 փուլթ
66. 244 ֆնթ. 658 մ.	101. 610 և 310 ձմեր	135. 210 օր
67. 24 արշ.	102. 720 մանէթ.	136. 350 մանէթ
68. 24 գրվ.	103. 129 մանէթ.	137. 50 փուլթ
69. 52 ֆնթ.	104. 648 մանէթ	
70. 7 ֆնթ. 20 կոպ.	105. 408 մանէթ.,	138. 450 արշին
71. 640 ֆնթ.	192 մանէթ.	139. 150 օր
72. 30 ոչխար.	106. 946 մանէթ.	140. 44 տ. և 115 մ.
73. 80 վեղբո.	107. 210 մանէթ.	141. 415 մ. և 115 մ.
74. 23 ֆնթ. 69 մ.	108. 7 մանէթ.	142. 105, 170, 198 փ
75. 190 ֆնթ.	109. 122 դեղձ	143. 125 մ. 181 մ.
76. 960 ֆնթ.	110. 545 մանէթ.	220 մ.
77. 60 ֆնթ.	111. 999 մանէթ.	144. 250 խ. 280, 295
78. 240 ֆնթ.	112. 175 չեւ.	145. 200, 250, 297.
79. 216 գրվ.	113. 300 լորի	146. 222, 274, 424
80. 250, 500	114. 468 վերսա	147. 200, 250, 350.
81. 1 ֆնթ. 76 կոպ.	115. 120 գլուխ	148. 6 ֆնթ. և 4 ֆնթ.

149. 3 ֆնթ. և 6 ֆնթ	186. 130 ֆնթ.	215. 5 ֆնթ. 3 մ.
150. 8 ֆնթ. և 6 ֆնթ	187. 2 ֆնթ.	216. 50 տ. 150 արշ.
151. 4 ֆնթ. և 8 ֆնթ	188. 2 ֆնթ.	217. 24 բոպէ
152. 240 փուլթ	189. 625 փուլթ.	218. 36 ժամ
153. 54 արշ.	190. 31 արշ. 62 և	219. 3 ժամ
154. 128 գրվ.	93 արշ.	220. 45 ժամ
155. 21 ֆնթ.	191. 80 մ. 240 և	221. 105 ժամ
156. 20 ֆնթ.	400 ֆնթ.	222. 546 վեղբո
157. 8 ֆնթ.	192. 85 մ. 370 ֆնթ.	223. 20 ժամ
158. 80 կոպ.	193. 35 փ. 210, 630	224. 5 օր 140 վրս.
159. 11 կոպ.	194. 12 մ. 60 մ. 180 մ	175 վրս.
160. 9 կոպ.	360 մ.	225. 252 վերսա
161. 70 վերարկու	195. 240 փ. 80 փ.	226. 20 վերսա
162. 42 ֆնթ.	480 փ.	227. 4 օր
163. 8 ֆնթ.	196. 60 մ. 180 մ.	228. 15 վ. 180 վ.
164. 78 ֆնթ	540 մ.	23 փ. 276 վ.
165. 13 ֆնթ.	197. 263 և 581 ձմեր	229. 2 ժամով
166. 42 փուլթը	198. 20, 60, 240 գրվ.	230. 9 կոպ.
167. 28 չեւ.	199. 330, 250, և 50	231. 4 ֆնթ.
168. 263 փուլթ.	հոգի	232. 4 ֆնթ.
169. 180 արշ.	200. 130, 260, 410	233. 1 մ. 40 կոպ.
170. 50 մարդ	գիրք	234. 58 լարդի
171. 84 սաժ.	201. 67, 201 և 391	235. 57 գրվ.
172. 27 գրվ.	գրվ.	236. 8 ֆնթ.
173. 9 օր. և 6 օր	202. 37, 29 և 45 մ.	237. 70 գրվ.
174. 50 խնձ 80 տանձ	203. 25 փ. 60 և 180 փ	238. 40 կոպ.
175. 42 և 47.	204. 65, 115, 230 մ.	239. 30 փուլթ
176. 400, 240 և 300	205. 1 մ., 3 մ.	240. 74 յարդի
177. 360, 270, 325 մ	206. 4 մ., 8 մ.	241. 4 գրվ.
178. 180, 120 ֆնթ.	207. 24 մ., 6 ֆնթ.	242. 40 գրվ.
179. 99 վերսա. 198 վ	208. 3 մ., 6 ֆնթ.	243. 45 չեւ.
180.	209. 6 մ., 12 ֆնթ.	244. 144 չկ. 216 չկ.
181. 2 ֆնթ 40 կ. 3 մ.	210. 1 մ. 50 կոպ.	245. 15 գր. 45 գր.
60 կ., 3 մ.	7 մ. 50 կոպ.	246. 64 մսխ. 128 մս
182. 50 մարդ	211. 8 մ. 32 ֆնթ.	247. 116 ֆնթ., 84 մ.
183. 120 և 180	212. 12, 24, 36 մ.	248. 63 կաթն. 45
184. 203 չւ 290 չւ.	213. 2, 4, և 12 մ.	ինքն
185. 280 ֆնթ.	214. 6 և 28 ֆնթ.	249. 2 ֆնթ. 6 ֆնթ.

250. 7 մ., 5 ֆնթ.
 251. 25 կոպ., 50 կո.
 252. 40 արշ., 80 գր.
 253. 850 ֆնթ.
 254. 422 ֆնթ. 12 մ.
 255. 935 ֆնթ.
 256. 15 թոփ. 889մ
 257. 12 ֆնթ. 75 մ.
 258. 25 փոսթ 90 փ
 259. 10 օրու մ
 260. 15 օր
 261. 49 օր
 262. 22 բոպէ
 263. 6 օր
 264. 21 մարդ 8 ժ.
 265. 28 ժամ 6 ժեր.
 266. 26 ժամից յետ
 468 վերստ
 267. 30 վերստ.
 268. առաւում 2 ժ.
 154 վերստ
 269. 15 վերստ
 270. ցերեկ 12 ժ.
 271. 6 ժամ
 272. 16 վերստ
 273. 5 օր
 274. 12 օր
 275. 65 կոպ.
 276. 20 և 10 օր.
 277. 92 ծաղկանօթ.
 278. 70 սեղ.
 279. 216 փ
 280. 40 աղմ. և 10
 կին
 281. 30 և 20 տոմս.
 282. 6 կին, 5 աղմ.
 283. 18 և 14
 284. 50 և 40 արշ.

285. 28 և 27 տոպ.
 286. 45 գրվ. և
 15 գր.
 287. 65 և 35.
 288. 3 և 5 ֆնթ.
 289 7 մ. 50 կ.
 5 մ. 50 կ.
 290. 10 գր. և 8 գրվ.
 291.
 292.
 293. 984 ֆնթ.
 294. 527 ֆնթ.
 295. 5⁰/₀
 296. 6⁰/₀
 297. 3⁰/₀
 298. 6⁰/₀
 299. 9⁰/₀
 300. 4 տարի.
 301. 4 տ.
 302. 400 ֆնթ.
 303. 200 ֆնթ.
 304. 128 ֆնթ. 80 կ.
 305. 30 ֆնթ. փու.
 6 ֆն.
 306. 18 և 12 փ.
 307. 66 կոպ.
 308. 1000 վերս.
 309. 3 ֆն. 6 ֆն.
 310. 55 ֆն.
 311. 500 մ. 360.
 140 ֆնթ.
 312. 280 փ.
 313. 95 ֆն.
 314. 225 ֆն.
 315. 14 ֆն.
 316. 120 ֆնթ.
 317. 8 մ. 17 ֆնթ.
 318. 10 ֆնթ.

319. 2 գր. 3 գր.
 320. 762 և 750
 321. 118, 236, 472
 ֆնթ.
 322. 285 փ.
 323. 200 ֆնթ.
 324. 2 մ. 6 ֆնթ.
 325. 140, 150, 75
 ֆնթ.
 326. 128 մ. 90 ֆն.
 327. 4 ֆնթ.
 328. 51 ֆն. 90 ֆն.
 129 ֆնթ.
 329. 450 ֆնթ.
 330. 8 ֆն.
 331. 6 ֆն. և 3 մ.
 332. 1 ֆնթ.
 333. 70 կ
 334. 36 ժ.
 335. 24 ֆն.
 336. 2 ֆն. 75 կոպ.
 6 աղ.
 337. 60 և 120 գ.
 338. 96 կոպ.
 339. 80 մ. 240 ֆնթ.
 340. 336 գ.
 341. 170 և 680 վ.
 342. 75 ֆն. 90 և
 105 ֆն.
 343. 351 և 375 փ.
 344. 50 գր.
 345. 4 և 1 կոպ.
 346. 64 չտ. 6 ֆն.
 347. 15 օր
 348. 570 փ.
 349. 11 ֆն.
 350. 3 ձի
 351. 48 ֆն.

352. 54 ֆն.
 353. 5 ֆնթ.
 354. 897 ֆն.
 355. 88 շար.
 356. 728 և 154 փ.
 357. 30 ժամ
 358. 286, 309 242
 359. առաւ. 7 ժամ.
 360. 124 մ. Երկրոր.
 361. 372 ֆն.
 362. 3 ֆն.
 363. 332 ֆն.
 364. 42 վ.
 365. 11 ֆն.
 366. 576 ֆն.
 367. 112 ֆն.
 368. 720 ֆն.
 369. 176 վ.
 370. 104 և 156 ֆն.
 371. 12 փ.
 372. 423 ֆն.
 373. 1-ին 8-ը
 374. 112, 168, 140
 375. 135 ինքն.
 376. 360 մատ.
 377. 14 արշ. 36 ա.
 378. 400 ֆն.
 379. 45 և 65 ար.
 380. Երկ. օր Երեկ
 6 ժամին
 381. 120, 360, 480
 ֆնթ.
 382. 5 օր բան. 10
 օր չբ.
 383. 110 և 165 փ.
 384. 16 գ. 3 մ. 70 կ.
 385. 378 վ.
 386. 140 ֆն.

387. 6 և 4 ֆն.
 388. 60 և 75 վ.
 389. 5 որդ. 220 փն.
 390. 57 36 և 51
 391. 9 ժամ. Երեկ.
 392. 15 ֆն.
 393. 200 ֆն.
 394. 100, 235, 380
 395. 2 ֆն 4 ֆն.
 396. 9 և 11 կ.
 397. 2 և 8 ֆն.
 398. 4 վերստ
 399. 43 բ.
 400. 4 և 9 ֆն.
 401. 16 միս
 402. 323 և 357 մ.
 403. 3 ֆն. 30 կ.
 404. 295 և 480 ս.
 405. 33 ֆն 30 կ.
 406. 7 և 5 ֆն.
 407. 8
 408. 630 փ.
 409. 15 ֆն
 410. 42 ար.
 492. 4 մ. 25 կ. 2 մ.
 55 կ.
 493. 1 ֆն. 68 կ.
 494. 301 ստժ.
 495. 7 մ. 20 կ.
 496. 6 մ. 40 կ.
 497. 106 մ. 20 կ.
 498. 10 փ.
 499. 60 կոպ.
 500. 1 գ. 18 կ.
 501. 1 գր. 18 կ. 16
 կ. 2 մս.
 502. 1 ֆն. 60 կ.
 503. 15 գր.

504. 10 գրվ.
 505. 9 գրվ. 24 կ.
 506. 8 փ. 5 գր.
 507. 46 փ. 5 գրվ.
 44. փ. 15 գր.
 508. 100 և 40 տետր
 509. 13 գ. 18 գ.
 510. 4
 511. 6 լոտ. 5 մ. 1 ս. 2
 ստ. 9 մ 1 ս. 4 ստ. 1 մ
 512. 1 ստժ. 2ար.
 3 մատ. 5 ստժ.
 9 մատ. 6 ս.
 2 ար. 12 մատ.
 513. 48
 514. 8 օր.
 515. 21 գ. 29 կ. 1 փ.
 25 գր. 23 կ.
 3 փ. 31 գ. 14 կ.
 516. 5 փ. 11 գ. 26 կ.
 1 մս.
 517. 28 կ. 1 մ. 1 գր.
 1 կ. 17 կ.
 518. 18 կ.
 519. 3 կ. 1 մ. և 10 կ.
 520. 1 գ. 12 կ. 1 մ.
 1 գ. 18 կ. 1 մ.
 2 գ. 1 կ. 1 մ.
 521. 6 փ. 12 գ. 16
 կ. 6 փ. 17 գ.
 22 կ. 12 փ. 12
 գ. 26 կ.
 522. 8
 523. 60 կ.
 524. 4 մ.
 525. 41 կ.
 526. 1 ֆն.
 527. 24 մ. 19 մ. 13 մ.

528. 450 Գ.	559. 9 Լ.	առ. 4 ժ.
529. 63 մ. և 31 մ. 50 Լ.	560. 71 յարդի	602. 1893 թ. մարտ 22 Էրկ. 5 ժ.
530. 32 Լ.	561. 9 վ.	603. 4 մ 4 ամ. 3 օր
531. 6 թոփ.	562. 4 փ. 20 Գ. 6 փ.	604. 1891 թ. նոյեմ 2 առ. 5 ժ ամ.
532. 16 մ. 20 Լ.	563. 81	605. 30 քառ. սած.
533. 30 օր	564. 16 Լ. 30 Լ.	606. 1 դեւ.
534. 66 վ. 380 սած	565. 25 շառ. 45 շառ.	607. 4 սած.
535. 18 մ.	566. 76 յարդի	608. 8 սած.
536. 18 ժամ	567. 3 մ 29 Լ. 116 մ.	609. 48 սած.
537. 14 Գ.	568. 2 Լ. 2 մ.	610. 450 ք. սած.
538. 10 Լ.	569. 2 մ. 40 Լ.	350 ք. ս.
539. 6 վ.	570. 4 Գ. 2 Գ.	611. 125 խ. ս.
540. 4 Գ. 6	571. 6 ժ.	612. 18 մ.
541. 12, 18	572. 3 մ. 20 Լ. 9 մ. 60 Լ.	613. 49
542. 4 Գ. 20 Լ. 26 Լ. 1 մ.	573. 63 մ. 10 մ.	614. 32 մ. 40 Լ.
543. 19 մ. 20 Լ.	574. 3 մ. 20 Լ. և 40 Լ.	615. 96
544. 3 վ. 2 շ. 6 վ. 4 շ. 25 վ. 6 շ.	575. 7 մ. 4 մ.	616. 14 տակառ
545. 9 մ 72 Լ. 6 մ. 64 Լ.	577. 80 տակ. 3 վ. 160 ս. 6 վ. 480 ս. 18 վ.	617. 20 խ. ս.
546. 15 մ. 75 Լ.	578. 1 փ. 24 Գ.	618. 4 արբ.
547. 2 մ.	579. 17 Լ.	619. 42 խ. արբ.
548. 70 Լ.	580. 3 մ. 20 Լ. 5 մ. 65 Լ.	620. 810 վեդ.
549. 3 վ. 220 ս. 4 վ. 340 ս.	581. 5 ⁰ / ₀	621. 40 մ.
550. 43 մ. 50 Լ.	282. 10 Գ. 16 Լ.	622. 16 խ. ս.
551. 280, 390, 330	583. 25 ս. 2 արբ. 10 վ.	623. 840 փ.
552. 2 փ. 10 Գ. 1 փ. 14 Գ.	587. 6 ժամ	624. 8 մ. 40 Լ.
553. 1 փ. 6 Գ.	588. 8 ժ. 50 ք	625. 960 խ. վ.
554. 4 ժ. կէս օրից Գ.	589. 2 ժ. 15 ք. ճաշ Գ.	626. 1000 մ.
555. 71 ողջ 9 կոտ.	590. 13 ժ. 15 ք.	627. 6 Գ.
556. 100 մ. 300 մ	591. 7 ժ. 35 ք.	648. 7/8 շառ.
557. 65 արբ.	595. 3 ամ. 4 օր	649. 1 փ.
558. 27 չկ. 216 չկ.	596. 11 ամ. 4 օր 21 ժ.	650. 7 ² / ₃ Գ.
	597. 21 օդոս.	651. 4 ¹ / ₆ Գ.
	600. 1841 թ. 8 յունի	652. 54 մ.
	601. 1884 թ. 22 յունի.	653. 11 ⁵ / ₈ արբ.
		654. 5 ³ / ₄ Գ.
		655. 4 ¹ / ₅ Գ.

656. 5 ⁵ / ₈ փ.	7. 92 մ. 2 Լ.	32. 3811 մ 30 Լ.
657. 21 ¹ / ₂ Գ.	8. 3429 մ. 27 Լ.	33. 14 մ. 28 Լ.
658. 3 ³ / ₄ Գ.	9. 21 0 մ.	34. 3 չկ. 4 արբ.
659. 2 ¹¹ / ₁₂ արբ.	10. 1067 մարդ	35. 4 Լ.
660. 2,7 մ.	11. 2 ս. 1 ոտն.	36. 69 մ. 4 Լ. 109 մ. 52 Լ.
661. 10 ² / ₅ մ.	12. 17 Լ.	37. 4 մ.
662. 48 մ.	13. 6 փ. 24 Գ. 84 մս.	38. 176 մ. 40 Լ.
663. 168 փ.	14. 3 մ. 60 Լ.	39. 13 մ. 30 Լ.
664. 72 մ.	15. 313 մ. 20 Լ. 1 արբ.	40. 4 մ.
665. 5 ³ / ₄ ժ. Էրկ.	16. 93 մ. 90 Լ.	41. 4 վ. 231 ս. 6 ոտ.
666. 5 ² / ₃ և 2 ⁵ / ₆ մ.	17. 83 Լ.	42. 3 մ. 84 Լ.
667. 3 ⁴ / ₅ մ.	18. 70 մ.	43. 32 Լ.
668. 16 արբ.	19. 1008 մ.	44. 1 մ 50 Լ. և 55 Լ.
669. 2 մ. 7 Լ.	20. 5 մ. 20 Լ. 9 մ. 60 Լ.	45. 2 մ. 15 Լ.
670. 33 ¹ / ₃ վ.	21. 24 մ. 30 Լ.	46. 12 շառ.
671. 2 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄ Գ.	22. 405 մ. 85 Լ.	47. 5 արբի
672. 1 ¹ / ₈ Գ.	23. 47 մ. 50 Լ.	48. 156 արբ. 143, 130
673. 14,55	24. 5 մ. 20 Լ. 9 մ. 68 Լ.	49. 15 վերարբ.
674. 2,02	25. 489 մ.	50. 7 չ. 5 օր
675. 21,5 փ.	26. 20 Լ.	51. 4 արբի
676. 8,0,2	27. 960 սայլ.	52. 49 մ. 80 Լ.
1. 187 մ. 5 Լ.	28. 4413 մ. 84 Լ.	53. 302 մ. 50 Լ.
2. 233 փ. 8 Գ.	29. 51 Լ.	54. 10 լապ.
3. 16 վերդի	30. 3 մ. 60 Լ. 1 մ. 60 Լ.	55. 34,560 աղիւս
4. 74 Լ.	31. 256 փ. 2 Գ 67 Լ.	56. 1 մ. 80 Լ.
5. 524 մ. 16 Լ.		57. 264 փ.
6. 50 մ. 10 Լ.		58. 24 կառ. 40 աշակ.

Յ Ա Ն Կ

Երես

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՀԱՉԱՐԻ ՇՐՉԱՆՈՒՄ

Գուժարումն	3—4
Հանումն	4—5
Բազմապատկումն	6—7
Բաժանումն	7—8
Խնդիրներ չորս գործողութիւնով	8—15

ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԴԱՍԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ

Տեսակ I. Աւելացնել և պակասացնել մի քանի միաւորով և մի քանի անգամ	16—17
Տեսակ II. Միութեան վերածել	17—19
Տեսակ III. » »	19—20
Տեսակ IV. Բաժանել ընդհանուր քանակութիւնը անհաւասար մասերի, երբ մի մասը մի քանի միաւորով մեծ է միւսից	20—22
Տեսակ V. Աշխատանք և վրաս	22—24
Տեսակ VI. Առարկաների ընդհանուր արժողութեամբ և առանձնապէս իւրաքանչիւրի արժողութեամբ որոշել նրանց քանակութիւնը, երբ զանազան առարկաներ վերցրած են հաւասար քանակութեամբ	24—25

Երես

Տեսակ VII. Համեմատական բաժանումն	25
Տեսակ VIII. Գտնել ամբողջի մասերը և ամբողջը երբ յայտնի է նրա մի քանի մասը	25—26
Տեսակ IX. Թուի անհաւասար բաժանումը մասերի, երբ մի մասը մեծ է միւսից մի քանի անգամ	27—28
Տեսակ X. Բաժանել թիւը մասերի համաձայն նրանց տարբերական և քանորդական յարաբերութեան	28—29
Տեսակ XI. Զանազան առարկաների ընդհանուր արժողութեամբ և համաձայն նրանց քանակութեան՝ գտնել առարկայի արժողութիւնը, երբ յայտնի է թէ քանի անգամ մի առարկայ թանգ է միւսից	29—30
Տեսակ XII. Աւազաններ	31—32
Տեսակ XIII. Հանդիպումն	32—33
Տեսակ XIV. Խառնուրդ	33—36
Տեսակ XV. Համեմատութիւն	36—38
Տեսակ XVI. Որոշել ժամանակը, երբ փոփոխութեան է ենթարկւում աշխատւորների թիւը	38—39
Տեսակ XVII. Մէկը հասնում է միւսին	39—40
Տեսակ XVIII. Զբանած օրերի և չկատարած գործի համար հանումներ անել	40—41
Տեսակ XIX. Ենթադրութիւն	42—43
Տեսակ XX. Տոկոսներ	43—45
Խնդիրներ անցկացած բոլոր տեսակներով	45—60

ԲԱՐԴ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒՆՐ

Զափերի աղիւսակը	61—62
Վերածումն	63—64
Անդրադարձումն	64—65

Գումարումն	65—67	
Հանումն	67—69	
Բազմապատկումն	69—71	
Բաժանումն	71—72	
Խնդիրներ չորս զործողութիւնով՝ բարդ ա- նուանական թուերով	73—89	
Խնդիր ժամանակի վերաբերեալ	89—91	
Խնդիրներ քառակուսի և խորանարդ չափերով	91—94	
ՀԱՍՏՐԱԿ ԵՒ ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ		
Հասարակ և տասնորդական կոտորակներ	95—96	
Օրինակներ կոտորակներով՝ գումարումն, հա- նումն, բազմապատկումն և բաժանումն	97—99	
Խնդիրներ կոտորակներով	100—120	
Մոսկուայի և Պետերբուրգի քաղաքային դրու- րոցներում տարեկան հարցաքննութեանց առաջարկած խնդիրները		102—113
Օրինակներ հազարի շրջանում	114—122	
Հայոց և Հռովմէական թուանշանները	123	
Պատասխաններ	124	

2193

« Ազգային գրադարան »

NL0240992

ԵՐԿՐՈՐԴ ՅՊԱԳՐՈՒԹԵԱՍԲ

1. Թուաբանական խնդիրներ և օրինակներ պրակ Ա.
խնդիրներ և օրինակներ հարիւրի շրջանում: Խնդիրները
գասաւորուած են տեսակներով: I և II տարի . 30 կող

2. Ինտելեկտուալ խնդիրներ և օրինակներ պրակ Գ.
խնդիրներ և օրինակներ բացարձակ մեծութեան ամբողջ և
անուանական թուերով: IV տարի 30 կող

3. Մամուլի տակ է Թուաբանական խնդիրների ժողովածու կատորակ թուերով տեսութիւն կատորակների և ընդհանուր կանոններ ըստ Շապշիկովի և Վալցովի.
V տարի:

Իմել «Թուա Իմերեզ» գրապատանոցին համ ինձ՝
Тифлисъ, Абасъ-абадская площадь, Аршаку Спарап-
тянь. Գաւարով գնողներին 15⁰/10 գեղջ: